ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвертъкъ. Цѣна-та за година годишъ е едно бѣло меджендїе и полошина, а за шесть мѣсеца три четврта отъ бѣло меджендїе; ев кайне и въ пощенскы Турски тимбри (вулове) 60 гроша за годишъ. Спомоществованїа-та трѣбва всякога да ся предплашаватъ и да ся испращаятъ въ полиця, въ грушъ, въ кнїгоскладъ и въ пощенскы тимбри (вулове) Турски, Нѣмски, Прускы, Французски, на Редакторъ-ти у Америкаскы Хаи въ Царигракъ. Извѣстїя ся сѣмѣстваятъ по 3 гр. за редъ-ката.

Година 2. ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 2 ЮНЇЙ 1877. Брой 22.

ИЗВѢСТЇЯ.

Извѣстяваме на онѣзи отъ спомоществователи-тѣ си конто ни ся прѣдплашали само за 6 мѣсеца че врѣмето на тѣхни-тѣ спомоществованїя ся свршва на край-та на Юнїя, и че ний не ще можемъ да ими пращаме вѣстницѣ-тѣ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни прѣдплашятъ за другы-тѣ 6 мѣсеца на годишъ-тѣ.

Цѣна-та за 6-тѣ мѣсеца ще бѣде три четврти отъ бѣло меджендїе, а въ кайне или въ пощенскы тимбри (вулове) 30 гроша за сега.

Умоляваме настоятели-тѣ си да ни ялятъ колкото е възможно по-скоро по колко листове отъ Седмичнїк Зорницѣ ще искатъ слѣдъ 1-й Юлїя, т. е. за второ-то 6-мѣсечїе на годишъ-тѣ. Ако не ни ялятъ сѣ врѣме, ний не ще можемъ да ими доставимъ всички-тѣ имъ бровеє. Ако би пощенски-тѣ съобщенїя да ся прѣкратятъ нѣкодѣ отъ войнѣ-та, пакы сѣ изобѣстяме за това, ний ще задержимъ листове-тѣ на спомоществователи-тѣ си, и ще ими ги пратимъ когато пакъ ся отворятъ.

ЕСТЕСТВО-ТО ПОДТВЪРДЯВА БОЖЕСТВЕНО-ТО НАЧАЛО НА БИБЛЇЙ-ТѢ.

2.

II. *Между сами-тѣ ученїя на Библїй-тѣ и на естество-то има сглаcуваніе въ много отношенїя.*

1) Прѣди всичко заблѣжаваме че никой не е доказалъ че нѣкое отъ ученїя-та на естество-то ясно и положитено противорѣчи на нѣкое отъ ученїя-та на Библїй-тѣ. Ный прїемаме че поиѣкога тѣ сѣ ся виждали да ся противорѣчатъ, но това бывалъ е прости-ялѣзвало или отъ едно кривo тлъкованїе на Библїй-тѣ или отъ едно крыво тлъкованїе на естество-то. Но повече вече разнискы-тѣ прѣдмѣтъ, въ бровеє-тѣ отъ 30 — 40 отъ минѣлы-та годинѣ, не трѣбва сега да говоримъ повече за него.

2) *Библїя-та обявява че има Сѣздатель, и естество-то утвърдява сѣщо-то.*

Никой чистосърдечен и безпрѣдразсѣдочен изслѣдователь на естество-то не може да избѣгне отъ убѣжденїе-то, че тоя чудесенъ сѣвѣтъ трѣбва да е ималъ свой Сѣздатель. Ако казваме да телескоп-тѣ че трѣбва да е ималъ нѣкой който да го е направилъ, то колко повече трѣбва да казваме за человѣческо-то око, което е много по-чудесно отъ телескоп-тѣ, че трѣбва да е имало нѣкой който да го е направилъ! Ако е неизбѣжимо да ся заключи че искусны-тѣ машины, конто ся употрѣбляватъ за всякакавъ видъ работы, трѣбва да ся ся направяи отъ нѣкое словесно лице, то колко повече е неизбѣжимо заключеніе-то че чудесны-тѣ орадїя на человѣческо-то тѣло трѣбва да ся имаи Творецъ! А-ко, когато влѣзеемъ въ нѣкой фабрика, разгледаемъ заплетены-тѣ й машины и забѣлѣжимъ какъ всичкы-тѣ имъ части ся прилѣпены слѣда о другъ и направены така щото да извършатъ една работа, ный сѣ принудени да заключимъ че нѣкой умъ ги е измислилъ и нарединъ; ако е глупаво да ся говори че колела-та, канши-тѣ и макары-тѣ случайно сѣ дошли въ такъвъ редъ; и ако е тоже глупаво да ся говори че всичка-та тѣхъ заплетена наредба ся извършила само чрѣзъ дѣйствїе-то на естественны-тѣ свойства на желѣзо-то, на дърво-то и на вѣщи-тѣ, и че една фабрика не е нищо друго освѣнъ развитїе-то на естественны-тѣ силы на желѣзо-то и на дърво-то; то колко по-глупаво ще бѣде да говори нѣкой че вселенна-та, съ всичкы-тѣ си чудесны наредбы, съ хармоническо-то дѣйствїе на могущественны-тѣ й силы, и съ чудесны-тѣ благодѣтелны-тѣ сѣдствїя произлѣзли отъ сѣдѣйствїе-то имъ, е само една случайна наредба, или че тя е само едно сѣмо сѣдствїе на естественны-тѣ силы, безъ да е подъ управленїе-то на нѣкое словесно сѣщество! Мамно е да си въобразимъ по-голѣма глупость отъ това. Наистина, безумнѣ е онзи който казва въ сердце-то си че нѣма Богъ. Естество-то утвърдява че трѣбва да има сѣздатель; и колкото повече нынѣшны-тѣ изслѣдванїя откриватъ величїе-то на естественный-тѣ свѣтъ, толкова повече тѣ умножаватъ доказательства-те че трѣбва да има сѣздатель.

3) *Библїя-та открива на человѣки-тѣ един славенъ Сѣздатель, и естество-то обявява сѣщо-то.*

Изслѣдованїя-та на естественны-тѣ науки доказатъ убѣдително че сѣздатель-тъ на естественный-тъ свѣтъ трѣбва да е едно *словно* Сѣщество; и ный не можемъ да намѣримъ по-голяма думы, съ конто да опишемъ сѣздатель-тъ на естественный-тъ свѣтъ, опредѣ както наука-та ни го открыва, отъ самы-тѣ думы конто го описватъ въ Библїя-тѣ.

Когато наука-та, чрѣзъ телескопъ-тъ, ни е открыла высочны-тѣ и дъ-бочны-тѣ на безкрайно-то пространство и ни е показала сѣлнца-та и системы-тѣ на сѣлнца-та конто сѣ минятъ въ него, ный не можемъ да изразимъ мысли-тѣ си съ по-голяма думы отъ онѣзи които намираемъ въ Библїя-тѣ: «Подигнѣте очи-тѣ си на высоко, та видете кой сѣздале тѣзи нѣща? Изводѣ войнства-та имъ съсъ четъ; выка всичкы-тѣ по ме: чрѣзъ величество-то на сѣлк-тѣ му, понеже е крѣпкъ въ власть, не оскудѣва ни едно отъ тѣхъ.» Иса. 40; 26. «Той е измѣрилъ Духъ-тъ Господенъ, или му е былъ съвѣтникъ, и го е научилъ.» Иса. 40; 13. «Той е който сѣдѣ въ-ху кругъ-тъ на земїя-та, и житѣ-тѣ й сѣ като скакалци.» Иса. 40; 22. «Небеса-та расказуватъ сѣлвѣ-та Божїя, и твърдь-та извѣщава дѣло-то на рѣцѣ-тѣ му.» Псал. 19; 1.

Когато наука-та, чрѣзъ микроскопъ-тъ, ни открыва чудна-та направа на растѣнїя-та и на животны-тѣ, ный не можемъ да изречемъ по-голямы думы за оногова, който е направилъ всичкы-тѣ тѣзи нѣща, отъ самы-тѣ думы на Библїя-та: «Който е чуденъ въ сѣвѣтъ, великъ въ разумъ.» Иса. 28; 29. «Негонъ-тъ разумъ е неизслѣдимъ.» Иса. 40; 28.

Когато наука-та ни открыва безбройны-тѣ нѣкое конто сѣ ся измѣнили отъ сѣзданіе нѣра насамъ, и могущественны-тѣ силы, чрѣзъ които міръ-тъ се е поддѣржалъ и управлявалъ прѣзъ всичкы-тѣ тѣзи вѣкове, тогава сѣм принудени пакъ да успомнимъ думы-тѣ на Св. Писаніе: «Не знаешь ли? не си ли чулъ че вѣчный Богъ Іеова, сѣздатель-тъ на земны-тѣ краища, не ослабѣва, и не ся утруда?» Иса. 40 ; 28.

Библїя-та и естество-то единако проглашаватъ Сѣздатель-тъ міра да е едно славно сѣщество.

4) *Библїя-та, конто отхвърля ученїя-та почти на всичкы-тѣ стары религіозны системи и изложенїя-та на най-древни-тѣ философїи вкрзу този прѣдмѣтъ, утвърдява че има само един Богъ; и естество-то утвърдява сѣщо-то.*

Изслѣдованїя-та на нынѣшна-та наука чрѣзъ телескопъ-тъ и микроскопъ-тъ сѣбирать отъ небеса-та горѣ, отъ земїя-та долу и отъ водѣ-тѣ подъ земїя-та — отъ животно-то, растително-то и ископаемо-то царство — свидѣтелства, които доказватъ че цѣло-то сѣданіе е произлѣзло отъ единъ источникъ, и че всичкы-тѣ царства на вселенна-та, съ всичкы-тѣ имъ отдѣленїя — одушевленны и неодушевленны, словесны и безсловесны — съ части на една всемірна системѣ, и че всичкы-тѣ тѣзи части съотвѣтствуватъ една на друга. Наука-та открыва една чудна съотвѣтственность между сѣлк-та на человѣческо-то тѣло и сѣлк-та голѣмина на земїя-та, между очи-тѣ на человѣкъ-тъ и на животны-тѣ и сѣвѣтлина-та на сѣлнце-то, и между живота на растѣнїя-та и вѣртѣнїе-то на земїя-та около сѣлнце-то. Нынѣшна-та наука открыва че всичкы-тѣ видове вещественны сѣмы са, въ-вратно, само различны явленїя на сѣлнца-та сѣлнца, и че всичкы-тѣ произлазятъ отъ единъ и сѣмій-тъ источникъ. Та открыва сѣлцѣнно-то сѣданіе когто сѣществуваемъ по цѣло-то сѣданіе и доказа че всичкы-тѣ чудны-тѣ сѣмѣ принадлежатъ на една сѣм стежа и че всичкы-тѣ ну сѣмы сѣ на мірятъ въ постоянно сѣдѣйствіе, и за това убѣжденїе-то е неизбѣжимо че всичкы-тѣ сѣ произлѣзли отъ единъ источникъ и остаиуватъ подъ едно сѣщо управленїе. И така естество-то сѣ сѣлнсуваа съ Библїя-та; и дѣйствуватъ заедно-то Богъ Сѣздатель-тъ и *единъ* Богъ.

Изрaилтани-тѣ не ся сѣмѣвахъ за исцѣлаваніе-то си до когато гледахъ на нѣщо-та знїя, защото тѣ усѣщахъ че исцѣлваніе-то дѣйствіе-то ся извършаніе; и самоѣ-то начинъ

Както Израилтани-тѣ трѣбваше да прѣимнятъ рѣка-та Іордана за да наслѣдятъ обѣтованїя-та земїя, така Христіани-тѣ трѣбва да прѣимнатъ смъртна-та рѣка за да наслѣдятъ небесна-та земїя. Ако тѣ може да сѣ боятъ отъ неія, прѣди да ѣ приближатъ, пакъ когато пристигнатъ до неія, тѣ намиратъ че тя е единъ безопасенъ и прїятенъ пѣть. Христосъ е раздѣлилъ воды-тѣ й тѣй щото искупенїе-тѣ чрѣзъ Христовы-та му кръвь могатъ безопасно да минатъ.

Единъ человѣкъ ведиждъ отишелъ да посѣти пастырь-тъ си, който бывалъ много боленъ и почти на умиранїе, и искалъ да му прочете едно слово на единъ прочутъ проповѣдникъ. Болный-тъ пастырь казалъ: «Не трѣбва да ми прочитешъ това слово; прочети ми нѣщо отъ Библїя-та. Азъ не искамъ сега да слушамъ другы книгы; нѣкои отъ тѣхъ съ много добри, но тѣ всичкы съдѣржаватъ человѣческы думы. Едно Божіе обѣщаніе ми утѣшава повече отъ всичкы-тѣ человѣческы книгы».

Когато смы были въ странство и съ врацамы у дома си, какво радостни и честити са усѣщамы като видимъ братя, сестры и другы прїятели да стоятъ тѣхъ сѣ ни по посрѣщкатѣ? По това е само единъ образъ на небесно-то посрѣщаніе, дѣто вѣрни прїятели ще срѣщатъ въ врата-та на небесно-то жилище.

Сѣрдце-то на человѣка не може дѣйствѣтелно да ся успокои, до когато не намѣри спокойствіе въ Іисуса Христа.

ПОСТЕПЕННОСТЬ-ТА НА БОЖЕ-ТО ОТКРОВЕНІЕ.

(Съ благодареніе извістаемы на читатели-тѣ си се Д-ръ Ригсъ ще ни достави за напрѣдъ нѣколко членове вьрху Св. Писаніа и какъ трѣба да ги изучаваны. *Ред.*)

1.

Съчинитель-та на посланіе-то къ Евреемъ почнуа наново-то си като споменува за *разнообразіе-то* на стары-тѣ откровеніа на Божіи-тѣ волѣ на человѣци-тѣ. «Богъ кото много пати и съ много начины говорй въ старо врѣме на наши-тѣ отци чрѣзъ пророци-тѣ, въ тѣхи послѣдни-тѣ дни говорй намъ чрѣзъ Сына си.»

Нѣкои Христіани сж наклони да пытатъ: за каквѣ потрѣбѣ ни сж книги-тѣ Моисеевы? Тѣ казватъ така: нынѣ не сны подъ Моисеевый-та законъ; жертвоприношенія-та и церемоніяни-тѣ обряды сж исчезнали; нѣй сны достигнали до едно по-високо и по-съвершенно откровеніе; а за тоа книгы-тѣ Моисеевы може да ся туратъ настранъ като не потрѣбны вечке.

Но тоа е една гибелна погрѣшка. Когато Ап. Павелъ наставлава Тимоѳея (2 Тим. 3; 14, 15) да изучава писаніа-та, които той обнива че са способны да го умудрятъ, явно е че той говори за писаніа-та на Ветхый-тѣ Завѣтъ. И когато Давидъ въ 19-й Псаломъ говори за *законъ-та*, който е непорочеенъ и прѣобрѣщуа душа-та, явно е че той не говори за другъ законъ освѣнъ за Моисеевый-тѣ, който са съдържа въ 5-тѣ му книгы.

Да ни прочѣемъ полезнѣ-та на Моисеевый-тѣ законъ за Христіаны-тѣ, щѣ трѣба да забѣлѣжимъ че Богъ е далъ откровеніе-то си на человѣци-тѣ постепенно тъкво както дава дневнѣ-та свѣтлина, не всичка-та изведнъждь и внезапно, но като начие отъ вырьтѣ лучи и постепенно нараства до съвершенъ день.

Едно забѣлѣжително нѣщо, което показва кото Моисеевый-тѣ законъ е низадѣ отъ откровенія-та на Новый-тѣ Завѣтъ, е че въ нѣрвый-тѣ не ся споменува направо за наградѣ и за низанѣніе въ единъ бѣдащъ животъ. Истина е въ него да говори за нѣщо отъ кото разсѣдливый-тѣ Еврейскы читатель може да заключи че има е единъ бѣдащъ свѣтъ, като напримѣръ исторіа-та за изнесеніе-то на Еноха, и онова дѣто Богъ означава себе си като Богъ Авраамовъ, Исааковъ и Іакововъ, дѣто врѣме слѣдъ смьрть-та на тѣхи напримѣръ; но тамъ не ся споменува направо за небе-то или за адъ-тъ като едно жилище на человѣци-тѣ които напущатъ тоа свѣтъ. Даже въ по-послѣдни-тѣ книгы на Ветхый-тѣ Завѣтъ внушенія-та вьрху тъзи прѣдмѣты са толкова тьмны въ сравненіе съ онова що ся напира вьрху тъхъ въ Новый-тъ Завѣтъ, щото нѣкерящо може да ся каже че само въ Евангеліе-то животъ-тъ и безсмрѣтіе-то съ добрѣ освѣтлены. (2 Тим. 1; 10.)

Единъ добръ примѣръ на постепенно-то и напрѣдничаво-то свойство на откровеніе-то, което Богъ е далъ на человѣци-тѣ, са напира въ обѣщанія-та дадены въ разны врѣмена относѣтелно за дохождане-то на Христа въ свѣтъ-тъ. На нѣй-нѣрвы-тѣ пи пратоны бѣше са казало само че сѣме-то на жена-тъ ще смаже главж-та на змій-та. «То ще ти смаже главж-та, а и ти ще му нарапиш пета-та.» (Бит. 3; 15.) Това внушеніе, което можаше да доде едва надалече, че по е-тамъ нѣе по другъ начинъ, нѣма нѣ-какво, изъ между потомство-то на Е-ва ще бѣде средство за освобожде-ніе-то отъ злины-тѣ, които дошъ-хъ съ паданіе-то на нѣрвы-тѣ человѣци, е было единично, до колкото знаемъ, за дохождане-то на Христа за повече отъ 2,000 годины.

Наконецъ, Авраамъ е повікалъ измежду идолопоклонническы-тѣ си отечественицы да стане особенъ слуга Божій, и да наставлава дохождаѣ-то си и потомство-то си въ пьть-та на истина-тъ и на святость-тъ; и на него са е дало обѣщаніе-то: «въ тое-то сѣме всичка-тѣ племена на земій-тѣ ще са благословятъ.» По то-за начинъ са е означилъ особенный-тъ народъ отъ кото великый-тъ избавитель щѣше да произлѣзе.

На Авраамовый-тъ внукъ Іакова са е показало по-подробно че Сило, мирольюбный-тъ владѣтель, ще бадѣ потомокъ на Іудѣ, единъ отъ 12-тѣ му сынове, че той ще ся появи тъкмо когато политическа-та сила ще исчезне отъ тоа нѣме, че «нему ще са покоравятъ народи-тѣ.» Быт. 49; 10.

На Давида, шесть вѣка и половина по-послѣ, много нѣщо са е открыло за страданія-та на Христа (виждѣ Псал. 22), и за слава-та които ще ги послѣдва. (Виждѣ Псал. 110.)

Триста годины по-послѣ на Исайія са позвони да прѣдвиди и да прѣдсажде какъ щѣше великый-тъ Искупитель да бадѣ нараненъ за прѣстъкленія-та ни, бѣенъ за беззаконія-та ни, и какъ щѣше чрѣзъ неговыя-тѣ раны людіе-тѣ му да се исцѣлятъ; и какъ нѣкои той да проповѣда освобожденіе на плѣнищы-тѣ и на затворищы-тѣ отъ тварніе на тьмницы, какъ щѣше да царува съ правдж, какъ щѣше да види сѣме-то си и да ся радва, и какъ воля-та Господня щѣше да благоуспѣе въ рака-та му. Толкова ясны и забѣлѣжителны са были прѣдреченія-та на Исайія, щото той често са е нарічалъ *Евангеліскы пророкъ.*

По-послѣдни-тѣ пророци са прѣдставили дохождане-то на Христа още по-подробно. За примѣръ Даніилъ е прѣдсказалъ точно-то врѣме на появѣніе-то му и на «послѣдніе-то му, но не заради него,» Даніл. 9; 26.

Той е прѣдсказалъ още и най-блѣскавы думы слава-та и обнирность-та на царство-то му. (Дан. 7; 14.) А Малахія, най-послѣдній-тъ отъ пророци-тѣ въ Ветхый-тъ Завѣтъ, е прѣдсказалъ дохождане-то на единъ отличенъ прѣдтеча на Месія.

Поученіе-то за религіозны-тѣ истины и за длъжности-тѣ человѣче е было сравнѣрно съ свѣдѣнія-та, които са е давали за дохождане-то на Сына человѣческаго.

Тоа постепенно и напрѣдничаво свойство на Божіе-то откровеніе не трѣба да ни прави да наивамы сѣмнѣность-та на по-стары-тѣ и по-тьмны-тѣ части отъ Св. Писаніе, но, напротивъ, да изучамы отношенія-та имъ, и така съ благодарность да забѣлѣжимъ какъ по-стары-тѣ и по-несъвершенны-тѣ откровенія са приготовали пьть за по-новы-тѣ и за по-съвершены-тѣ — какъ Евангеліе-то са е засвидѣтелствовало отъ Закона-тъ и отъ пророцы-тѣ (Рим. 3; 21), и какъ Законъ-тъ е станалъ дѣводителъ къмъ Христа (Галат. 3; 24).

ТОРПИДИ.

Дума-та *торпиди* или *торпилы* често са е срѣща сега по вѣстницы-тѣ, и понеже нѣкои отъ читатели-тѣ ни може да желѣятъ нѣкои разасненія вьрху неіѣ, ний даваны слѣдующе-то кратко опиеаніе:

Торпиди са военны орьдія, които дѣйствуватъ подъ водж-та, и съ кои-то могатъ да ся съсипватъ кораби; тѣ могатъ да ся нарекатъ подводни лодкои (лигавы). Тѣзи орьдія не са тьрдѣ ново изобрѣтеніе. Въ всичкы-тѣ войны прѣзъ новеке отъ сто годины торпиди са ся употрѣбявали по единъ или по другъ видъ. Пьрво-то важно слѣдствіе произведено чрѣзъ торпиди бѣше прѣзъ Американска-та война, 1861—1865, когато са тѣхъ Южны-тѣ съсипвали на Сѣверни-тѣ двадесеть и четири кораби които единадесеть бѣхъ бронены.

Изобрѣтеніе-то на западнѣ-тѣ нѣ-щества много по-сигны отъ барутъ-тъ доста е увеличило услуга-та на торпиди-тѣ, и сега тѣ са считатъ какъ-то единъ необходимъ чаетъ на военны-тѣ приготовѣніа на всякой народъ. Торпиди-тѣ са дѣлятъ на *Отбранители* и *Нападатели.* Отбранителни-тѣ са недвижими и могатъ да повредатъ кораби като са движатъ и когато достигатъ до мѣсто-та, дѣто са положени. Нападателни-тѣ торпиди са движатъ и са употрѣбяватъ да тьрсатъ да съсипватъ даже и онѣзи кораби на непріятель-то които лѣжатъ въ пристанища.

Отбранителни-тѣ торпиди са ссадене или бѣлны отъ металъ напьлнени съ памучени барути (gun cotton), или съ нѣкое друго сигно запалчиво вѣщество. Тѣ са турятъ въ водж-та въ крайбрѣжія-та дѣто непріятелскы-тѣ кораби може да минуватъ, и плуватъ подъ само-то лице на водж-та тъй щото тѣ не могатъ да са виждатъ отъ вѣнъ. Най-простѣ-тѣ отбранителни торпиди са тъй натъкмени щото да са подлагатъ щомъ нѣкой корабъ са приближе до тѣхъ, и са опиеаи и за непріятелскы и за прѣятелскы кораби. Усъвьршенствовани-тѣ торпиди са съединяватъ съ бриѣъ-тѣ по електрическы телове чрѣзъ които тѣ са подпалятъ. Тѣй натъкмени-тѣ торпиди могатъ да са подлагатъ всичкы извѣстны или едни по единъ, спорелъ какъ-то иска чиновникъ-тъ който ги управлява. Всякой народъ има своѣ-та си тайна торпидна системж чрѣзъ която да брани пристанища-та си. Най-добра-та отъ тѣзи системы можеби е онѣзи въ която има електрическы телове, нѣкои отъ които са съединяватъ съ малки плавающы вещества съ които всякой корабъ, щото минува прѣзъ онова мѣсто, трѣбва да дойде въ прикосновеніе. Тоа прикосновеніе извѣстива на чиновникъ-тъ, който стои на бриѣъ-тъ, точно-то положеніе на корабъ-тъ който минува. Ако корабъ-тъ е прѣятелскы, той прѣминува неповрѣденъ; но ако той е непріятелскы, чиновникъ-тъ натиска машина-та, която испраща електричество по телѣ-тѣ въ торпиди-тѣ надъ който плува корабъ-тъ, и тай торпидъ-тъ са подпала и прьсва корабъ-тъ на части.

Най-простѣй-тѣ отъ нападателни-тѣ торпиди сж онѣзи които два нѣще-образны ссадене напьлнени съ памучень барутъ и присъединени едно съ друго чрѣзъ едно какве нѣколко лактіе дьлго. Торпиди са турятъ въ водж-та на таква мѣста отъ дѣто теченіе-то съ завинча къмъ непріятелскы-тѣ корабы. Като плуватъ тѣй може да са случи единъ-тъ ссѣлъ да доиде до нѣкой корабъ, или нѣзе-то, съ което тѣ са съединяватъ, да са закачи за корабъ-тъ, и по тоа начинъ ссѣлоне-то сами да са завьртятъ и да допрѣтъ до него; и въ два-та случая прикосновеніе-то на торпиди-тѣ съ корабъ-тъ подпалва торпиди-тѣ и прьсва второ-то.

Единъ видъ торпиди са нарічатъ Хаверсови. Тоа торпида е едно малко ковчеже, което са тегли отъ едно бьрзо варапулче. Телѣ-тѣ, чрѣзъ които той са тегли, е вьрзанъ близо до сѣдѣлъ-та му тъй щото като вьрви, той постепенно са отстрана отъ посокѣ-та къмъ който плува варапулче-то и отина къмъ непріятелскый-тъ корабъ и тамъ съ другъ единъ наредѣкъ са подпалва.

Единъ другъ видъ торпиди са нарічатъ рыбообразни и са най-опасни-тѣ отъ тоа родъ разрушителни орьдія. Тѣ плуватъ по-бьрзо отъ кой да е варапулчу, може да са проводжатъ подъ водж-та прѣзъ 1500 лактіе разстояніе, и да са оправятъ точно-то точно колкото и тонко гюле. Ако са оправатъ чрѣзъ електрическы телове, както стана понѣкогъ, тѣ могатъ да уничтожатъ всичкы-тѣ старанія на непріятель-тъ за избѣгне отъ тѣхъ. Тѣзи торпиди са отъ 6 до 8 лактіе дьлги. Найсъдѣйствіе-то тѣхъ съдержатъ 70 или 80 оки памучень барутъ, единъ малъ машина и притисканѣ въздухъ за да движи машина-та които кара торпидъ-тъ. Тъзи машина тѣжи около 15 оки, но сила-та ѝ е равна съ сила-та на 40 коне.

Всичкы-тѣ нападателни торпиди въ Американско изобрѣтеніе, но са са употрѣбили почти отъ всичкы-тѣ Европейскы Правительства. Въ употрѣбленіе-то имъ са изискува голѣмо искуство, и за това въ всичкы-тѣ голѣмы жерепланетвны дьржавы са е отворили училища въ които ученицы-тѣ приимать особны наставленія за употрѣбленіе-то имъ, и единъ такъвъ изпытанъ чиновникъ са счита за нужденъ за всякой единъ воененъ корабъ.

Нападателни торпиди могатъ да са употрѣбляватъ отъ кой да е варапулчь, но нѣкои Европейскы правителства правятъ за тъзи работа особны варапулчета, които да плуватъ много бьрзо. Тѣзи торпиди варапулчета са снабдяватъ или съ Хаверсовы, или съ рыбообразѣн, или пакъ съ единъ другъ видъ торпиди, които са турятъ подъ непріятелскы кораби чрѣзъ единъ дьлгъ гредя които са простира напрѣдъ отъ варапулчу-то и са подпалятъ чрѣзъ удрьж-тъ отъ прикосновеніе-то. Тѣзи малкы варапулчета плуватъ прѣдпазливо къмъ нѣкой голѣмъ непріятелскы бронитъ корабъ прѣзъ нощно или мьгливо врѣме, и го съсипватъ прѣдъ да са съзрятъ отъ непріятелъ-тѣ. Тѣзи малки вапорчета ако не спознуватъ да съсипятъ корабъ-тъ, тѣ побѣгватъ надалѣ, и въобще избѣгватъ безвредно. Тѣ са правятъ отъ стомана и чинятъ отъ 3,000 до 5,000 лиры Англійскы. Сами-тѣ торпиди струватъ отъ 25 до 500 лиры Ан. Това не е голѣмо нѣщение за съсипваніе-то на единъ непріятелскы корабъ, който може да струва 500,000 лиры.

Мисли са че тѣзи новоизобрѣтени торпиди сж въ състояніе да измѣнятъ хара-

ктеръ-тъ на поводы-тѣ войны; и цѣлъ сѣчь чака да видѣ слѣдстви-та отъ умотрѣленіе-то имъ въ сегашнѣ-та война.

Наскоро са е изправило едно забѣлѣжително научно откритіе, спречь, че гласове могатъ да са прѣносатъ по телеграмическа-тѣ телове. Въ Бостонъ наскоро са правяхъ публични опыти, които убѣдихъ всичкы-тѣ присъствующы. Звукове са прѣносахъ отъ друга градове, на разстояніе отъ нѣколко мили, съ такова женность много въ можах да са разбирать. Человѣци чувахъ гласове-тѣ си и си разбирахъ, ако и да бѣхъ нѣколко мили далечѣ едни отъ другъ. Нѣкои свирехъ съ единъ музыка въ градъ-тъ Салимъ, и свирнѣ-тѣ са чувахъ въ Бостонъ; и разкоцѣскаха-та на сѣбраніе-то въ Бостонъ са чувахъ въ Салимъ. Звукове-тѣ са прѣносахъ толкозъ ясно щото человѣци-тѣ можехъ да отличатъ гласове-тѣ дяже на прѣтели-тѣ си. Исчерно тѣ не можехъ да прѣносатъ гласове-тѣ прѣзъ по-голѣмо разстояніе отъ сто-ни дѣвстѣ чиове; но сега тѣ могатъ да ги прѣтатъ дяже прѣзъ Атлантическый океанъ. За такви работа не е потрѣбна никаква батерія, защото нуждно-то електричество може да си прѣдобие отъ магнитъ. Но тозъ начинъ денешны могатъ да са испращатъ много по-скоро и по-евтино.

На 18-ый Августъ 1618, Пауръ, едно цѣнтове сеа въ Швейцарія, са зарои отъ голѣмъ земенъ прозлокъ. 900 души бѣдохъ убити, и 200 кѣщы са бѣхи покрыты подъ земѣ-та дори до тозн день. Въ тѣхъ имаше много дрогоцѣнны нѣщы, злато, мѣдь, и сребоне отъ лѣвъ, за кото село-то бѣ прочуто. Наскоро са е сѣставило едно друго-жество за да отрови това село.

Сѣкръ Ричардъ Темпъ нечисленна че 215,000 души са погинѣхи въ наскорошно-то наводненіе у Бенгалъ. То ще каже че повечѣ души са бѣхи потопены въ растояніе на два часа, отъ колкото са бѣхи покертувани въ цѣл-европа-ритѣ-тѣ битки сѣ оноѣ-ны въ Исторіѣ-та.

Историцѣ-тѣ и поетѣ-тѣ въ Англія не са сѣгласувахъ относетѣно до Источнѣ-та въпросъ. Трима-та найпрочутѣ исторци, именно Карлайлъ, Фрудъ и Фриманъ пишахъ строго против Турцѣ-тѣ. Отъ 5-тѣ отличны Англійскы поеты двама са сѣчвахъ, а трима противъ Турцѣ-тѣ.

Единъ много грозенъ обичай сѣществува у Ескимосѣ-тѣ. Когато нѣкой членъ отъ сѣмнійѣ-та е на умирание, всичкы-тѣ другы напущатъ лодеяѣ-та си, и оставятъ болнѣй-та сѣмнчакъ въ нѣкѣ лодѣто умре. Тѣ заглѣтъ врата-та и другы-тѣ дупкы на колибѣ-та съ ледъ, и тъй та стана ледена гробница на нещастнѣй-тъ. Причина-та на тозн странень обичай е едно суевѣрие у тѣхъ, че всичко което тѣ имятъ на себе си, трѣбва да го изхвърлятъ, ако би да останатъ въ колибѣ-та при умирающы-тѣ; и понеже дрехи-тѣ на тѣзи сѣверны людіе сѣ най-скъпоцѣнны-тѣ имѣ нѣща, тѣ прѣдпочитатъ да напустнатъ бащы-ли майкы, сынъ-ли дъщерѣ, въ послѣдни-тѣ минуты на живота имъ нежели да захвърлятъ дрехи-тѣ си.

НОВЫЙ-ТЪ ЕКЗАРХЪ И БЪЛГАРИ-ТѢ.

Безъ сѣмнѣніе всякой Българинъ е много извѣстенъ за неожидано-то прояваніе на нарнаи пастырноумѣнны Г. Антимъ, прояваніе, което ни прѣдизвика отъ тъ-ма необходимость въ нынѣшна-та кризъ, и което по-добрѣ дойде да ни извѣсти и обясни окружно-то писмо на Св. Бѣл. Синодъ, въ този градъ, по повелѣ Правительствѣ-то на сѣотвѣстствующы естествено трѣбойе да се изхвърли, като вѣрѣ, че Н. Правительство Бѣлгартско-та на прѣзвана, както св. Синодъ, тъй сащо и Българскы-тѣ прѣпеци въ Цариградъ въ 20-ненесѣ срокъ, да стане избирание-то на новаи Екзархъ. Прочеѣ, Т. Т. Бр. Пр. Митрополити-тѣ ни, които са намѣрахъ въ отъ столица-та прѣдложихъ тезе-граничесы достойни-тѣ изложеѣу сѣ, що всичко-то е подносесно на Н. Св. Синодъ пашъ, който еще въ сащія день — 23 Апр. — за добра наша честь, съ Висско-то царско тезеграе изпѣсти на Екзархійе-та, що е нужно-то да са прѣти на В. Порта; гласоодаваніе-то на осемь-тѣ Българскы прѣдсѣтавители въ Екзарха-та е изложено въ Бѣлгарскы-то Бѣлгадуши Екзархъ Нег. Високопрѣосв.Ловчанскы Митрополитъ Іосифъ, кокуто тезеграѣ-тѣ отъ 25 Апр. изѣвсти тоаи изборъ. Но колкото-то ни е любѣзенъ-то този избиране-то направи добро впечатѣніе на Н. Пр., понеже сегашно-то положеніе на народъ-тѣ прѣнесе много по-тѣжкѣ Екзарховскыя стол. Чрезъ-то прѣнесеніе на народна-та ни дѣлжность, види се, не го остяна да са отлаже отъ тоаи пысокъ постъ, въ който е волнѣ отъ тъ-ма на сѣ-то правителство. И тъй, Нег. Пр. трѣбаше да приказои прѣдъ изборъ-тѣ, отъ когато ся протакя за достойнѣйшій между пастырѣ-тѣ, и отговори на сѣобщаватели-тѣ телеграмы и писма, които прѣстигнахъ отъ много страни на отечество-то ни. А както избирание-то на новаи Екзархъ е нужно въ ново-то положеніе-то на ново-то положеніе-то ни, то ще го изложи. Освѣй Малѣ бѣше назначенъ день, въ който Н. Бл. Іосифъ І трѣбаше да тръгне на Цариградъ. Въ този день богослужеѣ-то ся извѣрши само въ двѣ стени отъ церкъвѣ-тѣ въ Ловчанскы; сѣобщѣ божественѣ-та служба, Н. Бл. говорѣ на паствѣ-то отъ Ловчанскы-то амвонъ; сѣвѣтвѣ гражданы-тѣ да живѣятъ братски спорѣдъ Христіянскы закони; отбѣрна паннахиѣ-то на всичкы къмъ учащѣ-та, и прѣдложи жалостѣ-то на сѣрдцѣ-то прѣнудевъ да ги остави, обѣче, прѣдложи, що и да отсажствува тѣлесно, душешо ще бѣдѣ поежду ни. Чистъ-то Н. Бл. влѣзѣ въ Трояны. Ужасѣ-тѣ прѣтѣ-то цѣлѣ да ниве, бѣхѣ повѣшены съ хоръ; до тѣлѣто Н. Бл. да изминѣ Турскѣ-та земѣ, народъ-тѣ бѣхѣ на нѣкѣ-то дѣлѣ-то прѣнесѣ, сѣ сруѣка прѣдъ сѣмѣсты-тѣ проходы на градъ-тѣ и сѣ ниреди покрай пѣсѣ-то, които водѣ за Троянъ. Цѣлѣ дѣнѣ между жалѣ-то на народъ-то ракоцѣскѣ загуши издухъ-тѣ и волѣность-та отъ «Да живѣй любезнѣй ни пастырю и Екзархъ Іосифъ І!» Н. Бл. прѣстигнѣ-ли, що е нужно-то, да изложи-ва прѣвидѣніе и сѣлучаѣтѣ на стадо-то си, проскѣзи си и изгонѣ сѣлуждѣ-то: Дрѣ-ги спасѣвѣнѣ и чадѣ по Христа! Сѣщо утѣшѣніе чувствовахъ сега, въ тѣзи минутѣ, кѣто сѣ отдѣлѣхъ отъ васъ, и, както трѣтѣнѣ за постъ-тѣ си, варху който на прѣзнѣ-то достоинѣство-то, що е стопѣлѣсто-то; както ми е нѣстѣнѣ както сѣ отдѣлѣхъ отъ васъ, защото желѣхъ да бѣдѣ поежду ни и да ни послужа спорѣдъ способностѣ-та си, спорѣдъ ниреди-ска-та и народна-та си дѣлжность. Любезни братѣ! Вѣрвайте на никого нѣма да ни забрани и нѣкѣтъ ще да работѣ въ добро-то ни (много гласове: вѣрваѣмѣ, вѣрваѣмѣ! ракоцѣскѣнѣ) и както за васъ, тъй сащо и за цѣло-то Българско пастѣ ще изпратѣ всѣко-то нѣщо, що ще послужа. Дяде Бодѣ, слабыя ни народъ, подъ сѣнка-та на нѣкостѣнѣй-та ни царь, да прѣдобие прѣдчно и человѣческо-то сѣто (Дай Боже! силны ракоцѣскѣнѣ); Дяде дадѣ Бодѣ да ся възкѣрва между васъ въ по-бѣлѣ минутѣ (ракоцѣскѣнѣ), а сега сбогомъ, любезни мои чадѣ, сбогомъ!» Още въ сѣмѣ-та день Н. Бл. прѣстигна въ Троянъ; посѣщѣніе-то му и испращанѣ-то му на учрѣ-та стана много добрѣ. Тъкъ той говорѣ на мѣдѣ-тѣ и на учениці-тѣ да напрѣдватъ въ наука-та, и всѣмъ обѣщѣ, да ги дадѣ нуждѣ-тѣ имотѣнѣй на Троянскѣ-тѣ пѣрвенци да са сѣрдѣтъ и не ги дѣржатъ и за напрѣдъ градѣ-тѣ си безъ учителѣ. На 9 того Н. Бл. прѣминѣ Балканѣ-тѣ, тъка постигнѣ казанца, кѣто, още отъ историческѣ-тѣ Българскѣ прѣмѣна, ни сѣрѣзна съ хиляды въспоминванія. Кадѣ 11-й часѣ пѣбинѣ Сопотъ и Ловчанскѣ-то градско, то посѣкѣхѣ Пирградска-та депутація, Плодинскѣ-то сѣчинѣ жалдсѣи, Корлоскѣ-то, Калоферскѣ-то и Карлѣвскѣ-то сѣщѣнѣнѣ и пѣрвенцѣ. Кѣй Сопотъ бѣхѣ пѣредѣнѣ училѣ-то съ учителѣ-тѣ си, тоже и голѣмо множѣство народъ. Тукъ Н. Бл. сѣ посѣрѣщѣ сѣ сѣлѣ-то, кѣто сѣ сѣзѣ отъ Г. Фиѣгѣ-на. Ній мѣслимѣ че туй слѣдо що да сѣ публикуѣ. Сѣлѣ-то-то нѣе лумѣ-та Бѣлг. Екзархъ и говори напростѣно; сѣкрѣт погѣлѣ варху народѣ-то. Ній сѣ изнаѣчаѣ, спорѣдъ Божѣя промѣстъ, за вѣрхѣовѣ начѣлникѣ на Българскѣ-та Церкова; сѣмѣнѣ не пріѣма голѣмо дѣрѣ на сѣбѣ сѣ, но и не сѣ ѣ грѣшѣ да отговори на народнѣ-тѣ и церковнѣ нуждѣ, кѣмто, какѣ, що да ся удовлѣтворѣ на Българѣ-то за вѣнѣшнѣ-то сѣстояніѣ-то на Бѣлг. Хамидъ Н. Сѣдѣ туй замѣна за Карлово, гдѣто, както знаѣ, бѣше сѣбрѣ Пирградска-та депутація. Посѣрѣщѣніѣ-то на Н. Бл. въ тозѣ градѣ е сѣвсѣмъ сѣ нѣсѣмъ. Сѣдѣржѣніѣ-то на сѣлѣ-то кѣсто изговори на Г-да Карлоѣцѣ, ивамѣ, тѣй да кажѣмъ, прѣбѣзѣтѣнѣсѣ съ горѣ-то. Ній сѣ радѣхѣ, Н. Бл. то да ѣ приѣтѣ кѣмѣ за подѣо-то сѣ мѣсто Калоферъ, а депутаціѣ-та, Ловчанскѣ-тѣ, Троянскѣ-тѣ, Карловскѣ-тѣ и Калоферскѣ-то въпрѣдѣ-то на Бѣлг. Хамидъ Н. Сѣдѣ туй замѣна за Карлово, гдѣто, както знаѣ, бѣше сѣбрѣ Пирградска-та депутація. Посѣрѣщѣніѣ-то на Н. Бл. въ тозѣ градѣ-то

дуны отняли прѣдъ царскій-съ назать и пашли за война. Едно депутація отъ това множество си прѣде отъ Шарь-съ, що и казалъ те чой де си труди да образувка такова едно Министерство, кого да заудо воли прозъ-съ, то та не си заудо отъ тѣзи дуумъ и искаа по-всѣкъ отговоръ. Отъ това бѣдный-съ млдъ Царь си вимира почти въ свѣдо-то положеніе въ кого е и полудоумѣ-съ Князь Миланъ. Тоа Сербскый-съ Князь тѣй и той прѣяка сбаѣть отъ вой-сплиа-тѣ си покровителси да не всяи участіе въ война-та. Но какво може да стори той, ако необузьдливости-ѣ ну подлавиціи поискаѣ да земаѣ участіе въ борба-та? Само-то вѣщо, че той ще отъ чуждестранна народность, що е по-вирно да не може да поносе пнупеніе-то, че той е равиодушенъ къмъ всичко-то бѣдаще, поеть всякой Грькъ вѣрна се е приготовено за Грьцко-то паше. Ако вирно-то-то продлъжава да выка за война, той ще си приидуи или да отиде съ него, или пакъ да му каже отговоръ. Ако ново-то-то Министерство е якъ-ново какъ война-та, то може много лесно да ія прѣдлажаѣ или пакъ да вимѣри якъ-ново изиашеніе за ія-то обѣда. Сигурно е, що доукуе на якъ-ново четы да прѣвимаѣть граница-та, и вагрѣ въ якъ-ново деня кай-бѣжки-тѣ Турскы-то-бласта ще плакать. Порта-та ще да протестира противъ такова прѣдвиждающо нарушеніе на неутралность-та, и Грьцко-то Министерство може да отговори че не е въ состояніе да изскаре народъ-та-то отвна да помогне на бритѣ-ски-та. Тогова сто то обаѣстно-то на война-та.

Какъ причины кяи поредъ конто Грьцко-то да не земаѣ участіе въ война-та. Най-напрѣдъ-та е толкова бѣдна щото сѣмѣ-жите да поддѣржа чиновницы-тѣ си и общы-тѣ си хора. Всичка-та дѣятелность на народъ-тъ е прѣда да е въ состояніе да развиѣте-то на земледѣлческо-то и ископаемо-то й богатство. Ако та обаи война, какъ що казо да си вѣри, то обутсва-та Турска войска? Нейни-та якы войска и дъ-ржавска; народъ-тѣ е изгубилъ ратностенци-тѣ якыци, поито обще приподбаѣть дѣлга-та Турска-та. Освѣнъ-то, що е по-вѣщо, че Грьцко-то Министерство ще е принудено да изразиѣ

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвертъкъ. Цѣна-та за єдна година є єдно бѣло меджендіє и половина, а за шесть мѣсеца три четорти отъ бѣло меджендіє; а за четыре и по-нецѣлъ сѣмъ Турски тимбри (вулове) 60 гроша за година. Спонношествованія-та трѣбва всякого да ся прѣдплатяемъ и да ся исправатъ въ полиція, въ група, въ кайле или въ попешенъ тимбри (вулове) Турски, Нѣмски, Пруски, Русски или Французски, на Редакторъ-ту у Америкъ Хаи въ Царградъ. Извѣстія ся извѣстаютъ по 2 гр. на ред-ту.

Година 2. ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 9 ЮНІЙ 1877. Брой 23.

ИЗВѢСТІЯ.

Извѣстяваемъ на онѣзи отъ спонношествователи-тѣ си конто ни сѣ прѣдплатили само за 6 мѣсеца че врѣмето на тѣхни-тѣ спонношествованія сѣ свршва на край-тъ на Юнія, и че най не ще можемъ да имъ правимъ вѣстницы-тѣ имъ слѣдѣ това врѣме ако не ни прѣдплатятъ и за другы-тѣ 6 мѣсеца на годиня-та.

Цѣна-та за 6-тѣ мѣсеца ще бѣде три четорти отъ бѣло меджендіє, а въ кайле или въ попешенъ тимбри (вулове) 30 гроша за сега.

Умоляваемъ настоятели-тѣ си да ни дадатъ колкото е възможно по-скоро но колко листове отъ Седмичня Зорницѣ ще искатъ слѣдѣ 1-й Юлія, т. е. за второ-то 6-мѣсечіе на годиня-та. Ако не ни дадятъ ся врѣме, най не ще можемъ да имъ достаіемъ всички-тѣ имъ бровеє. Ако бы попешенъ-тѣ спобщенія да ся прѣкласатъ нѣклѣѣ отъ война-та, щомъ ся извѣстимъ за това, най не задержимъ листове-тѣ на спонношествователи-тѣ си, и ще имъ ги пратимъ когато пакъ ся отворятъ.

ЕСТЕСТВО-ТО ПОДТВЪРДЯВА БОЖЕСТВЕННО-ТО НАЧАЛО НА БИБЛІЙ-ТѢ.

3.

5) *Библія-та обявява че Създатель-та на свѣта-та още го управляви; и естество-то утвърдява сѫщо-то.*

Библія-та постоянно учи че Създатель-тъ, слѣдъ като е създалъ свѣтъ-тѣ, не го е напусналъ; но, напротивъ, че той продължава да го наблюдава, да го запазва и да го управлява. Естество-то потвърдява тѣзи ученія. Изслѣдованія-та на нравственик-та и на естественик-та изучѫ доказвать че свѣтъ-тѣ не са е напущалъ отъ Създатель-тѣ. Тѣ доказватъ че свѣтъ-тъ още е подчиненъ на законы, т. е. че той още е подъ управленіе-то на Създатель-тъ. Естественны-тѣ науки ужмножаватъ отъ день на день доказателства-та, че нищо въ нравственный-тѣ свѣтъ не стана случайно. Тѣ доказватъ че нѣтръ-тѣ не нѣе, нито дѣлъ-тъ ваш случайно; но че тѣзи и всичкы-тѣ другы случки въ нравственный-тѣ свѣтъ ставатъ споредъ нѣкои законы; и сега въ всичкы-тѣ образованы земи научни мѫжіе правятъ наблюденія за да изучатъ какви са закони-тѣ споредъ които нѣтрове-тѣ нѣкать и дѫдове-тѣ падатъ. Научни-тѣ мѫжіе напълно са убѣдени че цѣлый-тъ вещественъ свѣтъ още са пази и управляка чрѣзъ законы, които са редовни и хармонически въ дѣйствія-та си, и затова най трѣбва да заключимъ че Създатель-тъ продължава да управляка свѣтъ-тѣ, който той е създалъ. И така естество-то подтвърдява учеиія-та на Библія-та.

6) *Библія-та учи че божественно-то управленіе не само е общо, но и частно; и това учеиіе сѣ подтвърдява отъ естество-то.*

Библія-та утвърдява че Провидѣніе-то Божіе са простира до най-малкы-тѣ сѣбытія както и до най-голѣми-тѣ; че то обсяга частни сѫщо както и цѣлы народы. Тя утвърдява че сами-тѣ косми на главы-тѣ ни са прѣброени, и че безъ Бога даже ни едно врабче не пада на земѣ-та. Нѣмѣшна-та наука, чрѣзъ чудесны-тѣ си изслѣдованія, открыва сѫщо-тѣ истина. Тя доказа че управленіе-то на свѣтъ-тъ са простира до най-незначителны-тѣ прѣдмѣты както и до най-голѣми-тѣ. Тя доказва че нѣма ни единъ прѣдмѣтъ толкова малъкъ или толкова незначителенъ щото да не е подчиненъ на нѣкои законы. Тя открыва че пѣсчично-то зьрно и пашина-та, подвидно-то камъче и планета-та единакво имать значително-то си мѣсто въ общи-тѣ системи на вселенна-та. Тя открыва сѣнцѣкъ мѫдрость въ направяк-та на наймалкъ-тъ животникъ и на самаго человѣка. И тѣй естество-то подтвърдява учеиіе-то на Библія-та като доказва че Създатель-тъ са грѫжи за най-малкы-тѣ нѣща както и за найголѣми-тѣ.

7) *Библія-та утвърдява че управленіе-то на Създатель-тъ е не само вещественно, но и нравственно; и естество-то обявява сѫщо-то.*

Въ естество-то са намира нѣщо повече отъ вещество и отъ вещественны законы. Въ него има и человѣшки съ словесны и нравственни качества, подчинени на другы законы освѣнъ на вещественны, именно, на нравственны законы.

Всякой человѣкъ знае че той има и друго естество освѣнъ физическо. Той знае че е нѣщо повече отъ кости, мышци и жилы; той знае че има разумъ и съвѣсть. Той знае че, ако и да приличу на водѫ-та и на камыкъ-тѣ и на дѣрвета-та въ нѣкои отношенія, то въ много другы отношенія, той не прилича на тѣхъ. Всякой знае че той не е, като вода-та и камыни-тѣ, съвершено подчиненъ на вещественны закоиы, но че той е *свободенъ*, и слѣдователно отговоренъ за щото що варши. Всякой знае че има разлика между право-то и криво-то. Истина е че человѣкъ-тѣ може да разнавать въ мнѣнія-та за сна овна кое-то е право, но тѣ всичкы-тѣ утвърдвать че има такова нѣщо като право и криво; и съвѣсть-та на всякого одобрява право-то и осѫжда криво-то. Человѣкъ-тѣ чрѣзъ невѣжество-то си може да погрѣшаватъ за онова кое-то е право, но съвѣсть-та на всякого одобрява онова, кое-то нему са види да е право, и осѫжда онова, кое-то нему са види да е крыво.

Опытность-та на всякого му показва, че той не може да направи нѣщо безъ безъ да страда за него. Той намира че нравственный-тѣ свѣтъ, отъ който той съставляи една часть, е така създаненъ, щото виновни-тѣ да страдатъ. Той ся учи отъ само-то естество че онзи, който прѣстѫпва нравственный-тѣ законъ, не ще избѣгне отъ наказаніе; и че лѣшви-тѣ, невъздержни-тѣ, развратни-тѣ, завистливи-тѣ и себелюбиви-тѣ ще покъшать онова кое-то посѣяли. Той намира че само-то стаки и сѣ общества-та и даже сѣ народы-тѣ. Исторія-та на нравственный-тѣ свѣтъ доказва че както най-незначително-то нѣще не може да избѣгне отъ дѣйствіе-то на тѣзи нравственны законы, така и най-силны-тѣ царства не могатъ да ги уничожатъ. Свѣсть-та, опытность-та и наблюденія-та на всякой человѣкъ и исторія-та на народы-тѣ всѣ подтвърдаватъ ученіе-то на Библія-та че человѣшескый-тѣ родъ е подчиненъ на едно нравственно управленіе, кое-то ся простира и до лица-та и до народы-тѣ.

8) *Библія-та обявява че состояніе-то на человѣши-тѣ въ бѫдѫщый-тъ свѣтъ ще сѣ опрѣдѣли отъ поведѣніе-то имъ въ тоги свѣтъ.*

Много нѣщо са намира въ съставъ-тъ и въ законы-тѣ на нравственный-тѣ свѣтъ, кое-то са срѣща съ туй учеиіе и силно го подтвърдава. Състояніе-то на възрастны-тѣ человѣшки са опрѣдѣлява, до една голѣма степень, отъ поведеніе-то имъ въ мѫлодость-та имъ. Человѣкъ ще ослѣпи въ старость-та си какваото е посѣялъ въ мѫлады-тѣ си годины. Ако живѣе раскошно въ мѫлодость-та си, той ще страда въ старость-та си. Ако са покае съ врѣме, той може до нѣкадѣ да спечели растеоно-то си богатство; но ако постоянствува въ лошы-тѣ си навыци, ще дойде врѣме, когато, ако и да ся кае, то ще бѫде напразно. Ако повреди здравіе-то си отъ невъздржаніе, той послѣ ще страда отъ болести и може бы ще умре преждевременно. Ако въ мѫлодость-та си образува лошы навыци, той относѣ ще страда отъ тѣхно-то мамчетство. Ако въ мѫлодость-та си ся прѣдаде на пьяхны похоти, той въ старость-та си тѣлѣніе ще покыне.

Сѫщо-то е истина и съ народы-тѣ. Тѣхно-то бѫдѫще са опрѣдѣлява отъ законы-тѣ на които тѣ подчиняватъ себе си въ ранья-та си исторіѭ. Ако са были трудолюбиви, въздержни и честни, то бѫдѫще-то имъ ще бѫде благополучно; ако напротивъ са были невъздержни и развратни, то въ бѫдѫще тѣ ще станѫтъ посрамени и унижени.

Нека никой да не възразява на Библія-тъ, защото та утвърдява че состояніе-то имъ въ бѫдѫщый-тъ свѣтъ ще са опрѣдѣли отъ поведеніе-то ни въ тоги свѣтъ, защото е явно че единъ подобенъ законъ даже сега видѣе въ естественный-тъ свѣтъ.

ПІЯНСТВО.

Вѣрваеми ни читатели-тѣ ни съ удоволствіе ще прочетатъ едно кратко описаніе на страшна-та болѣ на пиянство-то въ градъ-тъ Питсбургъ за да имаватъ злина-тѣ на пиянство-то. Питсбургъ е единъ голѣмъ градъ въ Съед. Държавы у Америка и е прочутъ по фабрики-тѣ си. Този градъ много е страдалъ отъ пиянство-то; кръчмы-тѣ въ него бѣхѫ многочисленны и много отъ младежи-тѣ, даже и нѣкои отъ най-благородны-тѣ домородія, ся пиянувахѫ да нѣкъ опитаевны питіета, и инаще голѣма опасность че тѣ щѣхѫ да станатъ пияци. Понеже нѣмаше доволно работа за художницы-тѣ и търговіа-та спирѣ, много отъ сиромаси-тѣ почякахѫ да ся отчайватъ, и мнозина отъ тѣхъ ся прѣдадохѫ на опитаевни питіета както мыслехѫ че съ това тѣ щѣхѫ да подлекчатъ мамчотіи-тѣ и скърби-тѣ си. По-смысленни-тѣ и благоразумни-тѣ граждани ся убѣдихѫ че трѣбва да ся направи нѣщо противъ това зло, и затова едно събраніе стана въ університетъ-тъ за да размысли върху този прѣдмѣтъ. Събраніе-то дойде до слѣдующіе-тѣ рѣшеніе: «Като виждамы голѣми-тѣ злини както пиянство-то нанося на частны лица, на домочадія, на общества и въобще на народы-тѣ; и особно като виждамы опасности-тѣ на които ся излагатъ мѫлди-тѣ на градъ-тъ ни, нѣй съставаемъ едно братство, членове-тѣ на което сѣ-тѣ ще ся въздѫржаватъ отъ опитаевны питіета, и ще ся старѣятъ съ благы и съчувствителны думы да убѣждаватъ и другы-тѣ да ся въздѫржаватъ съ-тѣ съ такыва питіета.»

Тѣзи господа не ся боехѫ че тѣ сами щѣхѫ да станатъ пияци, но тѣ ся боехѫ че мѫлди-тѣ имъ пріятели може да станатъ такыва, и за това тѣ бѣхѫ готови да не пійатъ никакъ тѣй щото да могатъ да насрдчаватъ и другы-тѣ да ся въздѫржаватъ отъ опитаевны питіета. Това Братство ся нарече: «Въздѫржателно Братство на Мѫлди-тѣ.» Число-то на членовѣ-тѣ на Братство-то постоянено ся увеличавае, и слѣдъ нѣколко седмицы тѣ бѣхѫ събрани около 1,000 лица отъ които да слѣдатъ дѣло-то си.

То покаинхѫ единъ даровитъ чело-

вѣкъ да даде нѣколко слова, въ разны церкви на градъ-тъ, върху злины-тѣ отъ пянство-то. Нѣкои человѣци, кои то бѣха са прѣдали на пиоонійство, са убѣдили чрѣзъ тѣзи слова да си подпишатъ чи тѣ нѣма вече да пійатъ. Нѣкои отъ тѣзи бѣхъ доста образовани, по повечето бѣхъ отъ най-долнитѣ классове. Тѣзи прѣобразованіи человѣци, които много са радвахъ за избавленіе-то си отъ опшателнитѣ пиітета, почнахъ да говорятъ на другари-тѣ си; и когато тѣ свидѣтелствувахъ публично за прѣдно-то си окаяństво и за настояще-то си благосостояніе, това направи дѣлбоко впечатлѣніе върху народ-тъ. Много отъ прѣдни-тѣ жмъ другари са прилѣпкоръ отъ думи-тѣ имъ, тѣй щото послѣдніхъ тѣхнай-тѣ примѣръ, и са подписахъ да не пійатъ вече опшателни пиітета, и да са трудятъ да убѣждаватъ и другы-тѣ да не пійатъ. Наскоро церквы-тѣ, въ които тѣзи сѣбраніи ставахъ, са прѣпълнихъ съ народъ тѣй щото стана нужда и за другы церкви да са отворятъ за такыва сѣбраніи, и най-послѣ сѣбраніи ставахъ всѣкой вечеръ въ 30 церкви, отъ които всѣкоя са пълнеше съ народъ. Всичкы-тѣ религіозны секты съдѣйствувахъ въ това дѣло съ братеско любовь; пастыри-тѣ работехъ съ едно сърдце, и много отъ отличны-тѣ граждны спомнитахъ въ дѣло-то до колкото можехъ. Осѣвнь вечерны-тѣ сѣбраніи, имаше на владнѣ и молитвенны сѣбраніи въ разны-тѣ церкви. Достойно за забѣлѣжаніе е че тѣзи Библиотеки-тѣ прѣобразованіи пріемахъ че тѣ не могатъ да успѣкатъ въ това прѣдприятіе безъ особна помощь отъ Бога; но тѣ съ упѣрніе че съ Божіе-тѣ помощ-ще са прѣобразуватъ и най-послѣ пійаніи. Тѣ не считатъ за доволно само да са рѣши человѣкъ и да са подпише да не пійе вече; той трѣба и да са посвати на Бога и да са надѣва само на Господа Іисуса Христа за избавленіе.

Сѣдствіе-то на това прѣдприятіе, напастніе, е чудно. Негово-то вліяніе са е прострѣло въ всѣкой классъ на общество-то. Много отъ крѣчмари-тѣ съ подписали обѣщаніе-то си че тѣ нѣма да пійатъ вече и съ затворили крѣчмы-тѣ си; а другы крѣчмари затворихъ крѣчмы-тѣ си защото нѣмаше доволно купуване. Нѣко е вече че по-малко прѣстѣлленіи са извършвахъ и че по-малко бѣдность има въ градъ-тѣ. Казватъ че въ Питсбургъ и въ Алегеени (единъ съединѣенъ градъ) 50, 000 душы са са подписали да не пійатъ вече опшателны пиітета. Вліяніе-то на туй движеніе въ тѣзи два града са усѣщаніе и въ другы градове, въ които са положихъ подобни старанія, които тоже са увѣнчахъ съ славны успѣхы.

Злины-тѣ отъ пянство-то са усѣщатъ въ всѣкъ дѣржавъ и отъ всѣко общество; и голѣмо-то средство чрѣзъ което можемъ да са избавимъ отъ него е Евангеліе-то на Іисуса Христа. Ако Христіанъ-тѣ подражаватъ примѣръ-то на Господа и са готови да са отричатъ отъ себе си за добро-то на другы-тѣ; ако, подбудени отъ Христіанска любовь и вѣра, тѣ са стараятъ да отнимахятъ опасность-та на колко толкозъ много человѣци са изложени; ако владицы-тѣ, священницы-тѣ, учители-тѣ и граждани-тѣ са трудятъ съ едно сърдце да убѣждаватъ человѣци-тѣ да напустнатъ опшателны-тѣ пиітета, тогава злины-тѣ отъ пянство-то много ще са намалятъ. Защо да нѣма въ Българія нѣколко братства противъ пянство-то?

—

Единъ Христіанскы проповѣдникъ у Ямайка, като прѣдлагалъ урокъ върху Мат. гл. 5 на чуденіе-то дѣца помолилъ: «кои са кротки-тѣ? На това пишелъ-ме отговорило: «Онѣзи които даватъ меки отговоры на строги и грубы пытанія.»

—

Ако искашъ да узнаешъ какво говори нѣкой прѣдъ другы-тѣ за тебе, забѣлѣжавай какво говори за другы-тѣ прѣдъ тебе.

—

Единъ старъ списатель веднъжъ казалъ, че той е убѣдѣнъ че тѣзи два нѣма единъ прѣимудръ и всемогущъ Създатель, защото цѣлый-тъ свѣтъ не е можилъ да направи даже и нѣкъ мухъ.

—

Ако работитѣ върху мраморъ, работа-та ни ще могнѣ: ако работитѣ върху мѣдь, слѣдъ нѣколко прѣме-та ще ни остѣрка: ако зидамы палаты и храмове, тѣ ще са разсипатъ; но ако работитѣ върхъ безсмѣртны умове, работа-та ни нѣкога нѣма да пойде. Ако са стараемъ да всадимъ въ тѣхъ истинны и високы начала, истинскы страхъ Божій, любовь къмъ Бога и къмъ человѣци-тѣ, най издѣлаваемъ въ онѣзи умственны таблицы такыва изваяніи, които нѣщо не ще може да изгледи и да уницожи.

—

Робертъ Бакнрзъ казалъ веднъжъ че той никога не изливалъ безъ прѣдпазливане всичко-то си сърдце на нѣкой прятель, безъ да са раскайва послѣ за повѣрѣненость-та си». Зеленото прятелство не е вѣнцаты трайно, но колко трѣба да са радваемъ ній, че имамы горѣ на небе-то единъ Прятель, който можемъ да откажемъ всичкы-тѣ си грижы и всички, жалы и страданія, безъ да са боимъ че тайны-тѣ на сердце-то ни ще бѣдатъ издадены.

—

Колко и какви нѣщя *надѣжда-та* извирва въ тоя свѣтъ! Никой земледѣлецъ не бы оралъ и сѣялъ нивя-та си, ако той не са надѣваше че сѣме-то ще хване корень и да вырже плодъ. Никой търгованецъ не бы са занимавалъ съ разны прѣдприятія, ако да не са надѣваше за успѣхъ. Надѣжда-та въдушевява и освѣля человѣци-тѣ, а отчаяніе-то ги обезсърдчава и слабава. Онѣзи, които иматъ здравъ надѣжде чѣ ще придобѣятъ вѣчень животъ, са осиваятъ чрѣзъ тѣзи надѣжда да противостоятъ на искушенія-та и да бѣдатъ дѣятелни и вѣрни въ служѣж-тѣ Божіе.

—

Какво трѣба да прѣвяжа да обичамъ Іисуса Христа? Вѣрвай въ Іисуса Христа! Какво трѣба да прѣвяжа да да вѣрвамъ въ Іисуса Христа? Обичай Іисуса Христа!

—

Единъ отличенъ списатель казва че опрѣдѣлѣно отъ Бога е да има несъгласіе и недостатъци въ свѣтъ-тъ, и че отъ тѣхъ има голѣма полза. Несъвершенства-та побуждатъ человѣци-тѣ да са напрягатъ тъй щото да усъвершенствуватъ себе си; а недостатъци-тѣ, които са намиратъ въ всѣкого, правятъ человѣци-тѣ да бѣватъ милостиви къ сѣкдѣнія-та си.

—

Мѣнѣй-та на Вошингтона и на Ла Фаета. Вошингтонъ казва: «Какъвто и да бѣдѣ вліяніе-то на образованіе-то върху нѣкои умове, ито то разумъ-тъ нито опытность-та ни позволяватъ да са надѣваемъ че ще може народна-та нравственость да са спаси; ако начала-та на благочестіе-то нѣсѣ вкоренены въ сѣрдця-та на человѣцы-тѣ.»

Ла Фаетъ казва: «Ако Американска-та свобода сѣ развали нѣкога, тя ще са развали отъ Римокатолически-тѣ попове.»

—

СКАКАЛЕЦЪ-ТЪ.

(Съ благодареніе помѣстяемъ въ листъ-тъ сѣ слѣдующе-то интересно описаніе на скакалцы-тѣ отъ Г-на Т. Шишкова. *Ред.)*

Тъй са нарича нѣсѣкакво-то, което имаха голѣма вреда и пагуба на онзи страна, дѣто са поеви. Ній Българы-тѣ сами му дамъ ime-то *скакалець*, види са, отчуй дѣто подскаха дорѣ е еще безъ крилье, тъй както по Арабскы го нарекли *джерадъ*, защото по въздуха хвѣрка напрано като джирить. Руссы-тѣ го викатъ *саранча* по Татарскы, а Турцы-тѣ - *чекерге*.

Макаръ тъй нѣсѣкано да е отъ правокрылѣ-тѣ (orthoptères), какъвто и щурци-тѣ нѣма по полетъ и домашны, но се трѣба да го отдѣлимъ отъ тѣзи нѣщны-тѣ нѣщы, които са намѣрватъ по поле-то и изъ кѣщы-та ни подъ или задъ пещи-тѣ, и съставятъ особна забавка на дѣца-та, като ги ловятъ.

Скакалець-тъ е нареченъ отъ естествоиспытатели-тѣ *акрида*, (acrydium); той е отъ сѣщи-тѣ токо-рекѣ *акриди*, съ които Св. Иоанъ Кръстителъ едно время се хранилъ въ пустыня-та (Еванг. отъ Марка гл. I. 6). Въ нѣкои мѣста на Азія, като въ Персія и Кѣлай, и сега еще съ дѣлатъ пирьжены и насолены или поварены, че изсушены и стрыты. Тѣ са нѣколко рода, но за нѣто хуя говорѣмъ, той е главна породица, и се тъй само въ горѣщы-тѣ мѣста на Азія и Аѣрика.

Дебело, голѣмо и нагледъ твърдъ хубаво, тъй нѣсѣкано е твърдѣ лекомо; то изяда сичка-та трѣва и листы-тѣ на дървета-та, а главно-то бѣдствіе излаза отъ негово-то безбройно множество и отъ способность-та му да лѣти по нѣгдѣ на твърдѣ голѣмо разстояніе. Негова-тѣ стада, като са подигнатъ тъй отъ страны-тѣ на Азія и Аѣрика, затъмняватъ слѣнце-то, лѣтѣтъ като черъ облакъ, по нѣкой пѣть стигатъ Южна Европа, до бѣрегове-тѣ на Черно море, и, при сичко дѣто милоны скакалци потъватъ въ море-то, посѣмвайе-то ни яде е сѣща напасть за страна-та на нѣйны-тѣ жители.

И наистинѣ, страшно е да види человѣкъ тоз живъ облакъ, отъ който са распрѣстватъ на громады отдѣлны четы и напълватъ съ себе си въздуха чакъ до сама-та земя; а главна-та часть пакъ хвѣрча на високо, като произвожда глухо едно тѣнтенье и заслонява слѣнчева-та свѣтлина. Поцѣнѣ сичка-та гражда пада долу на земя-та, дѣто започена пира-тѣ на страшны-тѣ принцеы, и въ нѣколко часа ній листенье по дървета-та, ній трѣвица по земя-та остана. На сутрѣнь-та стадо-то пакъ са дига, лѣтѣ сѣ напрѣдъ и продължава тѣй пѣтя сѣ, до като на женскы-тѣ дойде време да снесатъ яйца-та си. Тѣ забива въ земя-та задницы-та си и, щомъ изнесѣ яйца-та си натрупанѣ въ видъ на сѣнцѣкъ, тя умира.

Осѣвнь дѣто Южна Европа често тегли отъ скакалцы-тѣ, има примѣри да са стигали до Швейцарія, както и до Черноморскы-тѣ бѣгове на Турско, именно въ Добруджа. А въ Южна Росія тѣ по-често прехвѣрватъ и правѣятъ страшны опустошенія, особно по Бессарабія-та, при сичко дѣто жителитѣ са са мъчили сѣкакъ за истребяваніе-то ихъ. Осѣвнь 1825 година, тамъ еще помнѣятъ 1861 и 62 години, когато скакалцы-тѣ бѣхъ стигнали чакъ до Харковъ и Кіевъ.

При поевяване-то на скакалцы-тѣ въ нѣкои мѣста населеніе-то са мъчи да ги гони, като вика и прави сѣкакъвъ грьмотъ или като пали огнѣве, послѣ гы біе и гони такъ дѣто накацатъ; ако ги са ѣще безъ крилье, пакъ само пылятъ и подскачатъ по земя-та (роузѣйка са — сѣ по сѣна посока), тогазъ на пылятъ имъ исходнаятъ широкы и дѣлбоки ровове, въ които често отъ тѣхъ падатъ и ги заравѣятъ. По възможно ли е да са употрѣбѣятъ сичкы-тѣ тѣзи средства на едно пространство отъ нѣколко десетки или стотини чиесове! Пакъ и сѣкрьта-та на тѣзи гадницы, дѣто дуго дго-то тѣ гнѣятъ и заразяватъ въздуха, ако тутакси не са изгорѣятъ.

Да забѣлѣжимъ, че мѣсто-то дѣто женска-та е снесѣла яйца-та си, трѣба дѣлбоко да са изорява, за да измрѣзнѣятъ и онѣе отъ есѣнны-тѣ студѣве да са истребѣятъ зародыши-тѣ, които ималъ въ прояйте-та *си изхулувана, расплазвата* са, послѣ *окрылѣятъ* и тогасъ хвѣркватъ. — Но добра честь-та обаче птицы-тѣ и много насѣкомы слѣжѣятъ за избавителитѣ отъ тоз страшенъ врагъ. Между пьрвы-тѣ извѣстна е птица-та *сламарка*, тѣй наречена у Арабы-тѣ единъ видъ желна, които за скакалцы-тѣ е тѣй, какъвто дѣлдовникъ-тъ (птица) за пчелы-тѣ. А отъ число-то на насѣкомы-тѣ стига да спомѣнемъ *мандзшика* (ichneumonida), особенъ родъ мухъ, които лѣтѣ слѣдъ скакалеца, безпрестанно го хапи и бѣде, тъй щото дѣто са поеви той, тамъ нѣщѣмамо ще са намѣрѣятъ и враговетѣ му. Дѣлдовни-то време твърдѣ е гибелно за скакалцы-тѣ, но най-много дѣто ни отъкрѣятъ отъ тѣхъ — туй сѣ наши-тѣ зимы и студѣве, които не ни благоприятствуватъ, но еще гы провѣятъ.

Не ще бѣде излишно да притурнѣ, че тѣзи милны человѣшы силы не са достаточны да побѣдѣятъ тоз страшенъ врагъ. Въ число-то на извѣстны-тѣ примѣры на пратены едно време отъ Бога вѣрху Египетъ, когато гордѣлившій-тѣ Фараонъ не послушалъ Божье-то повѣлѣніе и не пущалъ Израилтяны-тѣ, были и скакалцы-тѣ: Сѣвенско-то имъ ніе нѣкѣрхкмы въ Библія-та — пруни, пруни, (Кн. Исхода, гл. X, ст. 14 и 15.) Отъ туй, види сѣ, е останѣло

между простолюдіе-то ещо повеке, че ужъ черны-тѣ дѣцы вьрху крылѣетѣ на тѣзи годины изобразяли сеемь-тѣ рамы Египетскы; а поевиаче-то ижь въ едно мѣсто е шкабо на гладъ ли на морь. Иза едно преданіе, зето за свѣть въ отечественна-та ни Исторія, че прѣди дохожданые-то на Руската кнѧзь Святославъ въ Бѣлгарія, во время-то на царѣ Петра, цѣла Добрудзка ужь была опустушена отъ скаѧцы-тѣ, и сетнѣ станьло морь и гладъ по сички-та страна.

Ваши са обачє, че тъзи шкабо е безосновна, защото и сега вьрху наша-та страна идѧтъ Руссы, но безъ да са предсѣкае туй отъ свѣтъ!

ТЪРНОВО,
27 Маи 1877. *Шишков.*

Всякой человѣкъ имъ въ тѣло-то си толкозъ *фосфоръ* колкото е нуждно да се запалятъ 4,000 кутіи кибрить, по кюкорѣ въ него нѣма за толкозъ кибритъ. Тоя фосфоръ са намира въ костѣ-тѣ му и въ мозъкъ-тѣ му, и е една отъ най-важны-тѣ съставны части на тѣло-то му. Освѣнъ това человѣкъ съдѣржа у себе си достаточно количество магнезія, които може да дадѣ една свѣтлина, а подъ благоприятны обстоятелства, може да си види отъ 7 часа разстояніе.

—

Прѣди двѣ годины Народна-та Библіотека въ Парижъ придобы отъ Египетъ нѣколко много древни рукописи, които бѣли писани на рогозъ (папирусъ). Наскоро единъ учень Французинъ е сполучилъ да прочете онѣзи рукописи. Тѣ говорятъ за тъмный-ти періодъ на Египетска-та исторія, който начинува отъ 410 прѣди Р. Х., когато Персіани-тѣ исѣдлахъ изъ онази-зъ дьржава, и се простира до 345 прѣди Р. Х. Ивно е че тѣзи рукописи са отъ лѣточислѣніе-та писены отъ самый-ти древенъ Египетскый историкъ Манеонъ и ина надѣѧ се ще са отдѣлятъ и другы рукописи, които още повечє ще освѣтлятъ лѣточислѣніе-то на най-древно-то извѣстно на насъ сѣдалище на образованость-та.

—

Двама ученни мѫжіе са разговаряли за напрѣдъ-тѣ на знание-то, когато единый-тъ казалъ: «Да, голѣмъ напрѣдъ имъ, но при всичко това знание-то на учены-тѣ мѫжіе прилича на знание-то на хамады-тѣ, които познаватъ всички-тѣ улици, но които не знѣятъ що ставъ въ кѫщы-тѣ. Истина е че человѣци-тѣ знаѧтъ много нѣщо за вѣшны-тѣ явленія, но твърдѣ малко за сѫщность-та на нѣща-та.

—

Въздьржаніе въ говореніе. Французкый царь, Карлъ V, наименованъ мѫдрый-тъ, общи много дарованія въ говореніе, но, въ сѫщо-то врѣме, много отъ въздьржаніе да не говори безмѣстно. Единъ отъ дворищы-тѣ му видѣвѫдъ му каза: «Голѣма дарба е да може человѣкъ да говори добрѣ.» На това мѫдрый-тъ царь отговори: «Това е тѣй, но не е по-малко важно и да знае человѣкъ кога да мълчи.»

—

Человѣколюбіе. Когато са запалила библіотека-та на Фенелона, този благородень мѫжь казалъ: «Благословенъ да е Богъ, че не е запалила кѫщата на нѣкой сирокахъ.»

РУМЪНІЯ

Подъ ово-то *Романія* двесь разбирахи Влахія и Молдавія и часть отъ Бесарабія. Тъзи земя са ограничува отъ Унгарія, Трансилванія, Буковина, Руска Бесарабія, Черно море, Бѣлгарія и Сербія. Население-то е е около 4,500,000 душы, отъ които гвамы-та часть са Румѫни. Въ нѣзи живѣятъ еще и много Българи, Евреи и Цигани. Около дѣвѣ-тѣ трета части отъ население-то са земедѣлци и съ стопоодство. Земя-та й е старѣ подножіе, и произвежда кукурузъ, житъ, ленъ, вино и тютюнъ и др. и. Въ Карпатски-тѣ планини има рудницы за желѣзна сол. Въ 1872 г. отъ Румѫнія са се извезли на 6,000,000 г. сол, 6 милиона жита и брашна, а внесени-тѣ въ нѣзи стоки са били за 3,020,000 т. г. Румѫнія е пріемница на Галацъ и Брѫила. Всичка-та дѫлжина на желѣзны-тѣ дѫмы въ 1874 е была 600 мили.

Румѫнія има едно Конституціонно правленіе, и се управлява отъ единъ наслѣдственъ Князь. Законодателно-то е тѣло състои отъ единъ Сенатъ и отъ единъ Камара въ Представители-тѣ. Сенатъ-тъ състои отъ 32 члена, които са избираятъ, отъ Митрополиты-тѣ и областны-тѣ владицы, отъ прѣдставители-тѣ на Университѣ-то и Академія-та, отъ прѣдставители-тѣ на недвижими имущества, и отъ 33 души избрани отъ градове-тѣ, които плащатъ найголѣмото количество данъкъ. Камарата на прѣдставители-тѣ състои отъ 157 члена, отъ които 82 са за Влахіи и 75 за Молдавія. Прѣдставители-тѣ са избирятъ за по 4 години, а Сенаторы-тѣ на по 8; управи-тѣ трѣбя да са на възрасть отъ 25 годины нагорѣ, и втори-тѣ отъ 40 години нагорѣ. Всякой който плаща данокъ или дарение на имоходящи, и е грѣшенъ въ дѣлить на нѣколко отдѣленія отъ които-то, всего обема онѣзи които плащатъ най-малъкъ данокъ, избира прѣдставители-тѣ на посочения избирателенъ кѫсъ-тѣ въ гласоподаватъ направо. Влаха отъ дѣвѣ-тѣ Камари избира свой-тѣ прѣдсѣдатель; наслѣдниче-то на Румѫнскый-тъ престолъ-то състои отъ отдѣленія-та на Вѣтрѣшны-тѣ Дѣла, на Финансіи-тѣ, на Война-тѣ, на Вѣшни-тѣ Дѣла, на Правосѫдіе-то, на Земледѣліе-то, на Туреновѣра-та и Общи-тѣ Сгради, и на Общо-то Просвѣщеніе и Богослуженіе. Министръ-тъ на Вѣтрѣшны-тѣ Дѣла е прѣдсѣдатель-тъ на Министерскый-тъ Съвѣтъ. Въ управленіе-то Румѫнія е раздѣлена на 33 окражіи, отъ които всяко има по единъ управителъ (префектъ) и по единъ съвѣтъ, на който членове-тѣ се избирятъ отъ население-то; а окражіи-та са раздѣлени на 162 подъ-окражіи, управлени отъ подъ-управителя (сурпрефекти). Всяко село и всякой градъ има по единъ Съвѣтъ, на който членове-тѣ са избирятъ отъ население-то.

Бюджетъ-та на Румѫнія за 1875 показа не по голѣмый-тъ и правъ, изхлзи до 3,400,000 т. л., а годишны-тѣ разходы до 3,800,000 т. л. Общы-тѣ дѫлгове въ 1874 са изхлзили до 7,400,000 т. л.

Румѫнія-та войска състои отъ 4 главни отдѣленія. Въ врѣме на мѫръ-та състои отъ 60,000 душы, а въ врѣме на война отъ 95,000 душы; заедно съ народна-та стража (милиція) та може да достигне до 150,000 душы.

Жители-тѣ въ Румѫнія са почти всички-тѣ отъ Истоино Православно-то вѣдніе. Въ цѣла Румѫнія има двана митрополити, отъ които единъ-тъ е въ Бухурещъ, а другый-тъ въ Яшъ, и шестнаи епископи. Въ Бухурещъ-то има и единъ университетъ съ факултети за философіѧ и литература, за правоѫдѣніе, за медицина и за математическы-тѣ и естественически науки. Въ Румѫнія има и 8 Православны Богословски училища и 1 Католическо. Языкъ-тъ на Румѫнцы-тѣ произхожда отъ Латинскый-тъ, но той е силно много Славянскы думы. До врѣме-то на Князь Куза, тѣ са употрѣбвали Славянска-та Азбука.

Исторія-та на Влахіи и на Молдавія е почти сѫща-та. Въ врѣме-то на прѣселеніе-то на народы-тѣ, и дѣвѣ-тѣ тъзи области са са заливавали отъ разны племена. Първа-та е принадлежа за подцаства на Порта-та прѣзъ 15-то столѣтіе, а втора-та — прѣзъ 16-то столѣтіе. Тѣ са са управлявали отъ особенни Князове, наричаны Господари или Войводы, които са се избирали отъ население-то и послѣ са са подтвардавали отъ Порта-та. Въ начало-то на 18-то столѣтіе, обаче, Порта-та почала да назначава нарично ½ Господари-тѣ и на дѣвѣ-тѣ Княжества изнежду Цариградскы-тѣ Фанариоты Грьцы, отъ които познѣстни са Маврокордатови и Висилянтіи. Въ Адрианополскы-тѣ договоры (1829) Порта-та пріе повторителство-то на Руссія надъ дѣвѣ-тѣ Княжества и нѣзи позволи тѣ да си избирятъ Господари-тѣ въ бадаще, а тѣ сѫщо да ги подтвардаяи. Въ Парижкый-тъ договоръ (1856) Влахія и Молдавія влиахя подъ повторителство-то на 6-тѣ боравически Сили. Въ 1858 Князовеще-та 6 Силы назначили Министра на война-та въ Молдавія, и въ 1859 прѣзъ Януарія си избрали за Молдавски Князь. Единъ вѣсчо по-послѣ той е избра за Влахія и отъ Влахія. Въ 1860 прѣзъ Октомврія той са приказа отъ Порта-та, а въ 1861 прѣзъ Декемврія той пропзвел съединение-то на дѣвѣ-тѣ Княжества подъ ново-то Румѫнія. Въ 1863 той распусна Народно-то Сѣбраніе, и по-послѣ увищови избирательнѣ-то законъ и издаде едно нова и съвершенно-то Конституція. Въ 1866 едно сѫзвѣзіе са образуява противъ него отъ Братіяно, Гика, Кантакузенъ и отъ другы отличны Румѫнци и той бѣше принудженъ да си дадѣ оставка-та отъ Князескый-тъ престолъ и да са отегли въ Австрія. Едно привѣмено Правительство са прогласи на 14 Априлія 1866. Насоро Князь Карлъ Хохенцоренъ, сродникъ наديешный-тъ Германскы Императоръ, се избра за Румѫнскы Князь и са приподза въ Столицѣ-то на Румѫнскыте Сили.

Румѫнія плаща на Порта-та годишень данокъ отъ 4,000,000 гроша, но та е почти незначителна. Въ 1875 тѣ направи особенъ Договоръ съ Австрія, и Порта-та, и Австрія, ако и да са протестира противъ тъзи постъпка на Румѫнія, другы-тѣ поражтелни Сили не сѫмо че не зелка въ вниманіе протестъ-то на послѣдницѣ-то прѣдъ-тъ на Австрія. Дѣсель, както е извѣстно всякому, Румѫнія пріехаи формално независимость-та, и Порта-та сѫ е протестирала, но нѣкоеще-то пак продлашеніе, но то остана да си видѣ сѫдѣ свѣршаніе-то на настоящ-та война дали Европейскы-тѣ Сили ще са приподзайтъ.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ

ОТОМАНСКЫЙ-ТѢ ПРОТЕСТЪ ПРОТИВЪ ОБЯВЛЕНІЕ-ТО НА НЕЗАВЫСИМОСТЬ-ТѢ НА РУМѪНІЯ.

Отоманскый-тъ Министръ на Вѣшны-тѣ Дѣла отправилъ до Отоманскы-тѣ посланицы при Европейскы-тѣ Дворове слѣдующа-та окражна депеша:

Чрѣзъ едно по-прѣжно съобщеніе, Въ Порта побрза да обяви на подписанцы-тѣ Европейскы Сили, какъ Сѣмы сѫгласи-то, чрѣзъ които Румѫнско-то Правителство узелезнаяе Руссы-тѣ да нападнатъ въ Сѣверенци-тѣ Княжества и въ Дѫрвица-та.

Отъ това насетѣй, Влахо-Молдавскы-тѣ военны сили не прѣстаяаха отъ да са прѣдпаятъ на непріятелскы дѣйствія против земя-та и войска-тѣ на Дѫрвица-та. Нековецъ, Порта-та не извѣсти че Румѫнско-то Правителство прогласило независимость-та си, и обявило война на владѣтелица-та Сѣмъ.

Възстаніе-то на Сѣедненци-тѣ Княжества, прочее, е вече свѣршено дѣло; сѫщото-то человѣци които, съ едно заблѫждаяено прѣдположеніе, прѣдадоха тъзи страна на непріятеля и направяха Княжеска-та войска сѫо робско орѫдіе на Руссіѧ, одарѣстъ-то ги да са спитатъ да сѫзвѣтъ врьсы-тѣ на Княжества-та съ другы-тѣ части на Дѫржава-та, и да нарушатъ отпрежно нарѣды-тѣ, чрѣзъ които дѣла Европа-та Летинскыя-та условіе-та политическо-то сѫществование на Влахо-Молдавія.

Европа знае съ какъв вѣрность В. Порта-та винаги е уважавала дадено-тѣ на Княжества-та правдины дѫже прѣзъ найразвлуваны-тѣ врѣмена.

Безъ да гледамы на усилія-та на Влахо-Молдавско-то Правителство да прѣдстави да истинны потрѣбны-тѣ идеи, които си е съставило отъ своѧ врѣме насамъ за правда-та и за дѣлжности-тѣ произхождащы отъ отношенія-та му съ владѣтелицѣ-то дѫржа, внимано прѣпѫстило не е было противоречаво на упражнеіе-то на законна-та му свободѫ, както е дѫнгатель-та на всякой исправенъ и сѫвѣстенъ мѫжъ, и никакъ сѫмна не е было поставена прѣмѣ разнитѣ-то на мѣстны-тѣ му учрежденія. Да кажа честь, всякко-тоа е было безсѫлно да задѫржи Руско-то Правителство въ пакъ-тѣ, който честь-та и истинскы-тѣ интересы на Княжество-то му показвѣтъ.

Незавысимость-та прогласена въ сѫда минута когато Княжества-та са измирять нѣшествуани отъ непріятель-то не що излѫже него Европа нѣто сами-тѣ Влахо-Молдавцы; которѣ-то показа достатъчно силна подъ Руско-то Правителство, и що имѧ въ-то подобны проглашенія на независимость. Но тоаи пакъ, както казахъ, Княжества-та не са възстанѣ, Руско-то Правителство не са отрамуи да приготви съединаніе-то на области-тѣ на които дотогова-тѣ бѣхи одарвали отъ много годины всякъ-тѣ имѧдни благоденствіе, то са прѣдстави срѣщу В. Порта както участникъ на революція-та и както виушателъ на найразрушителны-тѣ начаи; то прѣкара цѣла Европа хаосъ-тѣ на война съ Порта-та и цѣлъ-то политическо зданіе, което, ако е твърдено отъ врѣме, се е мъсилъ, врѣдѣ нѣколко годины, ако необходимо за поддѫржано-то на общо-то равновѣсіе.

Прѣдъ едно толкова начечено положеніе, Порта-та се протестира по единъ най-форменъ-то и найобстоятелственъ начинъ, против прѣмѣсіе-то на Княжество-то Правителство какъвто и против прѣдприятія-та на Руссіѧ.

Въ обяснѣвани дѣйствія и планове, които са извелѣжѣ единъ явенъ ударъ на договоры-тѣ, на условія-та на политическо-то сѫществование на Княжества-та и на Европейскы-тѣ Сили, Влахія-та и Князь Карлъ сѫщко владѣеси си.

Высока-та Порта обявява че властвавадъ-то Правителство на Влахо-Молдавія какъвто и да прѣди и да казва, та имя измѣрение да подѫржа права-та си непризнаемы, ако си запазя прано-то да ги поѫдѫжа, сѫгласно Европейскы-тѣ средства какъвто собственни-тѣ и интереси бѣхъ изискали, и какъвто ходъ-тъ на сѣбитія-та бѣхъ й внушили.

Порта-та Правителство умолва подписавши-тѣ Европейскы-тѣ договоры Сили да всякатъ въ вниманіе тоаа нѣщо; то си е дѣлва да вини Европа да си съедини съ нѣмъ-та мысъ и съ нѣмъ-то протестуваніе; правило е щото всичкы-тѣ Сили, които си интересуватъ въ подѫржаніе-то на общо-то Европейско право, да нѣдѣлатъ какъ-то си за да осадятъ дѣйствія-тоа на неразмысленъ колкото и виновны, за да ги въспрѣтъ да произведатъ нѣкое политическо измѣнѣніе, и за да прѣдпарятъ злощастны-тѣ сѣбитія, които могатъ да произлѣзѫтъ отъ него за Европейско-то равновѣсіе.

Сѫдѣ-тъ-то депеша на Н. Вис. Министръ-тъ на Вѣшны-тѣ Дѣла на Правителство-то на кото сте подписани, ви е оставено копіе отъ нѣя.

—

Пресса *Пресса* пріехъ отъ дописчика си въ Букурещъ слѣдующѧ-та телеграма:

Ако нѣмахъ едно свидѣніе отъ 1 ½ часъ съ Князь Карлъ. Той ми пріе много добрѣ и ми каза че сила отъ нѣкъ-тѣ му е всѣдъ-ждостъ-та на Румѫнія, които ще бадѣ прѣпостви по Дунава и забранеіе-то на всякы-тѣ корабы да плаватъ въ него. Австрія е прѣдобила голѣма сила чрѣзъ политическа-та си, които одарвала покровителство-то на всичкы-тѣ й интересы по такъвъ начинъ що тя ми каѧ-тѣ сѫ ключъ-ты на Истоиный-тъ въпросъ.

За Румѫнія, казва той, нищо по-желателно не ще бадѣ отколкото да живѣе въ добро сѫгласіе съ тоаи силенъ сѫсѣдѣ,

кои-то нужы е сѣдѣвал сѣдо-то поведение серио сѣсѣдьи-тѣ Сиы. Той прознаки политическы-тѣ прѣкращуваго конто тѣгоровскай-то ру договоръ съ Австро-Унгрйа е принесъ на Руминїя.

Князь-тѣ си сѣмйа че Румиѣскай-та вѣдрос ще прїеме сего пъко-то си рѣшенїе; но той е сѣдѣлъ отъ сѣмо-то сегашнѣ че сила Европейска война не ще избухне; той каза че онова, кото го прави да вѣрва това, е поведенїе-то на Русскай-тѣ Императоръ съ мирь-тѣ.

КОЛКО ЩЕ ТРАЕ НАСТОЯЩА-ТА ВОЙНА.

Сѣдѣувае-то знаемы отъ *Ф. дер Боеборе* Сторарь-тѣ Австриискай Генерал, Барон Караджа, е обнародвалъ едно сѣмиеие вѣдру настояща-та война сравнявана съ Френско-Пруска-та, на кото сѣдѣувае то е сѣдѣувае-то:

Четвирдесетѣ и шесть дена отъ обявие-то на Френско-Пруска-та война, си изкнижали до прѣмѣиване-то на Седанъ. Въ разстояие на това прѣме, 9 вражески армиї сѣставка бесѣ да си считать жаловвки-тѣ сражения и прѣмѣиване-то на второстепенны-тѣ крѣпости.

Въ 9-тѣ годьни битки Германцы-тѣ имаха 73,390 душеи убыты, ранены и плѣнени, а Французи-тѣ 184,757 душеи.

Прѣди скорости-та на движенїе-та на Германска-та войска, медленость-та на Русски-тѣ въ Европейска Турцїя ми прави да заключвам въ из устройство-то на Руска-та войска яка недостатоци. Ако тъзи войска са имира сирѣча въ пріятелска земїя, дѣто та яки всичко-то нужды лесотии, какво ще сѣтане съ нѣма войска прѣдаде Дунава и достиае до проходи-тѣ на Балкана-тъ, въ сѣда пустъ страна и лишена отъ сѣобщенїе на море? Г. Караджа мисли че Русскай-тѣ войска да бѣхъ имали ещо и нива до сега. Той мисли още че сила войска отъ 250,000 души нива нужда отъ административнї способности, кои лишвать въ Русскїя, и че тоа е недостатокъ изяснена достаточно бавнїе-то на движенїе-та й. Войски-тѣ са, като стадо-та. Водото на тѣ е многовременно. Ако не е вечѣ тѣ нижать нужда отъ всякуви опасуи; друготе-тѣ са изгубвать и число-то имъ стана сила прѣкратуваго сила.

ВОЙНА-ТА.

Лейпи Телеграфъ отъ 23 минналото обяснова отъ Варшавска-та дописвиїе слѣдни телеграмъ, отъ войто Х. *Хералдъ* дава слѣдующа-та вѣсть:

На 19 Маи 4,000 Черкезки конницы отъ Мустафе пашова-та войска, командувани отъ Муса паша, отишли къмъ Карсъ. Когато наближили до Карсъ, тѣ сѣтикали да прѣвозуватъ въ Бекки Ахмедъ на поле-то. На сутрини-та тѣ са нападнали заобиколени отъ сила голѣма Руска войска. Черкезицы-тѣ нивъ почнали да обвиняватъ сеоеи-тѣ за прѣдателство, и като открили нѣкои Русски сѣглаетели измежду тѣхъ, заострѣкали тъе. Тогава сѣдвъ ужасенъ бой и почнали между Русски-тѣ и Черкезки-тѣ. Послѣдни-тѣ, що и да видѣли че ще изгрѣе сѣмо-то, рѣшили сѣ да не сѣ прѣдаватъ. Отъ 4,000 душеи само по 3 са стъ-ка избѣгнали, т. е. само 200 души. Между изгубены-тѣ е и Муса паша. Тоа е сѣда нѣкаа загубъ за Мустафе паша, защото той нѣма нужда отъ конница.

Лейпи Поос въ сѣдинъ чиеъ за война-та въ Европейска Турцїя говори така: «Русски-тѣ войски, войто са сега въ Румиѣнїя, колкото годѣко и да нѣма е числото, то ще бадѣ достаточно за сѣдинъ походъ, въ войто нѣкоако прѣпоеки прѣда да сѣобразуватъ и сѣдинъ голѣмъ сила да прѣмѣ напрѣдъ. Руско-то прѣмѣиуваніе на Дунава ще бадѣ като историческо-то прѣмѣиуваніе на Черноеско-то море, сѣдно сѣко извѣрщено вежждъ за нѣмцы-тѣ, що ако бадѣ продлъжително. И дѣйствително, щомъ 100,000 Русски влѣзатъ въ Бѣлгарїя, другы 100,000 Русски-тѣ да влѣзатъ въ Кишинеска-та отъ Бесарабїя, и да сѣзнатъ къмъ Дунава, и тоа трѣбва да се прѣдвижда за нѣкоако седмицы и дори нѣсколкы. Ако тоа може да стане, война-та ще же да се сѣвърши прѣди Коеквардъ, но ако не може да стане, то тогова ще се остане на случая.»

Таймсъ, въ сѣдинъ чиеъ въ-ръ положение-то на работи-тѣ въ Истокъ, бѣлѣжи че до сега сѣтикли-тѣ са сѣ борили противъ Русскай-тѣ войски. Сѣдствъ-то потоа, сѣда дали яки, сѣда всякоетина прѣдѣ, сѣдѣтове, находиеие, всичко е спокойно да възбрани на Русскай-тѣ войски да въ-ръ-тъ борко въ дѣйствїе-та сѣ. Тъи всякоетина бавность може да ина добра-та сѣ страна, защото дали вѣрѣе въ Русскай-тѣ да сѣ устроятъ добрѣ и да дошлатъ приготовлени-та сѣ. Но и Турцїя-та може да е въспозвуватъ отъ тѣзи начоетки на въпратели-тѣ сѣ, и да поправатъ погрѣшки-тѣ въ устройство-то на своя-та сѣ войска.

Прѣди такъ сѣдинъ сѣдинъ-та война отъ 1854 е че ималъ-то петъ-тѣ ладъ-то крило на Турска-та войска въ лишадъ-то положение въ-ръ Топрах-кале. Прѣди да достигне до това мѣсто, то се прѣбрашъ отъ 3 Русски отряди при Такъръ Гедикъ дѣто се почнѣ-ла сѣда битка, кото траяе 5 часа. Турска-та войска сѣдѣ кото изнесла голѣма загуба въ непріятелски отношаи са до 2,000 Бѣли. Сѣдъ-разъ Можебъ паша, командиръ-тъ на тоа крило се убѣгъ въ тъи бѣгъ. Отъ страна Бесарвия-то имаше сѣдинъ отъ всякоетина прѣ Карс-тѣ Крымска-та войска, на войто сѣдѣувае-то: бинбашїя.

Прѣди 10-ма дена Русски-тѣ нападнали прѣносити-тѣ въ Кругъ 3 дена наредъ, но въ 3-тѣ дена бѣли отдѣлъ-ти са сѣ-гоѣмъ загубъ отъ Турска-та войска. Сѣмо-то Русски-тѣ бѣли принудени да напускатъ Исакъ.

Отъ Сѣолѣнїя паша, войто трѣмъ прѣди 2 сѣдмицы прѣзъ проходъ-тъ Дуга за Никшчъ за да му достави хранї, не сѣ чуе нищо. Караджа-тѣ, войто са заинтересовалъ отъ Кишинѣ, Кастръ, паша на мѣстъ-тѣ нѣкаи-то сѣ сѣобщъ съ Кишинѣ отъ Г-на Георгиевъ, Бѣлгарїя, близо до Горгево. Русскай-тѣ войски сѣ сѣрѣдоточвать отъ нѣкоако дни насамъ въ Горгево-Мигурени. Прѣди нѣкоако дена тѣ сѣопулуцїи да въдлитвать нѣкоако бѣгетни топове на Румиѣско-то сѣ-строво Мутиаъ при Горгево войрѣки гарнѣние-то на Турска-тѣ тойсе.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Спорѣдъ *Стамбулъ* сухъ са раздаи че Мухтаръ паша, главнай-тѣ командиръ на Турска-та войска въ Азїя, ще сѣ-вылъ назадъ, и че той ще сѣ заеме отъ Мешекиски Мустаеа паша или отъ Дервишъ паша. Прѣмѣйте-то е сѣчинъ съ честь прѣдъ Кралска-та ка-ва, но той е доста старъ ко-ва бадѣ безъ сѣужба отъ 40 години насамъ; и второй-тѣ минуъ за сѣдинъ уъсѣ чи-вовника, но той не е бадѣ честтъ въ Европейска Турцїя. Послѣдній-тѣ зимна въ подкѣлкъ за Азїя.

Египетска-та войска сѣстоища отъ 9-то бура пѣшцы, едно отдѣлеие конницы и единъ табуръ топчїи, всичко 7,000 души, пристигна тука минала-та сѣбота и сутрѣшъ-та зимна въ Дарданелы.

Тя е сѣобрѣна съ 4 пѣшы батерїи Крупъ-топове, съ 5,000 Ремингтонъ пушки, съ 4, 000 конницы, и 3 топчетка сѣдини за 20 дюймова. Командиръ-тѣ е Ахмедъ паша, второй-тѣ сѣмъ на Египетскай-та войска, войто е на 24 годишна възрасть. Той свѣршилъ военнїско-то сѣ образованїе въ Оксфордскай-тѣ университетъ въ Англїя, послѣ постъ-нилъ въ царска-та военна академїя въ Вулвичъ и довершилъ военна-та сѣ наука въ Пруска-та войска. Той се отличавъ напосѣлѣкъ прѣзъ Абисинскай-тѣ походъ.

Спорѣдъ *Х. Хералдъ* хвалитѣ-тѣ при Сушица отъ Турска-та флота Руминїя, въ Русски-тѣ торпедны напорчета говори дорѣ Англїйскай-та и Французкай-та войска, но не е истинно. Той бѣлѣ чиновникъ 18 годины въ Руска-та войска и человѣкъ съ образованїе, на вие Пушкинъ. Спорѣдъ неговo-то изявление Руско-та торпедна отдѣлъ-то отъ 16 лежи е бѣрзи напорчета, отъ войто 5-тѣ бѣли по-голѣми, и 11-тѣ по-малки. Начинъ-тѣ на употрѣбленїе-то на тѣзи е-то прѣближвать колкото е възможно по-бѣлко, е-то-то е-то-то да хвѣрлятъ торпедъ-тѣ на него. Петь-тѣ Русски торпедны напорчета могатъ нѣкаакъ-то да кѣмъ Турско-то бронѣ-ванѣ корабы при нѣкоако-то е-то въспирало да доближатъ до тѣхъ, и тоа нѣкоако-то въ-ста-та, когато бѣли тѣрсили-то бронѣ-ванѣ-то корабы да хвѣрлятъ-тѣ. Пушкинъ прѣди да сѣ приближи до бронѣ-ванѣ-то корабъ *Нежелайле*, торпедъ-то-то въ напорче-то му изгубѣ-ва невадѣно и като вѣжди не-то (самоуно-то) не може-ше да работи, той и другаръ-то му прѣмѣсъ-ли гаѣсы-тѣ-то-то и почнали да плаватъ. Тогава Турскы-тѣ корабленици пристигнатъ и ги хванатъ. Види се че торпедъ-тѣ-то-то-то

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвертак. Цѣна-та за єдна година є єдно бѣло медїидїе и половина, а за шесть мѣсеца три четверти отъ бѣло медїидїе, ся плаща въ напередъ. Турски тамбри (нулове) 60 гроша за година. Спомоществованїя-та трѣбва всякога да ся предплатятъ и да ся испратятъ на полиця, въ грушъ, въ кайме или въ пошенски тамбри (нулове) Турски, Ѧлнски, Прусски, Русски или Французски, на Редакторъ-тъ у Американо Хаи въ Цариградъ. Извѣстія ся емѣстваатъ по 2 гр. на редъ-та.

Година 2. ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 16 ЮНІЙ 1877. **Брой 24.**

ИЗВѢСТІЯ.

Извѣстїямъ-та онѣзи отъ спомоществователи-тѣ си конто ни ся предплашили само за 6 мѣсеца че врѣмето на тѣхни-тѣ спомоществованїя ся свршва на край-тъ на Юлїя, и че най не ще можемъ да имъ пращаемъ вѣстницы-тѣ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни предплатятъ и за другы-тѣ 6 мѣсеца на годиня-та.

Цѣна-та за 6-тѣ мѣсеца ще бѣде три четверти отъ бѣло медїидїе, а въ кайме или въ пошенски тамбри (нулове) 30 гроша за сего.

Умоляемъ настоятели-тѣ си да ни пратятъ колкото е възможно по-скоро по колко листове отъ Седмичнѣ Зорницѣ ще искатъ слѣдъ 1-а Юлїя, т. е. за второ-то 6-мѣсечїе на годиня-та. Ако не ни пратятъ ся врѣме, нѣй не ще можемъ да имъ доставимъ всички-тѣ имъ броеве. Ако би пошенски-тѣ съобщенїя да ся прѣкратятъ нѣкадѣ отъ война-та, нѣкои ся извѣстимъ за това, нѣй не задржжимъ листове-тѣ на спомоществователи-тѣ си, и ще имъ ги пратимъ когато пакъ ся отворятъ.

ЕСТЕСТВО-ТО ПОДТВЪРДИВА БОЖЕСТВЕННО-ТО НАЧАЛО НА БИБЛЫЙ-ТѢ.

4.

9) *Библїя-та учи че человѣческый-тъ родъ е єдинъ; и естественнынѣ-тѣ свѣта подтвердаатъ туй ученїе.*

Библїя-та утвърдава че человѣческый-тъ родъ не е упазилъ първобытнѣ-та си невинность, но е падналъ въ грѣхъ и е станалъ себелюбивъ, своенравенъ и развратенъ. Какво єдно подтвърждение на това ученїе ся намира въ минѣлы-тѣ исторїи и въ настоящи-то състоянїе на человѣческый-тъ родъ!

Първо, всякой человѣкъ съзнава че той не е такъвъ какъвто трѣбва да е. Всякой знае че той прави ежедневно онова което не трѣбва да прави. Съвѣсть-та на всякой человѣкъ го изобличава и осжжда за грѣховe-тѣ му.

Второ, ако всичкы-тѣ чистны лица ся своенравны, себелюбивы и развратны, какъ могатъ общества-та и народы-тѣ да ся чисти, праведни и святи? Явно е че това е невъзможно. Осѣвнъ това ный имамы многочисленно доказателства отъ всякъ страна че народы-тѣ на земя-та ся дѣйствително развратни. Всичкы-тѣ гражданскы закони свидѣтелствуатъ противъ тѣхъ. Понеже трѣбва да имамы закони конто да запрѣтиватъ всякавы видове прѣстъпленїя, то доказва че има мнозина конто са наклонни да ги правятъ. Каквы строгы закони правителства-та са принудены да издаватъ за да прѣдпазятъ подданницы-тѣ си отъ да повреждатъ едины другы!

Всякое сѣдилище е другъ свидѣтель че человѣческый-тъ родъ е развратенъ. За каквы прѣстъпленїя человѣщи ся осѣждатъ, и какъвы строгы наказанїя е нуждно да имъ ся налагатъ, за да може общество-то да ся упазѝ! Всяка войска, всякой воененъ корабъ, всякои сабїи и всякой топъ тоже свидѣтелствуатъ за развратность-та на человѣческый-тъ родъ. Колко силни свидѣтелствуатъ милїони-тѣ войницы въ Европѫ, само-то сѣдѣтоеще на нынѣшнѣ-та цивилизацїя, противъ человѣческый-тъ родъ! И на кладѣто и да погледнемъ свидѣтелство-то ся умножава че той е развратенъ.

Ако произовемъ исторїя-та да свидѣтелствува, и то ще ни прѣдстави подобно свидѣтелство. До каква степень исторїя-та на свѣтъ-тѣ е была єдна исторїя на нашествїя, умѣтенїя и неправды! Колко често богатство-то на человѣцы-тѣ служи да умножи пороци-тѣ имъ, самы-тѣ имъ искусства да помагатъ на неправедны-тѣ имъ прѣдприятїя, и само-то имъ знанїе да служи за зло!

Никакво по-убѣдително доказателство не е нуждно да докаже общ-тъ развратность на человѣческый-тъ родъ отъ самосъзнанїе-то на всякой человѣкъ въ настоящый-тѣ вѣкъ, и отъ исторїя-та на всичкы, конто съ живѣли въ минѣлы-тѣ вѣкове.

10) *Библїя-та учи че человѣци-тѣ не могатъ да избѣгатъ себе си отъ туй развратно состоянїе; и настоящи-то состоянїе и минѣла-та исторїя на нравственный-та свѣтъ подтвердаатъ това ученїе.*

Конто съвѣсть-та на всякой человѣкъ свидѣтелствува че естество-то му е развратено, така и опытность-та на всякого доказва че той самъ не може да измѣни това развратено естество. Наистина той може да упазѝ себе си отъ много пороцы; той може да въспира много злины тъй щото да се не появятъ въ живота му, но той не може да искорени наклонность-та си къмъ зло-то. Себелюбїе-то, честолюбїе-то и сластолюбїе-то още владѣятъ въ сѣрдце-то му, колкото и да ся старае да ги покрыва или да ги искоренява. Той може да придобїе голѣмо богатство, но съ това той не ще освобождава отъ любостяжанїе-то: то още владѣе въ сѣрдце-то му. Той може да ся отличи по ученїе-то си, но той не може да ся научи какъ да ся освободи отъ мжнтелство-то на гордость-тѣ и на завистъ-тѣ. Такава е была исторїя-та на человѣческый-тъ родъ. Каквы старанїя той е направилъ за да улучши състоянїе-то си! Той е обработвалъ земя, съградилъ е градове, разработилъ е рудницы, и по всякакъвъ начинъ се е старалъ да умножава богатство-то си, и често е сподучвалъ въ тѣзи прѣдприятїя; но той никога не е можалъ прѣзъ богатство-то си да ся избави отъ нравственото-то си опасанїе. Человѣци-тѣ сѣ научили много нѣщо за земя-та, за моретa-та и за звѣзды-тѣ, но исторїя-та доказва че всичко-то имъ знанїе не е могло да произведе чистота на сѣрдце-то или братска любовь. Тѣхно-то умственото просвѣщенїе имъ е отворило по-ясно нравственото-то отпаданїе на общество-то, но то не е было въ състоянїе да имъ покаже какъ е можало общество-то да ся избави отъ нравственно-то си униженїе. Человѣци-тѣ са ся учредили на общества и са установили народны правительства за взаимнѫ защита; но колко често самы-тѣ тѣхни правительства са станали развратены и угнѣтителны. И даже ако тѣзи правительства и да са были честны, то пакъ са были безсилны да изпълнятъ нравственно-то естество на подданицы-тѣ си. Тѣ са могли да издаватъ добры закоды, но тѣ не са могли да въспрятъ подданницы-тѣ си отъ да ги прѣстъпаатъ. Тѣ често са могли да прѣдпазятъ беззаконны заявленїя, но тѣ са были безсилны да искоренятъ злы расположенїя.

Исторїя-та говорятъ че всякой направѣдъ въ цивилизацїя-та е придруженъ съ новы заявленїя на развратность.

Исторїя-та на народы-тѣ и личната опытность на всякой человѣкъ доказватъ че человѣци-тѣ не могатъ да избѣгатъ себе си отъ развратно-то си състоянїе.

11) *Библїя-та оте утвърдава че ще има єдина страшенъ сѫдъ, когато всякой человѣкъ ще пріеме спорѣдъ какъвто е сторилъ, добро или зло; и въ сѣрдце-то на всякой человѣкъ има єдинъ гласъ, който говори сѫщо-то.*

Человѣци-тѣ може да ся опытватъ да задушятъ гласъ-тъ на съвѣсть-та си, тѣ може да ся отказватъ да слушатъ казаго той произнося вѣрни-тѣ си увѣщанїя, и тѣ може да изпълнятъ ушѝ-тѣ си съ по-веселы звукове, но този гласъ пакъ говори, че человѣци-тѣ са повинни прѣдъ Бога, и че за дѣла-та си тѣ трѣбва да дадатъ отчетъ нему.

Отъ гореспомената-то е явно че ученїя-та на Библїя-тъ са подтвердаватъ по єдинъ чуденъ начинъ отъ съставъ-тѣ и закоды-тѣ на вещественый-тъ свѣтъ, отъ самосъзнанїе-то и опытность-та на всякой человѣкъ, и отъ исторїя-та на человѣческый-тъ родъ; и за това ный трѣбва да заключимъ че Библїя-та е произлѣзла отъ него който е създалъ свѣтъ-тѣ и който всичкы-тѣ человѣци и всичкы-тѣ народи единако са подчинени.

Всякой трѣба да разбере че Христїанска-та религїя, когато ся пріеме сѫрдечно, прави человѣщи-тѣ честны въ този свѣтъ. Ти олекчава бременъ-та на человѣцы-тѣ, утѣшава ги въ скрѣби-тѣ имъ, насѫрдчава ги съ голѣми надежды и испълнява сѫрдца-та имъ съ миръ. Колкото за другы-тѣ нѣща человѣщи-тѣ може да ся изимаятъ: тѣ може да ся старяватъ да ся отличатъ въ нѣкое знанїе, или да сподучатъ въ нѣкое прѣдприятїе, но всичка-тѣ имъ успѣхи може да бѫдатъ напразно; никой, обаче, не ся старае напразно да служи Господу, и никой не ся измамва който посвятява себе си на Исуса Христа. Той не ще остане безъ єдна богатъ награда въ този свѣтъ, а въ бѫдащый-тъ, той ще наслѣди вѣчна радость.

—

Нека да не поревнуваемы онѣзи конто са по-благополучни отъ насъ, защото и тѣ не са безъ грыжы и смущенїя. Колкото повече богатство-то на єдного человѣка са умножава, толкова повече грыжы-тѣ му ся умножаватъ. Онѣзи, конто занимаватъ высокы чинѝ, са натоварени съ тежки отговорности, и тѣхни-тѣ грыжы са толкова много, щото тѣ често не могатъ да ядатъ. «Глава-та, които носи царска корона, е твърдѣ безспокойна.» Царїе-тѣ са ся научили че прѣстолитѣ не са спокойны мѣста. Единъ неблагодаренъ и незадоволенъ духъ не ся намира само въ онѣзи на които положенїе-то е долно, но и въ онѣзи които живѣятъ въ палаты. «Искаш ли да сеѣ съ голѣми нѣща? Не ги искай.» Благочестїе-то съ благодаренїе е голѣмо придобѣванїе.

—

Кратко продѣванїе. «И даже въ долъ-тъ на смъртьта-сѣнка ако ходѣя, не щѣ съ уплашѝ отъ зло: защото ты (Господи) си съ мене: твойѣ-тѣ жезлъ и твоя-та тояга, тѣ ми утѣшаватъ.» Пс.л. 23; 4.

—

Казва се че императоръ-тъ Фока слѣдъ като въдигнѫлъ єдна жка стѣна около града си, єдинъ гласъ се чулъ, който казалъ: «грѣхъ-тъ е въ-трѣ въ градъ-тъ, и той ще събори стѣна-та.» Грѣхъ-тъ можа да събори най-якы-тѣ укрѣпленїя, които человѣческа-та мудрость може да въдигне.

—

Казва се че въ Англїя има отъ 20,000 до 30,000 Христїани отъ Еврейстѣ. Повече отъ 400 душы отъ Еврейскы-тѣ Христїани въ Европа са проповѣдницы.

Въ Бирмань има сега 350 Евангелскы церкви, и проповѣданїе-то на Евангелїе-то въ онѣзи, до скоро идолопоклонска страна, ся върви почти все отъ туземны проповѣдницы.

КРИВЫ МНѢНИЯ И ЗАБЛУЖДЕНІЯ ИСЧЕЗНУВАТЬ.

Многима говорятъ че Христіанството ще исчезне отъ земѣ-тѣ, и че нѣмѣто него ще си възтанови друга религія, на основа на-разумна религіозни системи. «Виждь,» казвать тѣ,» че просвѣщеный свѣтъ отхвърля Христіанството. И не само просвѣщеннитѣ, но многина отъ простолюдіе-то, които по-прѣди са были Христіани, днесъ не искать да знаять за тази вѣрва.»

Истина ли е че Христіанство-то ще исчезне, и не намѣсто него ще се възтанови друга религія? Кой може да каже врѣме-то, когато това событіе ще стане? При това, истина ли е че просвѣщеннитѣ днесъ отхвърлять Христіанство-то, и че многина отъ простолюдіе-то които сто поняроѣдѣ са были Христіани, сега не искать да знаять за тази религія? Мѫчна работа ще има онзи, който бы прѣдприелъ да докаже това.

Приподнаяны че има нѣкои, както отъ учены-тѣ и отъ просты-тѣ, които отхвърлять Христіанство-то: че многина, които всѣрдца си са *научили* Христіани, днесъ не искать да знаять за вѣрва, и че има нѣкои които кроять другы системи, които да захванать мѣсто-та на Христіанство-то.

Тѣзи нѣщи, обаче, не доказать нищо за унищоженіе-та на Христова-та вѣрва. Тѣзи заявленія не са новы. Такава мнѣнія против Христіанската истина е имало прѣзъ всичкитѣ вѣкове. Много планове и новы системы са си кроили отъ непріятели-тѣ на Галилеинъ-тѣ, и са си прѣдставили прѣдъ свѣтъ-тѣ; но повече-то отъ тѣхъ вече са исчезнали и са си забравили. Днесъ тѣ са споменуватъ само отъ любопытство. Но едно вѣрне нѣкои нѣщи-жадри прѣдставяха на свѣтъ-тѣ Денизмъ-тѣ, и нѣкои го приемахъ съ въсторгъ, както въ Европа тѣй и въ Америка. Многина мислихъ че оная вѣкъ бѣше посѣдній-тѣ на Христіанство-то. Но днесъ жално ще са инкѣрнѣть посѣдованіи на оная ученіе, даже между онзи които тогава лицувахъ за ново-то си изобрѣтеніе. Послѣ са появи *Пантеизмъ-тъ*. Той дойде въ свѣтъ-тѣ съвместенно и прострѣ вліяніе-то си по всичкы-тѣ части на просвѣщеный-тѣ свѣтъ. Той се хвалене че може да рѣши конечно и най-мѫчни-тѣ въпроси. Но днесъ сила-та му се изгубва и слава-та му исчезнува. На дневнаго врѣме *Позитивизмъ-та* и *Раціонализмъ-та* са прѣдставять прѣдъ свѣтъ-тѣ, като насѣдницы на онзи, които вече по-гынахъ. Тѣзи теоріи дѣрзостно и свободно прѣдприимать да рѣшавать всѣкой въпросъ на прѣимѣло-то и на бѫдащо-то. До кога ще царуять тѣ, това не можемъ каза сега; но нѣма съмнѣніе че и тѣ ще са заровятъ въ гробище-то на нѣмало-то и ще лѣжятъ тамъ за любопытство на бѫдащы-тѣ родове.

Но какъ е съ Христіанство-то? То единно тържествува днесъ по всичкытѣ часи на земѣ-та. То е толкозъ прѣсно и толкозъ привлекателно днесъ, колкото е было и прѣди 18 вѣкове. Всичкы-тѣ другы системы исчезнувать, но то прѣбывае и ще прѣбывае.

Колкото за онзи които учѣ были Христіани, а сега не искать да знаѣть за тази вѣрва, ще какенъ че тѣ не са отхвърлили Христіанство-то, но само нѣкои понятія които са имали за него. Тѣхно-то Христіанство са е състояло само въ нѣкои възкамни обряди; тѣ само по *име* са были Христіани и тѣ не са отхвърлили Христовата вѣрва, защото никога не са ѩ приемали въ сърца-та си.

Който Богъ живѣе въ вѣкъ, тѣй него-то Слово ще «живѣе и прѣбѫдне во вѣкы.» 1 Петръ 1; 23. *А. И.*

ПАРИГРАДЪ, 13 Юній 1877.

Г-не Редакторе на *Зорница*,

Прѣди нѣколко седмицы прочетохъ единъ членъ въ вѣстника на вѣрху «Провидѣніе-то Божіе,» въ който, чрѣзъ примѣры отъ исторіѧ-та на Іаковъ и Іосифъ, вѣй ни показахте какъ Богъ управляя всичкы-тѣ сѫбытія въ свѣта-тѣ. Отъ тогава насамъ аз сѫмъ си занимавала съ прочитаніе-то на исторіѧ-та на Царица Есиирь, които съдѫржа единъ чуденъ примѣръ на Божіѧ-тѣ попечителна грѫжа. Тя ни внуши нѣколко мисли, които може-бы ще интересуять читателі-ти ви, ако имате добрина-та да ги вмѣстите въ вѣстника си.

Докато Іудеи-тѣ бѣхѫ пѣлнини въ Вавилонско-то царство, Божіѧ-тѣ прѣсть си сглѣждаа царю въ изборѣ-та на благочестивѧ-та Іудейка Есиирь отъ нечестивый-то Царь Ассурія. Безсъмнѣ-то на този царь станѫ причина да си отдѣлѣть почести на Іудеинъ-тѣ Мардохея, сродникъ-та на Есиирь, въ сѫщо-то врѣме когато непріятели-тѣ му бѣше приготвили смѫртъ-та му. Тѣзи нѣщи, обаче, приготвихѫ пѫть-та за велико-то сѫбытіе, което показа на явѣ вѣрѫ-та и само-отъ-жеженіе-то на благородни-тѣ Царица и на благочестивый-тѣ сродникъ. Когато са издаде царска-та заповѣдь, която осѫждаше на смѫрть тѣхъ и народъ-тѣ имъ, Мардохей сѣрѣ управляющѧ-та рѫка на Бога въ всичко което са случи, и прѣдстави на Царица Есиирь длъжность-та ѩ, като какъ-то сѣ тѣзи думы: «Той знае да ли не си дошла ты въ царство-то за такъвъ врѣме какото е това?» Царица Есиирь се намѣри въ трудно положеніе, защото ти знаеше че който влѣзне при Царя неповиканъ, смѫрть-та чиаше; при всичко това и ти почуствоваа Провидѣніе-то Божіе, което бѣше окружило пѫтя й съ тѫрніе, защото и въ два-та случая нейный-тѣ живѣть бѣше въ опасность. Ти обаче съ рѣши да вѣрви напрѣдъ и да направи онова което и бѣше длъжность, колкото и да бѣше, уповающѫ се на на свои-тѣ приблекателности, нито даже на правдѣ-та на своѩ-та страна, но на «покровителство-то на Всемогущаго,» и мѫчо-то и народъ-тѣ й отправихѫ жѣрми молитвы въ продлъженіе на три дена, прѣди да влѣзе при Царя. Найпослѣ тя са рѣши жѧлостливо на-то-ва като са остави на сѫдбѣ-та си. «Аз ще влѣзѧ при Царя . . . и ако погынѫ, да погынѫ.» Благородна жено! Такова упованіе като твое-то, Богъ никога не бы посрамилъ!

Сто-та година врѣме положеніе-то на Царица Есиирь и на сродникъ-тѣ й Мардохея стана по-благопріятно, и Іудейскый-тѣ народъ са зарадва за милостиво-то Провидѣніе Божіе.

Прочее, нека и нѣй да са научимъ да извръшимъ длъжность-та, която Богъ е поставилъ прѣдъ насъ. Пѫтьтъ може да бѫде трьнливъ и мѫченъ, и отъ насъ може да си иска само-отъ-вѫженіе за да извръшимъ волѧ-та на Бога, но яко просимъ негова-тѣ помощь, тя ще ни са даде; и когато извръшимъ онова което той изиска отъ насъ, той ще ни награди сторѧ-тию. Какъвъ благъ и обичливъ Господь имамъ! Дано всинца да си уповаваме Нему повече и повече, и да бѫдемъ отъ число-то на онѣзи които то сѣдѫвать какѣто и да иде.

М. А. Т.

ДРУЖЕСТВА ЗА СЪДѢЙСТВІЕ.

15.

Повече-то человѣци са увѣрени, че додѣто продлъжавать да бѫдѫтъ живи и здрави, тѣ могѫтъ да прѣдобѣ́ствать поминожъ-тѣ за человѣци-тѣ. Всякой обаче знае че той може да си разбори, и че въ такъвъ случай приходѣ-тѣ му ще са намали, а пакъ въ сѫщо-то врѣме разноски-тѣ му ще са умножатъ. Тогава какъ може человѣкъ да улѣзи себе си и человѣ-тѣ си отъ бѣдность-та които може да произлѣзе отъ болесть? Само единъ начинъ има който това може да стане: всякой человѣкъ трѣбва да спистава достаточно количество отъ приходѣ-тѣ си додѣто е здравъ, за да посрѣщне нужности-тѣ си когато е боленъ. Никой, обаче, не знае *кога* може да си разболи, и *може-бы* да са разболи прѣди да е ималъ достаточно врѣме да спести доста за посрѣщне нужности-тѣ си като е боленъ. Земете за примѣръ единъ спромахъ можѣ. Да прѣдположимъ че той е трудолюбивъ и пистелливъ, и яко е добрѣ въ здравье-то си да нѣколко годины, той може да спести доста за да достави нужны-тѣ за себе си и за человѣ-тѣ си, въ случай че са разболи; той, обаче, може да си разболи въ какъ-врѣме, така щото да не може да си гледа работа-та. Какъ-то може да направи въ такъвъ случай? Има единъ начинъ, който са е гурилъ въ дѣйствіе въ много земи, и който са основава на нѣкои естественни закони. Нека изберемъ единъ градецъ, въ който има 1000 жители. *Кои* отъ тѣхъ прѣзъ годинѫ-та ще са разболѣятъ не се знае и не може да са знае, но приблизително може да са узнае *колко* души отъ тѣхъ ще са разболѣятъ прѣзъ годинѫ-та. Въ онѣзи градове, дѣто всяка смѫрть са записва, намѣрили са че въобще около сѫщо-то число смѫрти има всяка година, и слѣдователно около сѫщо-то число са са разболѣвали. Истина е че по нѣкои особени причини, едно по-голѣмо число души отъ тѣхъ ще са разболѣятъ прѣзъ годинѫ-та. Въ онѣзи градове, дѣто всяка смѫрть са записва, намѣрили са че въобще около сѫщо-то число смѫрти има всяка година, и слѣдователно около сѫщо-то число са са разболѣвали. Истина е че по нѣкои особени причини, едно по-голѣмо число души по нѣкоѩ врѣме да са разболѣятъ; но изнѣсно е че на всякои 1000 души, около едно число ще са разболѣятъ всѣка година, яко и да не се знае нѣкакъ, кои отъ тѣзи 1000 души ще са разболѣятъ. Това като е тѣй, тѣзи 1000 или 100 души отъ тѣхъ, или друго нѣкое число, съставятъ едно дружество за добро-та на онѣзи, които ще са разболѣятъ. Всякы-тѣ са съгласуватъ да внесятъ по едно малко количество въ седмицы-тѣ или въ мѣсецы-тѣ въ скровище-то на дружество-то, додѣто продлъжатъ да бѫдѫтъ живи и здрави; но когато са разболѣятъ, тѣ приемать въ седмицы-тѣ отъ скровище-то на дружество-то едно опрѣдѣлено количество. Онѣзи, които са добрѣ въ здравье-то си, са въ състояніе да плащатъ едно малко количество въ седмицы-тѣ или въ мѣсецы-тѣ, безъ да бѫде трудно за тѣхъ; а пакъ сѫща-та, който болни-тѣ приемать, олекчава твѫрдѣ много състояніе-то имъ.

Много такыва дружества са са основали подъ име-то *прѣателски* дружества, отъ които нѣкои са сполучили, а другы не са могли да сполучатъ. Въ едно изложеніе направено въ 1858 са казва че отъ 4793 до 4858, са са основали 25,550 дружества, отъ които 6850 са прѣстанали да съществуватъ. Причины-тѣ защо нѣкои отъ тѣзи дружества не са могли да траѣтъ за много годины, са слѣдующы-тѣ:

1) Количества-та, които человѣк-тѣ са внасали сжежѣсчено въ скровища-та на дружество-то, не са были достаточни годѣмы въ сравненіе съ количества-та, които то е плащало на онѣзи, които са са разболѣвали. Една точна съразмѣрность трѣба да има между онова което человѣк-тѣ плащатъ, когато са добрѣ въ здравье-то си, и онова което тѣ прѣемать когато са болни. Трѣба да се знае въ вниманіе че болкото человѣк-тѣ остарявать, толкова повече отъ тѣхъ ще са разболѣватъ, и слѣдователно една сумѧ, която ще бѫде достаточно приходъ за дружество-то, когато повече-то отъ человѣк-тѣ му са младѝ и здрави, не ще бѫде достаточенъ приходъ слѣдъ нѣколко годины, когато человѣк-тѣ му остарѣятъ.

2) Тѣзи дружества са правили вѣнкакъ разликѫ между человѣк-тѣ си. Тѣ са прѣемали стары и млады, здрави и слабы точно въ сѫщы-тѣ условіѧ. Това е было твѫрдѣ добро за по-слабы-тѣ и за по-стары-тѣ человѣк, но то не е было справедливо къмъ по-млады-тѣ и по-здрави-тѣ человѣк. Онѣзи, които са са разболѣвали найнапрѣдъ, прѣемали са помощь отъ дружество-то, но понѣкога се е случавало, че по-млады-тѣ человѣк, сѣдѣ като са спомагали за много годины, найконецъ са са разболѣвали, и дружество-то е было въ състояніе да имъ помогне. Затова трѣба да имъ справедливы правила за прѣемание-то на человѣк-тѣ, така що всичкы-тѣ да бѫдѫтъ равни и единако да са ползуватъ отъ дружество-то. Опытность-та доказва че когато такъва общества са управляватъ отъ добры правила, тѣ могѫтъ да продлъжаватъ за много години да извръшатъ благодѣтелна-та си службѫ.

Ползы-тѣ отъ такъва дружества са тѣзи:

1) Тѣ насѣрдчаватъ человѣцы-тѣ да спиставатъ за единъ добрѣ цѣлъ, единъ малѣ сумѧ, който другояче тѣ бихѫ ядили напразно. По този начинъ тѣ образуватъ навыцы за пистеніе.

2) Всякой, който стана членъ и плаща едно малко количество додѣто е добрѣ въ здравье-то си, е увѣренъ че той не ще са лиши съвсѣмъ отъ единъ приходъ, когато е боленъ. Тѣзи дружества са направили много майны и дѣца да са радватъ.

Въ Канада има нарочно отдѣлена земя за Менониты-тѣ, които са прѣселятъ тамъ отъ Русскія. Отъ тѣхъ вече са пристигнали тамъ 5,000 души, и земя-та се оцѣнѧ 10,000 душы. Който са Канадійскы-тѣ мѣстищи ги поховалка него казва че тѣ станатъ добри граждани, и че има мѣсто за еще повече.

ЖЕРТВЫ-ТѢ НА ВОЙНѢ-ТѢ.

1852—1877.

Слѣдующе-то изложеніе относительно до жертвы-тѣ на хора и пары въ войны-тѣ прѣзъ послѣдни-тѣ 25 годины (1852—1877) сѣ е появило въ едно періодическо списаніе; то е сѣбрано съ вниманіе отъ офиціальни-тѣ статистики на разни-тѣ держави, кото са зелѣ участіе въ тѣзи войны, и осѣмъ избити-тѣ войски, то обема една часть отъ граждани-тѣ, кото умрѣли отъ военны-тѣ опустошенія:

I. Погубени гогени, 1852—1877 — убити въ боеве, или измрѣли отъ рани и болести.

Крамска-тѣ война	750,000
Италіанска-тѣ война (1859)	45,000
Шлезвиг-Холщайска-та	3,000
Американска-та Между-особна война:	
Сѣвер. Държавы 280,000	
Юж. Държавы 520,000	800,000
Война-та между Пруссія, Австрія и Италія (1866)	45,000
Походи-тѣ въ Мексико, Кохинхина, Мароко, Парагвай и проч.	65,000
Френско-Германска-та война (1870—1871):	
Франція 155,000	
Германія 60,000	215,000
Сумма-та всички е	1,923,000

II. Убедивени-та, 1852—1877.

Крамска-та война	340 мил. ан. л.
Италіанска-та война (1859)	60 „ „
Америк. Между-особна война:	
Сѣверы-тѣ	940 „ „
Южны-тѣ	460 „ „
Шлезвиг-Холщайска-та война	7 „ „
Австро-Пруска-та война	66 „ „
Походи-тѣ въ Мексико, Мароко, Парагвай и пр.	40
Френско-Пруска-та война	500 „ „
Цѣла-та сумма е	2,413 „ „

Загуба-та на 2,413 милиона Англійски лиры е равна съ 8 или 10 годишенъ приходъ на всички-тѣ Европейски държавы въ Европа и въ Сѣверни Америка. Общый-тъ доходъ съ употрѣбва за плащаніе-то на разни селдыкы и за въдигніе-то на общы сгради, кото са до сега лѣкмя степень полезны, но сумма-та 2,413 милиона ан. л., ядиненъ въ войны, сѣвершено се е унищожила. Осѣмъ това, крѣпостіте-тѣ, корабе-тѣ, топове-тѣ и пр. кото сѣ съсипали отъ войны-тѣ, трѣба да замѣстатъ отъ новы капиталы, сѣбраны прѣзъ нѣколко годины наредъ, кото другоаче щѣхъ да са употрѣбятъ въ полезны работы. Сѣща-та бѣлѣжка са приспособява за заплати-тѣ и награди-тѣ, кото са дѣлатъ на осѣпатены-тѣ войницы и корабленицы.

ДАЛЕЧНИ ПРѢДМѢТИ.

Всякой знае че по причины на вѣществии-тѣ на земя-та ный не можемъ да видимъ твърдѣ далечны прѣмѣты. Кадѣто и да стоимъ, земя-та на всика страна са спишава, и колкото е по-голѣмо разстояніе-то, толкова по-высоко трѣба да е наше-то положеніе или положеніе-то на прѣдмѣти-тѣ, за да може да са види отъ насъ. Сѣщувнѣ-тѣ прѣсѣтанія показватъ колко высоко прѣдмѣти-тѣ трѣба да бѣдатъ за да се видятъ, като си прѣмѣщаятъ е мѣсто-то е сѣвсѣмъ равно и атмосфера-та сѣвршенно чиста. Повръхности-та на земя-та на елка милѣ разстояніе са спишава 8 дюйма, на 2 мили—2 крака, на 3 мили—4 крака, на 7мили — 30 крака, на 11 мили — 88 крака, на 23 мили — 338 крака, на 35 мили — 760 крака, на 58 мили — 2,116 крака, на 70 мили — 3,040крака, на 93 мили—5,430 крака. Слѣдователно, една планина трѣба да бѣде повече отъ една милѣ высока, щото въхъ-тѣ й да може да са види отъ едно разстояніе на 100 мили. Въ Филаделфія сѣ е прѣдложило да са построи за столѣтно-то пдъженіе една куля 750 крака высока. Нѣкои поискали да знаятъ да ли бихъ могли да видятъ отъ въхъ-тѣ на тѣзи кулъ градъ-тѣ Ню-Іоркъ, който е 90 мили или 30 часа на дилечь. Отъ горни-тѣ сѣрисѣтанія е явно че едно мѣсто по-далечь отъ 15 часа не би можа да са види отъ тѣзи кулы кулы.

Волканическы изриванія. — Двѣ ужасны волканическы изриванія изпослѣдокъ са се случили въ Сандически-тѣ острови. Тѣзи острови сѣдържатъ най-забѣлѣжителни-тѣ волканы въ сѣвѣта-тъ. Единъ отъ тѣзи волканы, наречемъ Мана Лоа, е 14,000 крака высокъ, и има голѣми изриванія подвижь въ 7 годины. Тѣзи изриванія са продьлжавать за дъго прѣмѣ, но са тъкрѣй силны. На 14 миналаго Февруарія тозн волканъ се е изрилкалъ. Въ послѣдній-тъ день единъ голѣмъ облокъ отъ черенъ дымъ покрылъ въхъ-тъ на планина-та, и на утрішнѣ-та отдѣлни огнени стълпове можали да се видятъ. Димъ-тъ излизалъ на высочина до 16,000 крака, и са издигалъ съ такавъ скоростъ, щото въ единъ минутъ достигалъ до едно взвишеніе отъ 5,000 крака. Небе-то было помрачено надъ едно пространство отъ 100 четвьртни мили, и нощемъ свѣтлина-та отъ волканъ-тѣ бѣли толкова блискава щото всичкы-тѣ чисти по острови-та бѣли осѣвѣтены. Тоза грамадно изриваніе траяло около 6 часа.

На 24 Февр. single подморски волканъ са появилъ близо до пристаніще-то Хонолулу въ Сандически-тѣ острови. Сѣлцове отъ димъ са издигнали отъ повръхность-та на море-то, и много лица са всхвѣрлили. Изриваніе-то отъ тоя подморски волканъ са простѣрло надъ едно пространство отъ около елка милѣ. Силны землетресенія са са усѣтили покрай сѣсѣдни-тѣ земи.

Едно голѣмо скерошие. — Французка-та банка е имала прѣзъ миналъ-тѣ годинѣ най-голѣмо-то количество отъ злато и сребро щото къога са е сѣбирало на едно мѣсто. Това количество са въсчаквало на 2,200,000,000 франка или 55,000,000 лиры Англійски. Огромность-та му може подобрѣ да са разбере като кажемъ че ако сѣстоешие отъ златны пары, то щѣше да тегли повече отъ 113,983 okы. Една трети отъ количество-то, обаче, сѣстоеше отъ сребьрны пары, и повече отъ грошь въ сребро тѣжатъ 15½ пати повече отъ грошь въ злато, то всичкото количество бѣше 663,636 okы.

ПОЛИТИЧЕСКИ НОВИНИ.

РУСКЫ-ТѢ ПОХОДЪ ВЪ БЪЛГАРІЯ.

Слѣдующе-то извѣстіи отъ *Л. Таймсъ*:

Любопитно е да забѣлѣжимъ колко много то Русскы-тѣ походъ въ Българія може да се поизвика-та отъ политика-та на сѣсѣдны-тѣ Силы. Когато Руско-то Правительство обявяи че то иде въ Българія да изгонѣ-тѣ Турцы-тѣ отъ Европа, то трѣба да дѣйствуя въ единъ оригиненъ кракъ. Великы-тѣ военны Силы които отрицаятъ Русскы-та Держава да доста сѣгласни съ Руско-то Правительство въ крѣ точка-та че тѣ не що противостоятъ на едно изворежо мѣшшиство въ работы-тѣ на Турцы-та, и въ изкоренваніе на нѣкои коренны прѣобразованія въ системы-тѣ в области. Германско-то Правительство, особенно, вѣлъ е приспособило че положеніе-то на Турскы-та Держава е опасно, и че то трѣба да са прѣобразя коренно. Австрійско-то Правительство е достигнало до сѣщо-то заключеніе, и нѣкои занаяетія-та отъ страна на сѣща часть отъ подлавящы-тѣ му. Ный не можемъ да кажемъ за сега дѣлѣ ще са простре сѣгласіе-то на тѣзи Силы въ работа-та на Русскы-та. Тоза ный е за зависѣ отъ сѣмѣти-та и отъ трайніе-то на война-та, отъ нужды-тѣ дѣйствія за да одержатъ спокуха-та и отъ постоянство-то на Турска-та столица, дѣто е що единственно може да направи напрѣдваніе-то на Русскы-тѣ изнебѣжимо. Въ обще може да са каже що Германія и Австрія не са противнаятъ на по-малкое прояженіе въ Турція, що Русскы може да ги убѣди, че та не ще докача съ тоя политическа-та система на Сѣвѣрна Европа. Австрія, особенно, е съставена отъ нѣколко разнородни народности, и какавто прѣвратъ ся направятъ въ Источна Европа, то трѣба да стане отъ страна-та на Австрія.

Види се че Руско-то Правительство е зело въ вниманіе точки-тѣ, въ които Австрія сѣ интересуя. Знаемъ на това е отрицаніе-то на нѣкои Унгарцы-тѣ сѣ отъ нѣща, именно, отъ обавленіе-то на Румынска-та независимость и отъ вонстаѣно-то положеніе на Сѣрбія. Какъ ще са изкара-та тоя въпросъ, то е сляволѣмно лицо, и народъ-тъ му, който броя около 5,000,000 душы, съ една богата земя, желѣятъ да сѣ отличатъ въ настоящ-та война. Руско-то Правительство, обаче, иска да отрицяи каквостъ-та на Князь-тѣ и на подвлаяящы-тѣ му, като не ги остяя да прѣмѣнатъ Дунавъ въ Влахо-то Руско-то войска. Както са видѣ, тѣ ще остаятъ да пазятъ бѣрѣ-тѣ на Дунава отъ р. Алута до Турно-Северинъ. Въ другы страны Русскы нѣма нужда отъ тѣхни-та помощь въ Българія.

Види се че че Руско-то Правительство е дало задоволственъ увѣреніе на Австрія че войски-тѣ ѝ не ще прѣмѣнатъ нѣщо Босна. Ный слушаемъ твърдѣ много за вонстаѣвная-та жарность на Сѣрбы-тѣ, за тѣхни-та рѣшительность да спечелятъ нѣщо военна-та честь, и за могущо-то, инакъ-то голѣмо, и да повѣрвятъ добро-то мѣнѣніе на Русскы-тѣ Императоръ за тѣхъ. Ный слушаемъ още за военны обучеціи, за задоки, и за вилоеніе на дивоцы, и е тѣзи нѣща показаятъ отечестволюбіе-то и прѣдвидность-та на Сѣрбскый-тъ народъ; но мнѣнятъ Дунавъ, що достигналъ до Цѣградъ вѣтрѣ въ два мѣсеца, не ще могатъ да са исплѣнятъ.

ПРѢМИНУВАНІЕ-ТО НА ДУНАВА ОТЪ РУССЫ-ТѢ.

Миналый-тъ Петъкъ вечерь-та Русски-тѣ прѣминаяли Дунава на три мѣста, именно при Свиска, Мачинъ и Хаджиоо. Офицціны-тѣ сѣ даде за това въ Суббото вечерь, кото за любопитство прѣвеждяяи вакъло:

Отъ всичко е че Русски-тѣ правяхъ голѣми приготовленія за прѣминуваніе-то на Дунава. Отъ ваша страна, сѣобразно съ правила-та на военно-то искусство, бѣше са приподало до безпомощно да зимяяхъ Добруджа съ значителны сили. Сѣдоваателно, изпишо е да казваме че ный бѣхмы са рѣшили да дѣржимъ тѣхъ само наблюдателны стражы.

Вчера прѣзъ нощь-та, Русски-тѣ прѣминяли Дунава между Мачинъ и Свиска и при

Карр-Агачъ, на разстояніе 2 часа отъ Харсово.

Наши-тѣ войски по тѣхъ мѣста храбро исплашили дѣлжностъ-та си; но непріятелъ-тъ, като не считалъ за нищо гольѣ-тѣ загубы, които тѣ му причинили, прѣминалъ рѣка-та съ вардъ.

Небавдателны-тѣ страхы по тѣхи мѣста са отстегнали въ добъръ порядъкъ. Отъ всичко това е ясно че, както по Дунава такъ и по другите мѣста, борба-та це зеле голѣмы размѣры.

Фаръ до Босфоръ казва слѣдующе-то вѣрху тоя прдмѣтъ:

Прѣмуществие-то на Дунава отъ Добруджа се очаквашо и доле се пишеше отъ Турскый-тѣ главенъ щабъ. Като не можаше да са наяв цѣлый-та дѣсенъ бѣрегъ на Дунава до устіе-та му, Абдулъ Керимъ паша, главный-тѣ Комендантъ на Турскѣ войска, бѣше исправилъ Добруджа и, чрѣзъ силно укрѣпени табіи, бѣше на условіе, Епгипетскы-те войски, които са намира въ Варна отъ 2 мѣсеца и поне не насилъ, е работили на тѣхи укрѣпленія, които, спорѣдъ казанніе-то на Епгипетскы-тѣ генерали, ще могатъ да направятъ дѣлго врѣме ходъ-та на Русскы-тѣ. Прочее, що войски-та, които вече е прѣминалъ Дунава въ Добруджа, е вѣй-голѣмъ-та Русска сила, табіи-тѣ, които са защищаютъ отъ гарнизоны-тѣ на Варна, Силистра и въ пуща и на Шуменъ, ще й противостоятъ доста добрѣ, за да дадатъ врѣме на войскы-тѣ въ Русчукъ и Видинъ да са приткатъ въ нарочъ заплашено-то мѣсто. Ако бы прѣминаніе-то на рѣка-та отъ въ Добруджа да е станало отъ сила-та на Русскы войска, тогава войскы-тѣ въ Видинъ, Русчукъ, Рахово, Никополъ и Шуменъ не ще са покрывалъ отъ мѣста-та, що ще оставятъ гарнизоны-тѣ на Варна и на Силистра да са бѣятъ съ нѣя. До сега кодо Русски са минали Дунава, не е извѣстно. Отъ сухъ са знае само че были 60, 000 душы.

— *Спалифуе* казва че Русски-тѣ почнали да минуватъ Дунава въ варна между Мачинъ и Сакча въ четвартъ врѣме, казва-та, и че въ вѣсѣ сутрини-та отъ тѣхъ е имало около 8,000 душы на Турскый-тѣ брѣгъ.

— ВОЙНА-ТА.

Спорѣдъ *Basepma* на 11 того Русски-тѣ нападнали укрѣплени-та на Батумъ, и бой-та траялъ нѣколко часа, но тѣ были отъ Бѣсенъ-та съ загуба отъ 2,000 души и повече. Отъ пръскы-тѣ войски отрѣшили-тѣ на Дженгъ паша, 5 чиновници и нѣколко войници са убили, и 6 чиновници и 80 войници са ранили.

На 12 того Дервишъ паша извѣстява отъ Батумъ на Серасскерать-тѣ че Русски-тѣ подошли въ него день наканденъ-та са да укрѣпленія-та въ того градъ, но были принудени да са отстегнатъ като изгубили 1,500 души. Загуба-та на Турска-та войска въ сравненіе съ непріятелска-та была много малка.

Новины-тѣ отъ Бѣлградъ са сѣнсѣ зъ-частіе. *Basepma* пай-напрѣдъ казе че 10,000 Кюрди са обсѣдали и изкарали Русскый-тѣ гарнизонъ да са прѣдадъ. Послѣ каза че той бѣшъ готовъ да са прѣдадъ на редовна-та войска, когато пристигне тамъ, а не на Кюрды-тѣ. Сега казва че една часъ отъ Русски-тѣ вече са прѣдали, а другъ-та бѣхъ въ Правительственный-тѣ конакъ, отдѣто се защищавали. На сила отъ тѣхи новины по сега е подтвърдена официално.

— Официални-тѣ новины отъ Черногора са че Сколѣйцы пашо сполучили да достави хранъ за сѣда годиня въ Пиваъ, въ трыгъ плеснѣ-та въ проходъ-та на Дуга и на Пиваъ. На 11 того Али Сабѣ паша и Сколѣйцы бѣли сѣединили войскы-тѣ си. Послѣдній-тѣ телеграмиса на 12 того че въ проходъ-та на Острогъ той са бьлъ 7 дена нарѣдъ съ Черногорцы-тѣ. Въ тоя бой, за който той казва че нѣкои подобѣсъ въ исторія-та, отъ негова-та войска 22 чиновницы и 609 войници са убили, и 26 чиновници и 838 войници са ранили. За Черногорцы-тѣ, той казва, че трѣба да са имали много чисто убиты и ранены.

Отъ Дуванъ-тѣ нѣмами официални новины. Какъвъ стана съ онѣзи Русски, които то минаха, нищо не са знае. Въ Недѣкія и въ Попѣлишъ Русчукъ са е бомбардирлъ отъ Русски-тѣ, и Прочее, що е станало съ Русчукъ-тѣ. Въ това бомбардиранѣ Англійско-то консулско са е съсмѣлало, а Французско, Италійско-то и Бѣлгійско-то доста са повредили, и дванъ Русски плѣнници и единъ Египетски изрѣлай са убѣли.

Спорѣдъ *Фаръ до Босфоръ* прѣдпа-тѣ стрыки на Русска-та войска пристигнали въ Мехдилие, единъ градъ, който са намира близо до Костендженскыя желѣзенъ пѣтъ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Минималый-тѣ четвартъкъ сѣдѣли военны Сѣвѣтъ станѣлъ на Серасскерать-тѣ подъ прѣдсѣдателствіе-то на Н. И. В. Султанъ-тѣ. Въ тоя сѣвѣтъ пристигнали Ахмедъ паша, комендантъ-тѣ на Египетскы-тѣ войскы, по призованіе на Султанъ-тѣ.

Минималый-тѣ четвартъкъ Л. *Хералдъ* са уницюкя отъ Пасалиде-то на Печатъ-тѣ по единъ членъ въ войто той нападнѣ въ отъ Министрый-тѣ.

— По всѣкаде-то на Портъ-та Турско-то Правительство цѣло да и прати 600 затворницы.

Отъ Едрене отъ 3 того пишатъ до *Курие д'Орізмъ* че Г-нъ Дюбѣнсъ Ломтъ, разнесъ-то на Англійскѣ-то помощи въ отъ-ражіе-то на Т. Пазарджикъ, като пристигналъ нѣносѣлѣкъ съ сестра си въ того градъ, нѣкакъ при стѣпоня-тѣ му въ-тъ-то такъ на единъ Бѣлгаринъ и нѣколко другы Бѣлгары обѣлѣли съ трыкъ. Кранъ-та на нѣрвый-тѣ нѣкъла въ нѣка-та на единъ Турчинъ, и отъ тоя произлѣзли сѣда-ръ-тѣ, въ който са нѣмѣли другы Турци и Бѣлгари, и са сѣрушили съ тоя жалостно зрѣлище.

— Съ прискарѣніе извѣстаниѧ-та въ В. *Непрѣдзъ* са сирѣ отъ пасалиде-то на Печатъ-тѣ за добрѣ-то трае война-та по причина-то обѣщаніѧ-то нѣкои Русскы, които нѣкои да хаварѣ недовѣрѣе-то нѣчто Бѣлгаскоѧ-тѣ нѣмѣрѣніе на Порско-то Правительство къмъ народоселеніе-та на Дѣрлѣкъ-та.

— Русскый-тѣ Императоръ, прѣди да трагне напосѣдѣ-то за Румѣліѧ, прѣдѣ посланицы-тѣ на Всѣкаде-то Сила. Въ тоя случай той изразилъ на Австрійскый-тѣ Посланикъ силно-то си задоволствіе за дѣто нѣщо не е нѣмѣлъ добры-тѣ отношенія сѣществуящы между Русскѣ и Австро-Унгарска-та Дѣржава. Той казалъ още че надѣва да вѣди сѣюзъ-тѣ на трыма-та Имперіѧ да са сѣдѣржа подкрѣпѣнѣ между-тѣ прѣкена.

— Румѣнскый-тѣ Князь, що и да желѣе такъвъ нѣчто да прѣкаже въ Бѣлгаріѧ-та слѣд часъ отъ войска-та си, не му са позволила отъ Русскѣ.

— Въ Румѣліѧ имало 320 чуждестранни доносѣніѧ на разны вѣстницы и нѣрнѣлъ-тѣ списаніѧ. Тѣ цѣлѣ да сѣдѣлатъ Русска-та войска въ Бѣлгаріѧ.

— Въ Бохемѣіѧ власти-тѣ продѣлжаватъ да упражняватъ вѣй-голѣмѣ дѣятелность против Нѣмслѣнскы-тѣ сѣюзници. Нѣколко Чешкы вѣстницы вече са е спрѣлѣ поради тѣхъ. Нѣкои вѣстницы въ Мѣлда-та Чешка партѣія почѣли да нѣмадатъ Рѣмско-Католическа-та Нѣрковъ въ какъвъ-тѣ противопоставіѧ Русска-та.

— Симонски сѣсѣдѣ, прѣдсѣдателѣ на Отоманска-та Камара, нѣкакъ-то нѣѣ прѣѣ нѣколко дена слѣдѣ ясно и изразѣлѣ-то си сѣмѣо, когато е обнародвано въ *Takvim* Ѣ. Ѣ. Ѣ.

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвертъкъ. Цѣна-та ѝ единъ годинъ е едно бѣло медженде и полоини, а за шесть мѣсеца три четверти отъ бѣло медженде; ев Влашско и съ почтенски Турски тимбри (пулове) 60 гроша за годинъ. Спомощественаѧ-та трѣбва всякога да ся предплатеатъ и да ся испращатъ ев полиця, ев грушъ, ев кайле или ев почтенски тимбри (пулове) Турски, Нѣмски, Прусски, Русски или Французски, на Редакторъ-тъ у Америкаска Хамъ ев Цариградъ. Нѣбетѣ ся вѣмѣлатъ по 2 гр. на мѣсто.

Година 2. ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 23 ЮНІЙ 1877. Брой 25.

ИЗВѢСТІЯ.

Извѣставаи ни онѣзи отъ спомощественоти-ѣ си конто ни ся предплатили само за 6 мѣсеци че времето на тѣзи-тѣ спомощественаѧ ся свръшва на край-тъ на Юлія, и че ній не ще можемъ да имъ пращаемъ вѣстници-тѣ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни предплатятъ и за другъ-тѣ 6 мѣсеца на годиня-та.

Цѣна-та за 6-тѣ мѣсеци ще бѫде три четверти отъ бѣло медженде, а въ кайле или въ почтенски тимбри (пулове) 30 гроша за сега.

Умоляемъ настоятели-тѣ си да ни ѧватъ колкото е възможно по-скоро по колко мѣстове отъ Седмичнѧ Зорница ще искатъ слѣдъ 1-ѣ Юлія, т. е. за второ-то 6-мѣсечіе на годиня-та. Ако не ни ѧватъ ев врѣме, ній не ще можемъ да имъ доставимъ всички-тѣ имъ броеве. Ако би поценски-тѣ свобщенія да ся прѣкратятъ нѣкадѣ отъ война-та, щомъ ся извѣстимъ за това, ній ще видоумѣемъ мѣстове-тѣ на спомощественоти-ѣ си, и ще имъ ги пратимъ когато пакъ ся отворятъ.

САМО-то СЪВРШЕНСТВО НА ХРИСТАНСТВО-ТО ДОКАЗВА БОЖЕСТВЕНО-ТО МУ НАЧАЛО.

1.

Въ това изслѣдованіе нужно е да различаваме Христіанство-то отъ человѣци-тѣ конто го исповѣдатъ. Послѣдни-тѣ, даже най-добри-тѣ отъ тѣхъ, още не сѫ стаили съвршени въ ѩ святость. Христіанство-то е безкрайно по-добро отъ кои-да-сѣ отъ послѣдователи-тѣ ѩ. Нужно е още да различаваме Христіанство-то отъ Христіанска-та Церква. Наистина, послѣдни-та е едно божественно учрежденіе, но понеже тя е съставена отъ несъвершенны человѣци, тя не прѣдставаѧ напълно прѣдъ свѣтъ-тъ съвршенно-то нравственно прѣвъсходство на Христіанство-то. Когато, обаче, различаваме Христіанство-то отъ Христіанска-та Церква, и го разглеждамъ само като едно откровеніе на нравственны и религіозны истины, ній можемъ да утвърдимъ че то ина едно съвршенство което го доказва да е отъ Бога. Христіанство-то е основано на Библія-тъ като на само-то слово Божіе. Ако Библія-та е наистина Слово-то Божіе, то свойства-та ѝ трѣбва да съотвѣтствуватъ сѣ божественно-то ѝ начало. Тогава нека разгледамъ да ли Библія-та притежава божественны качества.

Прѣди, обаче, да поставимъ да разгледамъ по-подробно съдѫржаніе-то на Библія-тъ, ній призовавамъ четвѣри-тѣ сѝ да забѣлѣжатъ слѣдующы-тѣ ѩ пять общы качества:

1) *Въ Библія-тъ не ся намиратъ никакви заблѫжденія или погрѣшны.*

Въ това отношеніе тя ся отличава отъ всичкы-тѣ другы книгы, наречены священны, и отъ всичкы-тѣ изложенія на философическы системы, древни и нынѣшны. Каквито истины и да сѫдѫржатъ тѣ, никой не може да отрече че въ тѣхъ ся намиратъ и погрѣшны и заблѫжденія. Изнѣсто е че священны-тѣ книгы на Брахманство-то и на Будизмъ-тѣ сѫдѫржатъ много погрѣшны. Извѣстно е още че цѣлои отъ всичкы-тѣ древни философическы системы не е бѣли свободна отъ заблѫжденія. Нѣкои отъ тѣхъ не ся пріима сега отъ никого за чистѣ истина. Сѣщо-то е и нынѣшни-тѣ философическы системы. Даже изслѣдователи-тѣ на тѣзи системы не признаватъ че тѣ сѫ съвсѣмъ безъ погрѣшны. Напротивъ, тѣ всичкы прииматъ че системы-тѣ имъ трѣбва още да ся усъвершенствуватъ. Никой историкъ или философъ, обаче, не е открылъ нѣкое заблѫжденіе въ Библія-та. Знаемъ твердѣ добрѣ че непріятели-тѣ на Библія-та много пати сѫ говорили че сѫ открыли въ неѩ погрѣшкы, но тѣ никога не сѫ могли да подтвѣрдятъ думы-тѣ си съ достаточны доказателства. Прочее, Библія-та има това забѣлѣжително свойство че въ неѩ нѣма никакви погрѣшны. Когато земемъ въ вниманіе че Библія-та е съставена отъ много различны книгы — историческы, и пророческы и догматичны — писаны прѣзъ единъ періодъ отъ 1,500 годины отъ разны лица, конто сѫ ся различавали единъ отъ другъ по естественны-тѣ си дарбы, по образованіе-то си и по вѣшны-тѣ си обстоятелства, и конто разглеждали че нѣкои отъ тѣхни книгы сѫ най-дрени-тѣ въ свѣтъ-тъ и още че тѣ сѫ были подчинени на най-строги-тѣ вѣшны изслѣдованія, и при всичко това, безъ да ся е открыло въ тѣхъ нѣкои погрѣшка, то трѣбва да заключимъ че тѣ сѫ Слова-та на нѣкои погрѣшнимъ человѣкъ, но на непогрѣшимаго Бога.

2) *Какото нравственны или религіозни истини ся сѫдѫржатъ въ другы-тѣ религіозни или философически системы, ся намиратъ и въ Библія-та.*

Казва се че другы религіозны системы тоже сѫдѫржатъ истины. Това приемамъ; може-бѫ че въ свѣтъ-тъ нѣкои религіозна система нѣма които да е чисто заблѫжденіе. Безъ съмнѣніе всякои отъ тѣхъ сѫдѫржа нѣкои части отъ истинѫ-та, и сила-та на тѣзи системы въ свѣта произлазя до нѣкадѣ отъ истины-тѣ които тѣ сѫдѫржатъ. Сѣщо-то е и съ много отъ древни-тѣ и нынѣшны-тѣ философическы системы. Сократъ, Платонъ и другы древни философи сѫ учили нѣкои нравственны истини; но тѣ не сѫ были цѣли истинны. Тѣ прѣдставатъ истина-та само въ нѣкои отношенія, и даже въ тѣхни случаи тѣ не ѩ прѣдставатъ положително и напълно така щото да образуватъ единъ съвершенѣ системѫ, който человѣкъ тѣ да могатъ да прiемать съ пълнѫ довѣренность и вѣрхъ който да могатъ да основатъ всичкы-тѣ си надежды.

Като приноснаваи всичкы-тѣ истины които може да ся намиратъ въ другы-тѣ системы, ній утвѣрдиваемъ че никое нравственно начало или религіозна истина не ся сѫдѫржа въ тѣхъ, които да не ся намира и въ Библія-та. Какка нравственна истина е нѣдо въ древни-тѣ религіозны или философическы системы, които не ся намира въ Библія-та? Ни една. Или какка религіозна истина и въ нынѣшни-та философія да прибавятъ на онѣзи които сѫ открыты въ Библія-та? Ній пакъ отговаряме, ни една. При всичкытѣ чудесенъ напрѣдъкъ, който свѣтъ-тъ е направилъ прѣзъ минылы-тѣ 18 вѣкове, той не е можилъ да открие нѣкои истини, които да не сѫ были вече открыты въ Библія-та, за божественно-то Сѫщество и за неговы-тѣ принадлежности, за настояще-то нравственно състояніе и за бѫдѫще-то назначеніе на человѣческый-тѣ родъ, за нравственны-тѣ дѣлжности на человѣка какъ подобны-тѣ му и къмъ Бога, и за избавленіе-то на человѣческый-тѣ родъ отъ злины-тѣ които го погубватъ.

3) *Библія-та сѫдѫржа не само всички-тѣ нравственни и духовни истини, които ся намиратъ въ другы-тѣ системы, но тя сѫдѫржа и много другы истини, които не ся намиратъ въ никои другъ система было та религіозна или философическа.*

Наистина, главны-тѣ ѝ учения сѫ исключително нѣйны. Тѣ не сѫ зети отъ никой другъ религіозна или философическа система, нито пакъ приличатъ, въ главны-тѣ си черты, на ученія-та на онѣзи системы. Библія-та сѫ отличава отъ всичкы-тѣ другы книгы въ това че само та открива онѣзи духовны истины, които сѫ необходимы за благосъстояніе-то на человѣкы-тѣ.

4) *Библія-та сѫдѫржа не само много важни истини, но всичкы-тѣ нравственни и духовни истини, отъ конто человѣкъ-тѣ дѣйствително ся нуждаѧтъ.*

Не е открыла онѣзи истины, които человѣкъ-тѣ сами могатъ да открыятъ, или които бѣхѫ служили само да задоволятъ едно праздно любопытство. Много нѣща има които ній бихмы желали да знаемъ, но знаніе-то на които не бы помогнало на наше-то привѣрмено или вѣчно благосъстояніе. Такыва истины Библія-та не открыва. Мѣчненіе-то на Библія-та за нѣкои прѣдмѣты е, наистинѣ, толкозъ забѣлѣжително колкото сѣ откровенія-та ѝ за другы прѣдмѣты. Откровенія-та на Библія-та отговаратъ съвршенно на естество-то и на състояніе-то на человѣка, и посрѣщатъ точно нуждности-тѣ ѩ. Какъв нравственъ или религіозна истина, които е необходима за душевно-то ѝ благосъстояніе, не ся е открыла въ Библія-та? Ни една.

5) *Библія-та ся отличава отъ всички-тѣ философически книгы и въ това, че тя открыва онѣзи важны и нуждни истини по такъвъ простъ начинъ, щото великой може да ги разбере.*

Нека всякой безпристрастенъ читатель да разсѫди да ли не е божественна тая книга, въ която нѣма никаква погрѣшка, която сѫдѫржа всичкы-тѣ религіозны истины на другы-тѣ системы и още по-высоки истины отъ тѣхъ, и които дѣйствително сѫдѫржа всичкы-тѣ истины нужны за духовно-то благосъстояніе на человѣкы-тѣ.

ІИСУСЪ ХРИСТОСЪ Е И БОГЪ И ЧЕЛОВѢКЪ.

На Лазаровъ-тѣ гробъ Іисусъ пѣрво плакалъ като человѣкъ, но послѣ казалъ като Богъ, «Излѣзъ.» Като ся приближилъ до безплодна-та смокиня той изгладнѣлъ като человѣкъ, но послѣ като Богъ повелѣлъ на неѩ да изсхне. Прѣзъ единъ силна бура на Тиверіядско-то море, той пѣрво заспалъ като человѣкъ, но послѣ ся сѣбудилъ, и като Богъ, смирилъ вѣтрове-тѣ и море-то. Слѣдъ като направилъ едно голѣмо чудо, той отишелъ на горѣ-та, като человѣкъ, за да ся помоли, но послѣ ся явилъ на ученицы-тѣ си ходящъ, като Богъ, по море-то. На врѣстъ-тѣ той е страдалъ като человѣкъ, но като Богъ е отворилъ врата-та на рай-тъ за кающого ся разбойника. Той е лѣжалъ въ гробъ-тъ като человѣкъ, но на третій-тѣ день тържественно е въскръсналъ отъ мѫртвы-тѣ като Богъ. Слѣдъ въскръсенѣ-то си той ся срѣщналъ съ ученицы-тѣ си и ялъ съ тѣхъ като человѣкъ, но послѣ ги завелъ въ Виѳанія, и слѣдъ като ги благословилъ, славно ся възнесѣлъ на небе-то като Богъ.

—

Христосъ, съ вочеловѣчваніе-то си, е станалъ нашъ прѣдставитель на небе-то; и ній, съ пріеманіе-то на духъ-тъ ѩ, трѣба да станемъ негови прѣдставители на земя-та.

—

Набожна рѣшителность. Ведижѣдъ единъ проповѣдникъ помолилъ онѣзи, които бѣхѫ ся рѣшили да ся обѫрнатъ отъ грѣшны-тѣ си пътища къмъ пътеки-тѣ на правда-та, да ги дадатъ имена-та. «Запиши все-то име,» казалъ единъ, и послѣ той ся послѣдвалъ отъ много мѫдежи, които бѣхѫ ся рѣшили да служатъ Богу.

Каква разлика има между унижение-то на Іисуса Христа когато бѣше на земѣ-тѣ, и настояще-то му възвышение на небе-то! Тогава той лѣжеше въ єдинъ ясла, а сега сѣди на єдинъ прѣстолъ. Тогава са прѣкланяше и ненавиждание отъ человѣшки-тѣ, а сега са обожава отъ ангелы-тѣ. Тогава нме-то му се обезчестваше, а сега «му са подари име което е надъ всяко друго име.» Тогава са появи като слуга и омъ подвѣ-тѣ на учениць-тѣ си, а сега земѣ-тѣ царіе са смиряватъ прѣдъ него. Тогава той бѣ человѣкъ съ скърби, а сега е повязанъ съ ласло-то на радость-та. Тогава той си распна, а сега е увѣнчанъ съ славѣ.

—

Нѣкои отлични проповѣдници си разпали за дѣло-то си така:

Блаженъ казалъ: «Азъ не могъ да са задоволи осѣвнъ що има нѣкакъвъ плодъ отъ проповѣдание-то ми.»

Матей Хенри казалъ: «Азъ бихъ са зарадвалъ повече да приведа єдинъ какъ-нибудь ся душа при Христа отколкото да спечелѣ нѣй-голѣмо-то богатство.»

Додриджъ казалъ: «Азъ имамъ по-силны желанія за прѣобращание-то на человѣшки-тѣ въ Христіянска-та вѣрха отколкото за нѣкое друго нѣщо. Азъ бихъ желалъ не само да работѣ, но и да положѣ живота си за да могъ да извѣрши това.»

Другъ благочестивъ проповѣдникъ, слѣдъ като проповѣдалъ Евангеліе-то въ продължение на 40 годины, казалъ: «Азъ бихъ прѣдочелъ да проси хлѣбъ са прѣзъ 6-тѣ деня на седмица-та, ако чрѣзъ това азъ бихъ можалъ да проповѣдамъ Евангеліе-то въ Сѣ. Недѣлѣ, отколкото да са наслаждавамъ съ голѣми съкровища, и да бѣдѣ лишенъ отъ тѣзи служѣбы.»

О дано всички-тѣ духовни лица да са въодушевятъ съ духа на тѣзи человѣшки-тѣ и да са насиливатъ тѣзи да проповѣдатъ на хора-та Евангеліе-то Христово!

—

КРЪВНИ-ТѢ ССѢДОВЕ.

Въ послѣдни-тѣ си человѣе споменѫ-хмы че понеже всяка часть на тѣло-то непрѣстанно са истощава, нуждно е що всяка отъ тѣхъ да са храни непрѣстанно съ прилична храна, и че за извращание-то на това, єдна твърдѣ заплетена и искусна пареда е нужна. Нѣй изложихмы вече какъ са приготви храна-та, т. е. какъ та си прѣобрѣща въ кръвь. Нека сега да видимъ какъ тѣзи храна са прѣнуса на всяка часть на тѣло-то; и, първо, нека да разгледамы системѣ-та или редѣ-та на ссѣдове-тѣ, прѣзъ които та си прѣнуса; и послѣ ще говоримъ за сила-та и нашина, които прокара храна-та или кръвь-та прѣзъ тѣзи ссѣдове.

Редѣ-та на ссѣдове-тѣ, прѣзъ които кръвь-та си прѣнуса отъ сърдце-то на всяка часть на тѣло-то, прилича на єдинъ редъ трѣбы или конюкове прѣзъ които вода-та въ нѣкои градове са прѣнуса отъ єдинъ общъ источникъ по всички-тѣ улицы и въ всяка кѣщя. Най-напрѣдъ има єдна голѣма трѣба, съ която са заловени другы по-малы и съ тѣзи послѣдни-тѣ другы още по-малы и т. н. дорѣто єдна малка трѣбичка са намира въ всяка кѣщя, и всички-тѣ са свързаны съ главна-та трѣба. Пареда-та на тѣзи трѣбы прилича на пареда-та на кръвни-тѣ ссѣдове които прѣносятъ кръвь-та по тѣло-то. Главни-тѣ ссѣдове продължаватъ да са раздѣлятъ и подраздѣлятъ така що тѣ са намирать въ всяка часть на тѣло-то. Че това е така, е явно отъ факть-та, че вый не можете да убодете кожѣ-та дѣто и да е безъ да пусне кръвь, т. е. безъ да продуните єдинъ отъ тѣзи малы кръвни ссѣдове. По сжщій-та начинъ тѣ са намирать въ всяка часть на тѣло-то: тѣ проникватъ въ кости-тѣ, и са намирать вътрѣ въ мышци-тѣ, така що трѣбы-та прѣзъ тѣхъ са прѣнуса точно по всяка часть на тѣло-то.

Разносніе-то на кръвь-та по тѣло-то, обаче, изисква єдна още по-заплетена пареда отъ разносніе-та на водѣ-та въ єдинъ градъ, защото въ първо-то има нужда отъ єдинъ вторы редъ ссѣдове, прѣзъ които кръвь-та да може да са прѣнуса назадъ пакъ въ сърдце-то. Прочее, нѣй намираме малы-тѣ уста на ссѣдове-тѣ, които прѣнасятъ кръвь-та отъ сърдце-то, са съединаватъ съ устѣ-та на другъ редъ ссѣдове конто, като са съединаватъ постепенно съ другы малы ссѣдове, образуватъ по-голѣми ссѣдове, и тѣ като са съединатъ съ другы образуватъ още по-голѣми ссѣдове, дорѣто всичка-та кръвь прѣзъ тѣхъ са прѣнесе назадъ въ сърдце-то, така що тѣ има єдинъ двоенъ редъ ссѣдове за обращение-то на кръвь-та по цѣло-то тѣло. Първый-тѣ редъ ссѣдове са нарицать артеріи, а второй-тѣ — вены.

Кой може да отрече че това е єдна искусна механическа пареда? Искусство-то на тѣзи пареда стана одно-явна, когато забѣлѣжимъ каква разлика има между тѣзи два реда кръвни ссѣдове. Първо, понеже кръвь-та, като тече отъ сърдце-то къмъ краища-та на тѣло-то, нѣмамы прѣимуща по-голѣми въ по-малы ссѣдове, натискъ-то тѣзи да е по-силенъ срѣщо страны-тѣ на ссѣдове-тѣ конто прѣносятъ кръвь-та къмъ краища-та на тѣло-то; спр. на артеріи-тѣ, отколкото срѣщо страны-тѣ на ссѣдове-тѣ, конто прѣносятъ кръвь-та назадъ въ сърдце-то, спр. на вены-тѣ, защото въ случай на послѣдни-тѣ, кръвь-та тече отъ по-малы ссѣдове въ по-голѣми. Какво трѣба да си прави въ такъвъ случай? Явно е че има нужда що колкощадно-тѣ на артерій-тѣ да бѣдатъ по-дебелы и по-твърды отъ кожищи-тѣ на вены-тѣ, и нѣй намираме че тѣ дѣйствително са така направены.

Друга забѣлѣжителна разлика има между артерій-тѣ и вены-тѣ. Понеже кръвь-та тече по-силно въ артерій-тѣ отколкото прѣзъ вены-тѣ, животъ-та єдинъ человѣкъ се тура въ по-голѣма опасность, ако нѣкои отъ по-голѣми-тѣ артерій са разпатъ отколкото ако нѣкои отъ по-голѣми-тѣ вены са разпатъ, и за това има нужда що артерій-тѣ да са пазятъ по-добрѣ отъ такыва опасности: и нѣй намираме че артерій-тѣ са тѣй положени що са пазятъ съ чудесна грыжа. За тѣхъ нѣма проходи тѣй искусно направени що тѣ нарѣдко са повреждатъ. Вены-тѣ са намирать въ общо-близо до повѣрхность-та, но артерій-тѣ са положены много по-навитрѣ.

Въ идущій-тѣ си членъ ще разгледамы чудесна-та машина съ която кръвь-та са прокара прѣзъ всичкы-тѣ тѣзи кръвни ссѣдове.

—

ЖЕНСКО ОБРАЗОВАНІЕ.

—

Твърдѣ задоволително е да забѣлѣжимъ напрѣдъ-тѣ на женско-то образование въ Турціія. Прѣди нѣколко годины общо-то мнѣніе бѣше че жены-тѣ нѣмать нужда отъ образование. Даже въ Цариградъ малцина отъ тѣхъ знаехъ да четатъ, и твърдѣ малко момчета имаше въ училищи-тѣ на разны-тѣ народности. Днесь обаче въ взаимны-тѣ училища са учатъ момчета и момичета заедно, и особенны училища само за момичета са намирать въ всичкы-тѣ градове въ Турціія, и масса-та на всичкы-тѣ народности чувствуха повече отколкото напрѣдъ че момчета-та не само трѣба да са образоватъ, но трѣба и да имать прѣимущества за образование подобны на онѣзи които имать момчета-та.

Читателе-ти ни знаятъ вече за Роберть Колежъ и за дѣло-то му. Прѣди нѣколко годины, нѣкои благодѣтелни жены въ Америка, като помислихъ да направятъ подарѣкъ єдинъ дѣвичесъ пансіонъ, който щѣ да дава образование на дѣвойкы-тѣ какъвто Робертъ Колежъ дава на младежи-тѣ, сѣбрахъ въ помощу си около 50,000 долари или повече отъ 10,000 т. л., и съ тѣзи сумы сѣградихъ єдно здание въ Ѭскюдаръ. То е наредено за 50 вътрѣшни и за 60 вънкни ученицы.

Пансіонъ-тѣ е почналъ дѣло-то си отъ година и повече насамъ и сега има около 60 вътрѣшни и вънкни ученицы. Уроци-тѣ са прѣподаватъ отъ 5 Американски учителки и отъ особены туземни помощници.

Училищни-та година си почнуха въ начало-то на Септемврій и е раздѣлена на три отдѣленія отъ по 14 седмици. Курсъ-тъ на пансіонъ-тѣ сѣстои отъ 3 години и обема слѣдующы-тѣ прѣдмѣти: Аритметика, Алгебра, Геометрія, Всеобща Исторія, Богатства, Физика, Химія, Умѣствения и Нравственна Философіія, Гласна Музика и Ѓаѓадаѣ. Инструментали-та Музика и Френскій-то языкъ са прѣподаватъ особно. Всичкы-тѣ ученици са длъжны да изучаватъ говорнно и писменно Англійскій-то языкъ, на който са прѣподаватъ повече-то отъ горѣзаглавны-тѣ прѣдмѣты.

За всяка вътрѣшна ученица се плаща 25 т. л. на година. Индивидуалны-та за книгы са особны. Който иска по-подробны свѣдѣнія за тозѝ пансіонъ, нѣки са отнесе до управителк-та му, Г-жа Вилямсъ, или до Редакторъ-тъ на «Зорица».

—

ВИЛЯМЪ ГЛАДСТОНЪ.

—

Г. Гладстонъ са е родилъ въ Ливерпулъ на 1809 Дек. 29. Той е 4-й сынъ на Сѫръ Джонъ Гладстонъ, който до 1785 е търгувалъ въ Глазго, но то на това врѣме той са прѣместилъ въ Ливерпулъ и почналъ да търгува съ Индія. Тука той са е обогатилъ и на 1846 прѣдъ титлы-та баронъ. Той пратилъ сына си Вилямъ въ прочуто-то училище на Етонъ, дѣто той са отличилъ за блискавый-то си напрѣдъкъ. Послѣ той постѫпилъ въ Оксфордскый-то университетъ и свършилъ курсъ-тѣ си въ 1831 съ най-голѣми почести. Той толкова са отличилъ въ университетъ-тъ, що като вътрѣ въ 18 мѣсеци слѣдъ свършание-то на курсъ-тъ му, са избралъ за членъ на Парламентъ-тъ като билъ на 23 годишна възрастъ. Прѣди това врѣме въ цѣла-та Англійска държава е имало голѣмо политическо вліяніе върху прѣдмѣт-тъ на политическы-тѣ прѣобразования, и Парламентъ-та, на който Г. Гладстонъ бѣше станалъ членъ, за първъ пѣтъ се вишегласіе се показа въ полза за въвеждание-то на тѣзи прѣобразования. Прѣобразованіе-то върху тозѝ прѣдмѣтъ са бѣше толкова жарко и продължително, щото всякой общъ человѣкъ е бѣлъ принуденъ да достигне до єдно положително рѣшеніе и да изрази ясно мнѣніе-то си. Нѣмъ са види сега трѣбъ-та спрямо че такъвъ єдинъ държавенъ мѫжъ какъвто е Г. Гладстонъ, който, въ тозѝ врѣме, е прѣдставителъ, подкрѣпителъ и защитникъ на свободолюбіе-то и человѣколюбіе-то начала, тогава е бѣлъ членъ на єдна партія, които са е противила съ опозиціонность на въвеждание-то на всякакъвы видъ прѣобразования. Любопытно е да забѣлѣжимъ че послѣдователъ-та консервативни-та (умѣренни-тѣ) въ 1832, отъ нѣкоколко години насамъ са е считалъ за прѣдводитель на либерални-тѣ (свободолюбива-тѣ). Това промѣнѣніе въ Г. Гладстона е произлѣзло отъ това че той искренно е слѣдвалъ убѣждѣнія-та си. Наистина, твърдѣ трудно е за отлични-тѣ человѣци да исповѣдатъ че тѣ сѫ бѣли въ заблуждѣніе. Повече-то отъ тѣхъ прѣдпочитатъ да постоянствуватъ въ подържание-то на мнѣнія-та си, ако тѣ и да са крывы. Тѣ са срамуватъ да исповѣдатъ че тѣ са проѣвили убѣждѣнія-та си. Г. Гладстонъ, обаче, не е бѣлъ такъвъ человѣкъ: той е бѣлъ єдинъ искренъ държавенъ мѫжъ, и когато са убѣдилъ че е въ заблуждѣніе, той напускалъ прѣдпринѣ-та си политическа и усвоялъ другъ. Той е бѣлъ още безпристрастенъ; той е бѣлъ готовъ да изслѣдва и да изучи политическы-тѣ въпроси, да разгледа доказателства-та на противницы-тѣ си, и тогава да си сѣстави здраво мнѣніе за тѣхъ. По това начинъ Г. Гладстонъ е напрѣдналъ постепенно дорѣто е станалъ благородевъ прѣдставитель на политическы-тѣ прѣобразования въ Англія. Наскоро слѣдъ като влѣзѣлъ въ Парламентъ-тъ той са въдвигнулъ на высокъ чинъ отъ Консервативно-то Министерство. Когато това Министерство падналъ, Г. Гладстонъ си оттегнулъ отъ служѣба-та, но пакъ продъжавалъ да бѫде ревностенъ защитникъ на партія-та си, и не показалъ онѣзи свободолюбивы взгледоне, които относѣ са имали такова силно вліяніе въ Великъ Британія. На 1838 той обнародвалъ єдна книга, въ която изложѣлъ такъвъ трѣба да бѫдатъ отношенія-та между Правителство-то и Церква-та. Той е поддѣржалъ твърдѣ крайны взгледоне, които са бѣли по-сѫдни за 12-тѣ вѣкъ отколкото за 19-тъ. Той е поддѣржалъ че Правителство-то трѣба да има єдна церква, и че начины онѣзи които на прѣстоятъ тѣзи прѣобразованія трѣба да се изпитатъ отъ нѣкои граждановы прѣимущества, и чрѣзъ това той е нарушилъ єдно отъ начала-та на религіозна-та свободѣ, и е станалъ поддѣржателъ на єдинъ видъ религіозно гоненіе.

Прѣзъ Министерство-то на Сѫръ Пилъ въ 1841, Г. Гладстонъ се отрѣдѣлилъ подпрѣдсѣдателъ на Търговско-то отдѣленіе. Дорѣто е бѣлъ въ тѣзи служѣба, той изучилъ добрѣ прѣдмѣтъ-

тъ за търговік-тъ и промишленость-та. Прѣди това врѣме той е бѣлъ на мнѣніе че голѣми говорими дѣжди трѣба да се наложатъ на чужестранны-тѣ произведенія за да се покровительствуватъ туземни-тѣ, що изслѣдвания-та му го убѣдили че прѣобразованія-та трѣба да се изведатъ, и той стана-лъ защитникъ на свободня-та търговля.

Въ това врѣме взгледове-тѣ му вече бурнѣ-листи-тѣ въпроси тоже почнали да се измѣнятъ; и той говорилъ и гласоподавалъ въ Парламентъ-тъ че Римо-Католическо-то вѣроисповѣдание и другы-тѣ религіи трѣба да имать свобода. Въ начало-то той говорилъ въ-рху тоази прѣдметъ прѣдосторожно, но относѣ свободно и откровенно.

Въ 1845 той слѣдствуваль съ другы за полагание-то на единъ законъ, прѣзъ който жито-то да влаза въ Англія безъ гоюрушны дѣжди. Тъзи му постъпка до толкова неугодила на партія-та ку, щото той не можалъ да е избере пакъ за члѣнъ въ Парламента отъ прѣдпоито-то си окрѣжіе, и за това той станалъ подлаганъ въ друго окрѣжіе, дѣто и сполучилъ. Въ 1846 той дать гласъ щото Еверетъ да могатъ да се избирать за чле-нове въ Парламента, и въ 1847 той усвоилъ отъ по-свободолюбиви-ятъ и всякаръ поотъ нѣмой да не са лишиватъ отъ шекавы гражданскы прѣимущества по причина на вѣрѣ-та му. Г. Гладстонъ е бѣлъ тогава прѣдставитель на градъ-тъ Оксфордъ, и ако то-ва градъ да е бѣлъ най-консервативный-тъ въ Англія, той (Гладстонъ) продължавалъ да развива и да подкрѣпя свободолюбивы начала.

Въ 1850 той е бѣлъ противенъ на политика-та на Лордъ Палмерстона като е подкрѣпвалъ че Англія не трѣба да се мѣси въ работы-тѣ на другы-тѣ земи; но въ тъзи сѣща-та година какъ то посѣтилъ Неаполъ и видѣлъ ужасны-тѣ наказанія конто се са налагали на политическіте-тѣ за политически прѣстѣпки, той не можалъ да остане мълчаливъ; и слѣдъ като са трудилъ напразно да улучши состояніе-то имъ прѣзъ посредство-то на посланницы-тѣ, той обнародвалъ дѣе силны бромуры въ които изложилъ онѣзи безчеловѣчны наказанія, така щото той развилнувалъ цѣла Европа и сполучилъ цѣлъ-та си.

Въ сѣща-та година той говорилъ пакъ за съвкупнения-та политическа свобода на Римо-Католицы-тѣ въ Англія, и негови-тѣ взгледове станали толкова свободолюбиви, щото въ 1851 той са оттегнилъ отъ консервативна-та партія, и въ 1852 станалъ Министръ на Финанціи-тѣ подъ сѣощо-то Министерство. Въ 1859 той са сѣединилъ съ либерална-та партія и станалъ пакъ Министръ на Финанціи-тѣ, когато Лордъ Палмерстонъ бѣлъ главенъ Министръ. Когато Лордъ Ръселъ станалъ главенъ Министръ, Г. Гладстонъ му помогналъ да изведе въ Парламента единъ законопроектъ, който съдѣржалъ много прѣобразованія. Парламентъ-тъ, обаче, отхвърлилъ прѣдложенія-та на Министерство-то, и то са принудило да си даде оставка-та; но Министерство-то, което то послѣдовало, бѣло принудено да усвои одно по-голѣми прѣобразованія.

Въ 1868 Г. Гладстонъ сами станалъ главенъ Министръ. Той са е подкрѣпилъ отъ дарованы-тѣ ръководцы въ Министерство-то и отъ голѣма-та часть отъ членове-тѣ на Парламента, и него-то управление е бѣло едно отъ най-блѣскавы-тѣ въ Англійска-та исторія. Той напусналъ съвкупнено консервативны-тѣ мнѣнія на младость-та си и са посвятилъ на начала-та на на-прѣдъ-тъ. Въ Ирландія той раздѣлилъ Церква-та отъ гражданска-та власть, освободилъ Ирландцы-тѣ манастицы отъ власть-та на чужды-тѣ богаты земледѣлцы, извелъ съвкупнѣ религіозна свобода въ народны-тѣ университети и много прѣобразованія въ войска-та и въ корешаво-тѣ-то отдѣленіе, усъвершенствовалъ средства-та за общо-то народно образованіе, и прѣдложилъ съвкупнена свобода за гласоподаванѣ-тѣ като въ-велъ гласоподаванѣ-то съ бюлетъ. Той обаче напрѣдналъ толкова бѣрзѣ съ свои-тѣ си прѣобразованія, щото нарѣдъ-тѣ останалъ назадъ, и така той са дадъ останка-та отъ служба-та си въ 1874. Напослѣдокъ той се е повлѣкъ прѣдъ сѣтѣ-тѣ и е разнообразно прѣдмѣти свързаны съ Историятъ въ въпросъ-тѣ голѣми слѣди и усѣрдности.

Слава-та на Г. Гладстона не сѣстои само въ политическо-то му поприще. Той е тѣрдѣ трудолюбивъ и познаваніе-та му са точны и обширны, и е готовъ да ты съобщава свободно и на другы. Той са е отличилъ още и по отношество-то си, въ много мѣлвини сѣ-то по-лодивцы; и най-много той са е отличилъ за искренность-та си. Въ всичкы-тѣ си прѣдприятія той е работилъ съвѣстно като са е трудилъ да са сѣобразява съ убѣждѣнія-та си, да угажа слѣдѣ-тѣ си чистъ, и да служи на Бога и на отечество-то си както подобава на единъ Христіанинъ.

Роберть Томсонъ.

Генералъ Шермань, въ книга-тъ си въ-рху Американска-та международоби война, казва: «Всякой войникъ или мужикъ отъ во-єдна оная хранъ на день, и всякой конь отъ по 7 оки. Єдна обыкновенна Американска военна кола, тѣглена отъ 6 катары, цѣ носи около 1,100 оки хранъ, които е достаточна за 1,000 души за единъ день; но ако войска-та поиде гоеденъ съ себе си, тогава такава кола цѣ бѣде достатоина за 1,000 души за два дни. Повѣче єдна коруусъ войска, състоища отъ 30,000 души, трѣба да носи съ себе си достаточни хранъ за 20 дена, за това той трѣба да има 300 такыва кола за хранъ и другы 300 за облекло, военны припасы, єно и другуи потрѣбности. Всякой табуръ трѣба да има по єдна кола съ хранъ, и всяко отдѣленіе отъ 100 души трѣба да имо по два катара съ хранъ, които да вѣрватъ заєдно съ тѣхъ, така щото когато са спрѣкъ, тѣ да не чакатъ за кола-та да пристигнѣ, а че тогава да са хранятъ и да си лѣгатъ да спятъ.»

Бѣрза работа. — Прѣди нѣколко врѣме єдна фабрика за желѣзо въ Шакого, като сполучила да направи катръ въ 20 часа 1010 желѣзны пръты за желѣзницы, похвалила се та е въ-вѣрна тавама фабрика въ свѣтъ-тѣ. Отъ-сѣдѣ друга фабрика прѣдприела да ѝ надмине, и сполучила. Тѣ искарвали въ по-малко отъ 18 часа 1207 пръты отъ стомана, които бяли по 30 крака на дльжъ и тѣжели по 180 оки.

ПОЛИТИЧЕСКИ НОВИНИ.

АНГЛІЯ И РУССІЯ

Читатели-тѣ на знаятъ че прѣди нѣколко седмицы Лордъ Дерби, Англійскы-тѣ Министръ на Външни-тѣ Дѣла, бѣло отправилъ до С. Петербургскы-тѣ Дворъ едно писмо, въ което излагаше нѣкои точки, които може да повредятъ Англійскы-тѣ интереси; или Русія трѣ рѣка на тѣхъ. Тѣзи точки бѣхе: 1-о Суезкый-та Канаѣ; 2-о Ешнетъ; 3-о градъ-тъ Наврѣкъ; 4-о Дарданелскый-тѣ Проливъ; и 5-о Персійскый-тѣ Заливъ и пакъ-тъ за Индія. На това писмо Князь Горчаковъ е отвѣтилъ чрѣзъ Князь Шувалова, Русскый-тѣ посланникъ въ Англія, слѣдующый-то отговоръ:

В. Высочество бѣхте натовварени отъ Лордъ Дерби съ едно писмо, което излагаше изгледоѣ-то на Англійскый-тѣ Дворъ относѣтено до въпроси-тѣ, които може да са заплетатъ въ настояща-та война и да доказатъ интереси-тѣ които Англія трѣба да защищава. Н. В. Императоръ-тъ са изявѣли за съдѣржаніе-то на това писмо и оцѣни свободны-тѣ изложенія въ него на Англійскы-тѣ Министръ-Предсѣдатель. Августѣйшій-тъ на Господаря ми заповѣдѣ да отговоря на него като на отговорящо да мнѣніе съ сѣада-та свобода и съ сѣща-та искость ваши-тѣ взгледоѣ, какъ върху спомѣнати-тѣ точки отъ Лордъ Дерби, тѣй и върху онѣзи които доказатъ интереси-тѣ, чрѣзъ Н. В. Н. отъ своя страна имя дѣлжность да заявя.

Императорскый-тъ Дворъ не иска нито да обсѣжда Суезкый-тъ Каналъ, и нито да ходатайствува за неговата корегиранѣ-то на него. Той го счита като едно международно дѣло, което интересува търговіа-та на цѣлыты свѣтъ и което трѣба да са остави не включено.

Египетъ съставяваи часть отъ Отоманска-та Держава и негова-та войска сѣ имать въ Турска-та. Ако, прѣди-то, може да са счита като въ война съ него. Но Императорскый-тъ Дворъ не прѣзирва нито Европейскы-тѣ интереси въ тъзи земя, нито интереси-тѣ на Англія въ частность. Той са вкарва Египетъ въ кратъ-тъ на военны-тѣ дѣйствія.

Зе онова което са касае до Пиратдъ, тѣй да може да нѣдвѣрдѣ ходъ-тъ или слѣдствіе-то на война-та, Императорскый-тъ Дворъ повтаря че прѣдобѣлѣзано-то тъзи точка е единъ отъ основны-тѣ изгледоѣ-тѣ на Н. В. Величество. Той припознава, въ всякой случай, че салба-та на Пиратдъ е единъ въпросъ отъ общы интереси, който може да са тури въ редъ само чрѣзъ едно общо споразумѣніе, и че нѣо англійскіе-то на тоѧи градъ трѣба да стане въпросъ, той не ще може да принадлежи на никоѧ отъ Европейскы-тѣ Силы.

Колкото за Дарданелскый-тъ проливъ нѣо и два-та му бѣрѣга да принадлежатъ на едныи-тѣ владѣтелъ, тѣй образуватъ въ-кжчително-то тѣсно на двѣ Голѣмы моря, едно цѣлый-то свѣтъ имя интереси. Прочее, нѣмо го зи мира-тъ и за общо-то равновѣсіе щото въпросъ-то да тури въ редъ съ едно общо съгласіе въ-рху справедливы основы и въ-рано порачителствуваи.

Що-то Персійскый-тъ Заливъ и на-та-та Англія, то Императорскый-тъ Дворъ обѣщава че той не ще пустиа работа-та щѣ онова което изисква высоко и нѣо протѣкелѣ-тѣ цѣла, за който Н. В. Императоръ-тъ е бѣлъ принудѣнъ да земе оражіе-то. Той ще улажа Англійскы-тѣ интереси спомѣнати отъ Лордъ Дерби до-като Англія стои неутрална. Той ѧ ще-ти е отъ своѧ страна да очаква че Англійско-то Правителство ще земе тоже въ внимаіе особенны-тѣ интереси, които, за Русія, сѣ свързаны съ тая война, и за които тѣ сѣ е изложила толкова голѣми жертвы. Тѣзи интереси лѣжатъ въ съвкупнена-та нуждѣость да са дадѣ единъ край на нѣмѣчно-то положеніе на Христіанскы-тѣ подвѣдніе-то на Турцы-тѣ, и на постоянныи-тѣ кризы които то прѣдизвикваѣ.

Тоѧа положеніе на работы-тѣ и населѣ-тѣ, които то прѣдизвикваѣ, изѣвѣдѣтъ ки Русскія едно вѣлненіе на Христіанско чувство, което е твѣрдѣ дѣлбоко въ Русскый-тъ народъ и чрѣзъ врѣмени-та на вѣрха-та на нѣемѣ-то, които то съединаватъ съ една голѣма часть отъ Христіанскы-тѣ населенія въ Турція.

Императорско-то Правителство е толкова повече принудено да дѣржи сѣтѣ-та ки-то, которо то противодѣйствуваа изведѣвѣдѣ на вѣтрѣшно-то и външно-то положеніе на Дѣржава-та. При всѣка отъ тѣзи кризы, Императорско-то Правителство е поставяно въ обвинѣнія; международны-тѣ му свошенія, търговія-та му, финанціи-тѣ му, кредитъ-тѣ му са се повреждали отъ тѣхъ. Н. В. Императоръ-тъ не може да отмѣни Русія изложена за неопрѣдѣлено врѣме на тъзи злощастны случаи, които прѣдизтъкуватъ на народобѣло-то и родителѣ и е причинилъ сила всяковрѣмна врѣда. Н. И. Величество са е рѣшилъ да нѣовки ни Дѣржава-та жертвы-тѣ на война-та само за да прѣсѣчѣ щѣ источвѣнѣ-то на тѣзи злини. Тъзи цѣла не може да бѣде постигнатѣ осѣнѣ ако Христіанскы-тѣ населенія на Турція сѣ турятъ въ едно положеніе, въ което самѣ-то-то-то-то-то-то и обезпеченѣ-то-то ки ще бѣдатъ нѣдрано порачителствувани противъ злоупотрѣбленія-та на Турско-то управленіе. Тоѧ изискѣ интереса за Русія ще е тѣй-то-то-то-то съ нѣмой интереса-тѣ на Европа, които, отъ своѧ страна, сѣрдѣ отъ опасно-то положеніе на Истокъ.

Императорскый-тъ Дворъ са е трудилъ да осѣщѣстви тоѧ интересъ съ съдѣйствіе-то на прѣятелскы-тѣ и съюзнѣческы-тѣ Силы; прѣтѣрвѣ да го сѣѣдѣ силы. Августѣйшій-тъ на Господарь е рѣшилъ да не слага оражіе-то, дойдѣ-то то одрани вѣлко.

Изложѣте тѣзи нѣща на Лордъ Дерби ако-то му кажѣте че Императорскый-тъ Дворъ ина правно да са надѣва че Англійско-то Правителство ще тѣ оцѣни съ сѣщо-то справедливо чувство, което ни кара да уважаваѣмы интереса-тѣ на Англія, и че то ще дѣлѣ убѣдено, какъ ваши сѣа убѣдѣни, че нѣма никакъвъ разнѣдѣнѣ-то-то-то-то между двѣ-тѣ Правителства съ єдна какъ-то свободѣ, което да не може да са примири за подкрѣпвайѣ-то добра-тѣ имъ спокойствіе и мира-тѣ въ Истокъ и въ Европа.

С. Петербургъ
18/30 Маій 1877.

Горчаковъ.

Европейскы-тѣ вѣстницы въобще казахѧ че Англійско-то Правителство сѣ е задолжило отъ отговоры-тѣ на Князь Горчаковъ, и *Фара до Боєфоро* казва че то вѣкрѣпо въ изисленія-та особѣно за Дарданелскый-тѣ Проливъ недостатъчна. Спорѣдъ неговыи-тѣ слѣдѣніѣ, въ той мисли да приеми отъ нѣрны отговоры, Англія желѣала щѣ-то Русія да обѣля слѣдующѣ-то: 1-о че въ всякой случай, тѣ не ще яка да повреди ужѣдѣ-тѣ на договоры-тѣ отъ 1841 за Дарданелскый-тѣ Проливъ и Босфоръ-тѣ; и 2-о че всѣко занѣмаѣе на Турска-та земѣя отъ Русскы-тѣ войски не ще продлѣжи слѣдѣ-тѣ-то-то-то-то-то на мира-тѣ. Русѣя не е отговорила още на второ-то писмо на Лордъ Дерби.

АНГЛІЯ.

Слѣдующѣ-то знѣмны отъ *Дѣлѣм Пост*:

Единъ всобщѣонскы съвѣтъ, който сѣ пока вѣй-напрѣдъ въ стѣлпове-тѣ на єдѣна Ѳренскы вѣстникъ, произведѣ силно впечатлѣніѣ въ Лондонъ, дѣто трѣ-тъ на общѣ-то мѣнѣніѣ сѣдѣна. Тѣзи слухъ е че Министри-тѣ имали намѣрѣніѣ да прѣдложатъ на Парламентъ-тъ да гласоподаде за єдѣнъ извѣстѣнъ заемъ отъ 5 милѣона лиѣ. Опитанѣ-то подтвѣрдѣніѣ-то му е сѣ стѣлѣ-то, що изложѣно-то, което то той е произнѣсѣ въ търговскы-тѣ и въ финанціѣ-тѣ прѣгѣ, що е ги изложѣ позѣя. Народѣ-тъ знѣе че въ чужестранѣ-та Правителственна политика имѣ-то тѣй-то-то-то-то, и за тоѧ той са вмѣ-ва въ прѣгѣ. Прѣдложѣніѣ-то, което сѣ е писѣ на Правителство-то, не може да сѣ разнѣсѣ сѣга подробно, защѣто щѣ не знѣемъ за знѣ-ма цѣлѣ сѣ искатъ тѣй 5 милѣона лиѣ. Доходѣ-та Англѣйскѣ-то-то-то-то-то-то

до всякого, защото той никакъ не се стаѣсувуа съ оноа, кого ѣвсон отъ найотговорнитѣ Англійскы Министры прѣдъ сихъ. Нѣкъ са кяза отъ Министръ-ть на Вѣшнитѣ Дѣла че най-голѣмѣ-ть Англійски интересъ е, щобъ мира, и не ще нужно да прѣувеличаваны бадалщы-тѣ важности. Народъ-тѣ, който, до прѣди нѣколко седмицы, бѣше скутенъ отъ разны слухове, истина, бѣлогодарѣ на онѣзи Министры, на кои то умный-тѣ и държавный-тѣ языкъ ги увѣри въ миролюбивы-тѣ намѣренія на Правительство-то. Отъ тогова насѣ пищо не се е случило, кото, да нижѣ условія-тѣ, подъ кото Русси и Турція сѣдѣнитѣ мирна-тѣ. Сѣдѣнія-тѣ сабѣ-ваѣ вмѣйствуйтѣ-сти. Подъ Сѣдѣнія, кото са бѣши учинѣ на начало-то на мѣсяца-та седмица, не са по-малко умни сеги. Ако, обаче, нѣкой случай са е подвѣкъ или се е прѣдвидѣлъ да нѣкоинѣ-то на една толкова голѣма сужба пары, сдѣ прѣдложенѣ за всѣ трѣба да стане сѣдѣ кято са дадѣ вѣдѣстіе на народъ-тѣ и то трѣба да се прѣдуши съ най-ясна и опрѣдѣлѣни изложенія за цѣли-тѣ на Министерска-та политика. Интересы-тѣ, кото ще са защищаваѣ, и начини-тѣ, чрѣзъ кото тѣ ще се содѣйствѣ, трѣба да са опрѣдѣлѣ. Но тѣхъ разнышеніи са вѣроятно преждерѣмѣны. За сега, до колкото си види, война-та не ще са продѣлжи за дадѣно врѣме.

РУСКА-ТА ВОЙСКА ПО ДУНАВЪ-ТѢ.

Сѣдѣующы-тѣ подробности вѣрху вѣстата, кото Русы-тѣ войски занимаѣ, знаемы отъ Хекшина:

Русси-тѣ са съсрѣдоточили въ Корпуса войска назначены вѣроятно да зелѣ участіе въ главно-то дѣйствіе вѣрху Дунай-ска, кото са простѣра отъ устіе-то на р. Алута до Русчукъ.

Тѣзи Корпуси са наиматъ въ сѣдѣующы-тѣ вѣста:

1-й Корпусъ (30,000 душы), между Плевна и Турно-Магуреи. Той са види да е опрѣдѣленъ да дѣйствуа противъ Никополъ.

8-й Корпусъ (30,000), въ Зимница. Той ще дѣйствуа вѣроятно противъ Свищовъ;

11-й Корпусъ (30,000 душы), близо до Русчукъ;

12-й Корпусъ (30,000 душы), около Александріи;

14-й Корпусъ (30,000 душы), при Гюргево и въ околности-та.

Между Тутраканъ и Силистра си намира 7-й Корпусъ (30,000 душы), и отдирѣ, въ Бухурещъ, 4-й Корпусъ тоже отъ 30,000 душы.

Наконецъ, между Харсово и Рени си намира 13-й Корпусъ (30,000 душы).

14-й Корпусъ отъ Гюргево, и 7-й съ свѣрзани чрѣзъ лѣтящій-тѣ Корпусъ на Генералъ Скобелева, сѣстоящъ отъ двѣ отдѣленія Донски Казаци, отъ осмь табура пѣхота и отъ три табура на Балгарскій-тѣ легіонъ.

Дунавска-та линія ще бадѣ прочеса раздѣлена на четыри поясы знести отъ силны-тѣ войски, кои ще са намѣрѣ-ваѣ, по распоѣдѣлѣніе-то отъ Дунавска-та и въ дѣвѣ-тѣ страны. Отъ това можа да се прѣдвиди че прѣмѣщаніе-то на Дунава-та стане въ сѣмѣо-то врѣме вѣрху много точки.

ВОЙНА-ТА.

Спорѣдъ вѣстны-тѣ вѣстницы, Русси-тѣ, кои прѣмѣнахъ Дунава на 10 того между Сиѣка и Ромъ-ска и при Харсово, заняли вечѣ Тучча, Бабадагъ, и достигали близо до Медиѣдж. Додѣто тѣ са минували рѣка-та, сѣда разбойнѣчеста чети, сѣставени отъ Черкеси и Лезоси, нападали на 3—4 Христіянски села между Бабадагъ и Кюстенджа и сѣдѣ кото ги обрали и изгорѣли, то постанали твардѣ безчеловѣчны и свирѣпо съ жителе-тѣ ихъ. Особѣнно въ село-то Гаргалъкъ нѣкоя много жени и дѣца дамсны и избиты. Всички-тѣ виденовецы въ Кюстенджа отишли на това село за да видятъ сталало-то сѣдѣтіе и да прѣбѣрятъ останалы-тѣ живы дущы.

Сѣдѣующо-то знаемы отъ *Стамбулъ*:

На 14 того сѣло битки стана до Мачинъ. Сѣдѣ едно вторично сблъсъкваніе, Черкезска-та конница остана въ Мачинъ да подкѣрѣпаѣ за да почне нѣкъ бой-тѣ.

Въ сѣмдѣй-тѣ денъ, Русси-тѣ заняихъ 12 табура и съ една сиина батерія топове единъ отъ редовѣ-тѣ, отъ Сѣрбско Тутровнъ, отдѣто почнѣли да разѣмѣтъ топовны гѣрмѣжи съ Пиротъ.

На 15 того Русси-тѣ си опитахъ да прѣмѣнатъ Дунава при Тутроканъ, но бѣхоха отдѣсканы.

Отъ разгаждѣніе-то на поврѣдѣ-тѣ въ Русчукъ на ужасно-то топоны сѣ вѣрни да ударатъ Консулати-та и болницы-тѣ. Въ сѣдѣ сѣ послѣдни-тѣ 4 дущы были убѣти и мнозина ранени.

Г. Рѣйсъ, Англійски-ка Консулъ въ Русчукъ, вѣзвратѣ на Лордъ Дерби, Англійскы-тѣ Министръ на Вѣшнитѣ Дѣла, сѣдѣ подробно изложеніе за това.

Бомбардирайѣ-то на Русчукъ стана всѣ дѣнь часъ-тѣ отъ 8 до 12.

Частни-тѣ кяги на Валія-та, Конакъ-тѣ и гражданщина-та сѣ съсѣмъ-ка съ сѣдѣто-врѣме.

Консулата-та Англійско, Френско и Австрійско прѣбѣрѣхѣ сакда-та; а въ Англійско-то Консулство надѣхѣ 24 подпалителны вещества.

Раздражеѣніе-то за хвѣрлѣніе-то вѣрху болницы-тѣ е общо.

Русси-тѣ са захванатъ на всѣка-та лѣпіа на Дунава.

На 16 того Русси-тѣ пакъ почнѣхѣ да бомбардирятъ Русчукъ отъ сушѣ-та. Бомбардирайѣ-то трѣ-ваѣ до тоа, какъ ако и да сѣ обще отправено сѣрбско Турскы-тѣ батерія, много хора станахѣ жертва.

Насѣ-то на въ Русчукъ, напусналѣ градъ-тѣ, Гражданскы-тѣ власти са прѣбѣстили въ Червавода. Конечно-то дощи сѣ послѣдѣй-тѣ трекъ отъ Русчукъ въ Варна. Едно Гражданскій-то Бѣрѣ оставаѣ въ Червавода, а Англійскій-тѣ доде въ Цариградъ и заняха за закяга въ Варна. Мнозина отъ Европейскы-тѣ лѣкари на Турскы-та войска, на Русчукъ оставаха-тѣ. По-главны-тѣ здѣнія въ Русчукъ са сѣсѣмъ-ка нѣкъ.

Спорѣдъ *Фаро дю Босфора* Русси-тѣ дойѣ на извѣстіе 24 часа прѣдѣ да почнѣтъ да бомбардирятъ Русчукъ. Гюрсево е сега сѣмъ грамада отъ развалины отъ Турскы-тѣ топове. Болна-та тоа Русси-тѣ прѣмѣнахѣ Дунава при Свищовъ вѣрху два вапора и 200 варны. Вопрѣки опорито-то съпротивленіе на Турскы-та войска, казва *Фаро-то*, тѣ сѣдѣлѣ-ваѣ да ги Бѣлѣ (на Бѣла за Тѣрново). Турска-та войска са укрѣпила и ги чакала на мостъ-тѣ, на р. Янтра при Бѣла. Туки сѣ станѣ-ала нѣрвна битка, въ която Русси-тѣ бѣли сѣбѣсѣкаѣни съ значителны загуби.

Общѣнѣно-то извѣстіе за прѣмѣнуваніе-то на Дунава отъ Русси-тѣ при Свищовъ е че отъ тѣхъ имало 4,000 душы избити и ранѣны, а отъ Турска-та войска 224 души убѣти, 85 ранени и 31 изгубени.

Спорѣдъ *Фаро дю Босфора* при Свищовъ имало сега около 35,000 Русси.

Отъ Сухумъ Кале Фазлія паша отпрѣма до Султановъ-тѣ пазѣтъ единъ телеграмъ, въ който казва че на 12 того 15,000 Русси съ 3 отдѣленія конница и 40 топа, минѣхѣ Хосесинъ паша когато тѣ сѣ заняваѣли да укрѣпаѣтъ вѣкои мѣсти при р. Чакчуръ. Бой-тѣ сѣ почнѣлъ водѣнъ и трѣалъ нѣколко часа. Турска-та войска сѣ спомогнала отъ 3 бронѣни корабы. Та имала въ него 40 душы убѣти и 200 ранены, и отъ бѣлгарскы-тѣ 4—5 души и 50 ранѣны и 30 ранены; а въ прѣтивнѣ-тѣ имало 2,000 душы убѣти и двойно число ранены.

Мухтаръ паша телеграмоха отъ 15 Юнія че въ битка-та при Зевинъ Русси-тѣ имали 4000 душы убѣти и тройно колко-то това число ранены. Отъ Зевинъ Русси-тѣ сѣ отстѣпили въ Бѣрѣ Бисеръ, въ кято сѣ нападали и тука, тѣ бѣли принудени да сѣ отстѣлѣ на сѣлны хлѣвъ, който е 2,000 расирна на въ-то село-то.

Отъ трима-та военны пашы, кото дойѣ-сѣтствать противъ Черногора, нѣмамъ никакъ оновдѣлны вѣсти отъ 5-6 дена насамъ.

Тѣзи дни Босненскы-тѣ валіе е противъ нѣколко телеграмы до Сераскерать-тѣ, въ която казва за помѣнѣно-то на нѣкои въ-стаинчески чети въ вилаетъ-тѣ му и за разбѣваніе-то имъ или распрѣсваніе-то имъ отъ войска-та.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Въ Министерскій-тѣ сѣвѣтъ, който стаѣ въ понѣдѣлника на тоизаи-то подъ прѣдсѣдѣтелство-то на Султанъ-тѣ, си рѣшило щото Сераскерьи-тѣ Редиоѣ паша и Сеиръ-тѣ Нюмъ паша да отидатъ на мѣсто-то на война-та. Въ сѣдѣствіе на то-то рѣшеніе, тѣ заминаѣхѣ въ вторникъ съ вапора-тѣ «Изединъ» за Варна и отиѣ за Шумюкъ.

Прѣнятѣсто-то рѣшѣ да са пѣдѣ на 30 р. на мѣсецъ по чедѣя-тѣ на Мистехѣхѣлы-тѣ и на редиѣ-тѣ, който не прѣемать платка.

По заповѣдь на Порта-та, Ахѣолскы-тѣ владѣци сѣ дигнѣхѣ отъ сѣархѣя-та сѣ, и на негово мѣсто сѣ пратихѣ другъ владѣка отъ Трѣцка-та Патріархія.

Отъ Сѣвинска-та тѣмница избѣгнѣли 21 затворницы прѣзъ една дупка, която пробили въ основы-тѣ ѣ.

Г. Марциовичъ, бѣшѣй-тѣ Сѣрбскій-тѣ ганѣвъ Министръ, пристигнѣ въ Вѣсна.

Българскы-тѣ вѣстники *Парпаразо* подновна изданіе-то си като ще излѣзѣ дни на седмица-та. Най му желѣемъ добръ сѣдѣтъ.

Спорѣдъ *Фаро дю Босфора* Англія и Австрія сѣ достигнѣли до едно сѣарѣзумѣніе по тѣ не що се мѣсѣтъ въ Турско-Черногорска-та борба, какято и да бадѣ сѣдѣствіе-то ѣ.

Научаваны-ти, казва *Фаро дю Босфора* че Г. Христичъ, Сѣрбскій-тѣ прѣдставѣтель прѣдъ Порта-та, дадѣ сѣдѣующы-тѣ изложеніа за мѣрѣ-тѣ, която Князь Милана въ Пловдѣ: Поставка-та на Сѣрбскій-тѣ Князь е само сѣдно дѣло въ учтивость къмъ една отъ поранѣтѣны-тѣ Сѣли на Нарѣвній-тѣ дворецъ. Поставка-та на Князѣ-то имѣ сѣда партія, която иска война-та; но политика-та на Правительство-то е сѣдно дѣло отъ повѣстнѣ-ваѣрѣнѣ. Осѣбѣнѣ-тѣ хъка е че укрѣплѣнѣ-тѣ при Алексинацъ сѣ подновяваѣ. Сѣрбіи не ѣкѣ желаѣ-то сѣ да завладѣѣ Зворникъ, но та нѣкоѣ-то ги сѣ сѣ-кяза прѣсѣка-та на васалство-то; сѣ; напротивъ, ти ѣкѣмѣ. то е приказвана отхрѣнѣно. Независимостта-та Сѣрбіи сѣ бадѣ сѣдѣнѣ защитѣѣ дѣрѣ, ако тѣ имѣ сѣ случѣ-ѣ-ѣ ѣ не зависѣѣ да стане една Русска или Австрійска область.

Телеграмѣ-тѣ отъ прѣдсѣдѣ-ѣ ѣ ѣ

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвартъкъ. Цѣна-та за единъ годишъ е едно бѣло меджендіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджендіе; за извѣнъ въ пощенскы Турски тимбри (вулове) 60 гроша за годишъ. Спомощественоватѣ-та трѣбва всякога да ся прѣдплатятъ и да ся испращатъ въ полицѣ, въ грушъ, въ извѣнъ или въ пощенскы тимбри (вулове) Турски, Нѣмски, Русски или Французски, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстія ся извѣстяватъ по 2 гр. на редъ-тъ.

Година 2. ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 30 ЮНІЙ 1877. Брой 26.

ИЗВѢСТІЯ.

Извѣстителиятъ на онѣзи отъ спомощественоватѣ-ти си които ни ся прѣдплатили само за 6 мѣсеца че прѣдплатили-та е вѣчки-тѣ спомощественоватѣ ся свършва на край-тъ на Юніа, и че ный не ще можемъ да имъ пращаемъ вѣстницы-тѣ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни прѣдплатятъ и за другы-тѣ 6 мѣсеца на годишъ-та.

Цѣна-та за 6-тѣ мѣсеца не бяде три четвърти отъ бѣло меджендіе, а въ извѣнъ или въ пощенскы тимбри (вулове) 30 гроша за сега.

Умоляемъ настоятели-тѣ си да ни ялятъ колкото е възможно по-скоро по колко листове отъ Седмична Зорница ще искатъ слѣдъ 1-й Юліи, т. е. за второ-то 6-мѣсечіе на годишъ-та. Ако не ни ялятъ за врѣме, ный не ще можемъ да имъ доставимъ всичкы-тѣ имъ броеве. Ако бы пощенскы-тѣ съобщенія да ся прѣкъснятъ нѣкадѣ отъ войнъ-та, щомъ са извѣстимъ за това, ный ще задържемъ листове-тѣ на спомощественоватѣ-ти си, и ще ги изпратимъ когато нѣкъ ся отворятъ.

СТОЙНОСТЪ-ТА НА МОИСЕЕВЫЙ-ТѢ ЗАКОНЪ ЗА ХРИСТІАНЫ-ТѢ.

2.

Въ прѣдишный-ти си членъ казахмы че ако най-първа-та часть на Библіята (петь-тѣ книгы Моисеевы) и да не отрыва ясно учение-то за наградъ и наказаніе въ бѣдащый-та свѣтъ, то пакъ та е полезна за насъ, конто имамы свѣтлинк-та на славно-то Евангеліе, което говори ясно за живота-тъ и за безсмрѣтіе-то ни.

Цѣла-та на настоящый-тъ членъ е да изложимъ начинъ-тъ по който Моисеевый-тъ законъ е служилъ като едно приготовленіе за Евангеліе-то.

1. Този законъ отрыва най-ясно съществованіе-то на *единъ Богъ*, създателъ на небе-то и на земѣ-та, и праведенъ Господъ на ангели-тѣ и на человѣцы-тѣ; и показва суетность-та на идолы-тѣ, и нечестіе-то на идолопоклонство-то, Бит. 1; 1. Исх. 20; 4, 5. 22; 20. Втор. 4; 35, 39. 6; 4.

2. Той обявава съвершенъ-та *святость* на Бога, и призовава людіе-тѣ му да бѣдатъ като него въ това отношеніе. «Святи да бѣдете; защото аъ Господь Богъ вашъ съмъ святъ,» Лев. 19; 2.

3. Той излага *начала-та на святость-та*, като показва че человѣкъ е длъженъ да обыча Бога Създателя си съ всичко-то си сърдце (Втор. 6; 5), да му ся покорява съвршенно и да обыча подобны-тѣ си като себе си (Лев. 19; 18). Той особенно заповѣдва покорность къмъ родители-тѣ ни, и постоянно уваженіе на животъ-тъ, имотъ-тѣ и честь-та на подобны-тѣ ни; още милость къмъ бѣдны-тѣ и нескръбни-тѣ, чистота, истинность, и всякъ другъ добродѣтель, които съставляватъ единъ съвершенъ характеръ, Исх. 20; 12—17.

4. Той обявава слѣдствіе-то на Бога за заблудены-тѣ му чада и готовность-та му да ги пріеме и да ги прости, когато тѣ искренно ся завърнатъ при него. Той самъ нарича себе си «Господь Богъ, благоутробенъ и милосердъ, и пр.» Исх. 34; 5, 6.

5. Той счита всякой человѣкъ като грѣшникъ, и ну показва какъ да ся приближи до Бога за да получи прощеніе. Той особенно изнуска *исповѣданіе-то на грѣхъ-тѣ*, обыч лично отъ всякого както въ Лев. 5; 5, или чрѣзъ първосвященник-тъ за всичкый-то народъ, както въ Лев. 16; 21, и *жертвоприношенія*. Нѣкои отъ тѣзи жертвоприношенія са были ежедневни, нѣкои седмични, нѣкои мѣсечны, а нѣкои само годишъ въ годишъ-та. Отъ послѣдній-та классъ са были Пасхата, която ставала особено за въспоминаніе на освобожденіе-то на Израиляны-тѣ отъ Египтяны-тѣ, и жертвы-тѣ които са ся приносяи въ годишный-тъ день на умилостивеніе-то.

Безъ да ся впущамъ за сега да разглеждамъ подробны-тѣ поученіи, които всякой отъ тѣзи разны видове жертвоприношенія съдържа, ный можемъ да какемъ че тѣ въобще съдържатъ *нѣкое* поученіе, которо тъй или нескръвщаемо и да е изразено. Еврейска-та дума за *закона* произлязя отъ глагола-тъ *поучавамъ*, и буквоятъ значи *поученіе*. Че законъ-тѣ, дадени на Израиляны-тѣ, съ бяли назначени да ги поучаватъ, е явно отъ разнообразіе-то имъ, отъ приспособленіе-то имъ на разны-тѣ обстоятелства на живота, и отъ усърдіе-то съ което Моисей (или по-право да какемъ Богъ чрѣзъ Моисея) заповѣдва на людіе-тѣ да ги съхраняватъ въ сърдця-та си, да наставляватъ дѣца-та си на тѣхъ и да ни говорятъ за тѣхъ когато стоятъ въ домове-тѣ си и когато са расхождатъ, Втор. 6; 6, 7.

Система-та на жертвоприношенія-та не са е въвела най-напрѣдъ въ врѣме-то на Моисея, но само се е разнила и е станала по-обща. Ный четемъ че жертвы съ са приносяли отъ чада-та на най-първы-тѣ пи праотци, и отъ това, дѣто Господь имъ е направилъ облѣкло отъ кожы-тѣ на животы-тѣ, ный можемъ да заключимъ че той имъ е далъ какъвто слѣдъ надлежно-то имъ наставленія за приносеніе-то на животны въ жертвы. Той може да имъ е изяснилъ значеніе-то на тѣзи служѣбы; но даже ако не е сторилъ това направо, тѣ трѣба да са разумѣли отъ неѣкы дѣвѣца: първо, *зло-то на грѣхъ-тъ*, за който трѣба да има уныліостивеніе; и второ, начало-то на *замѣстяніе*, т. е. когато гледахъ че невинно-то животно прѣтърпява наказаніе-то за прѣсталенія-та на оногова който го е приносѣлъ, тогава тѣ разумѣвахъ какъ невинный-то ся пострада вѣчесто повинны-тѣ.

Тѣзи двѣ идеи, вдѣлбаны въ умоевѣтѣ на Израиляны-тѣ, са ги приготвили за велико-то отлично ученіе на Евангеліе-то, именно за избавленіе-то отъ грѣхъ-тѣ и отъ наказаніе-то му чрѣзъ смъртъ-та Христова.

Нравственни-тѣ наставленія на законъ-тѣ са приготвили пѣтя за Евангеліе-то като са обявили слѣды-тѣ начала които то (Евангеліе-то) излѣга и изяснава, но не унищожава. Отъ та Спаситель нашъ е казалъ: аъ не дойдохъ да разрушѣ законъ-тъ, но да го исчѣпнѣ.

Обрядны-тѣ правила са приготвили пѣтя за Евангеліе-то като са показвали съществованіе-то на грѣхъ-тъ, нуждѧ-та на нѣкое средство за прощеніе-то му, и пріемаліе-то отъ Бога на начало-то на замѣстяніе-то, чрѣзъ което виновни-тѣ могахъ да са поиздѣтъ и да са простятъ чрѣзъ страданія-та на невинный-та заради тѣхъ.

Цѣлый-тъ законъ, обряденъ и нравственъ, е приготвилъ пѣтя за Евангеліе-то, като е показвалъ чрѣзъ опытность-та на лица и на народы прѣзъ вѣковe-те, като не са можали да оспоравятъ притязанія-та му че е святъ, праведенъ и добръ, тѣ не са можали да са оправдѣятъ отъ него. Законъ-тъ е осѫждалъ грѣха; но не е можалъ да освободи человѣцы-тѣ отъ него-то развращеніе или отъ прокатіе-то произнесено отъ него противъ оногова който не продлъжава да вирви всичко което са съдържа въ него.

Законъ-тъ е бялъ единъ учитель, който е водилъ человѣцы-тѣ при Спаситель-тъ като ги е изобличавалъ за грѣховоте-тѣ имъ, и като имъ е прѣдставялъ начинъ-тъ за искупленіе-то отъ тѣхъ; и чрѣзъ това той ги е приготвялъ да пріематъ съ вѣра и радость Іисуса Мессіа като великъ *грѣхопосѣчя* и да въскнцѣватъ: «Ето Агнецъ Божій, който взема грѣхове-тѣ на свѣтъ-тъ!»

Почуетенно е да слушамы думы-тѣ на онѣзи, които са са отличили по благочестіе-то си и по добры-тѣ си дѣла, когато тѣ са на умиране. Добрѣ е да забѣлѣжимъ вѣрху какво тѣ основаватъ надежды-тѣ си че ще са пріемятъ и простятъ отъ Бога.

Една твърдѣ набожна жена, при умиране-то си, казала: «Аъ съмъ пълно убѣдена че Господь ще ми пріеме, не защото съмъ достойна, но защото са уповавамъ съвршенно на жертъв-тъ, който Іисусъ Христосъ приносе за грѣшницы-тѣ.» Нѣщо-тѣ думи са съгласуватъ точно съ ученія-та на Библія-та.

Единъ человѣкъ, който прѣзъ всичкый-тъ си животъ си е отличавалъ за усърдіе-то, съ което е посвятявалъ себе си на Божій-тъ служѣба, при умиране-то си, казалъ: «Аъ съмъ нѣщо, аъ нѣщо не съмъ направилъ, и не заслужавамъ нѣщо. Аъ съмъ былъ несъвершенъ и пороченъ въ всичко; аъ съмъ съгрѣшавалъ много пѣти и са уповавамъ съвршенно на достоинство-то на Христа и на жертъв-тъ, който той е принесъ, а нѣщо не на онова което аъ съмъ направилъ.» Това свидѣтелство са съгласуява точно съ свидѣтелство-то на пророцы-тѣ и на апостолы-тѣ.

Единъ отличенъ проповѣдникъ, когато остарѣлъ, казалъ на единого отъ прѣтели-тѣ си така: «Най-ученіе-тѣ Христіани често са казвали, че като са изобличавали да умрѣтъ, тѣ не са имали нѣщо друго осѣбнѣ ясны-тѣ основанія на Евангеліе-то на които да ся уповаватъ, и аъ намирамъ че това е така. Аъ нѣмамъ друга подпорка осѣбнѣ основанія-та на Бога въ Евангеліе-то, и азъ благодарѣ Богу че тѣ са толкова ясны.»

Да щешъ тоже нѣма друга вѣрна подпорка, когато наближимъ да умрѣмъ, осѣбнѣ основанія-та на Евангеліе-то.

Ако единъ звѣнецъ е пукналъ, той не може да ся прѣправи; той трѣба да са направи изново. Така е и съ человѣческо-то сърдце; то не може да ся прѣобразува, но трѣба да ся подновя, за да стане както е потрѣбно.

СЪРДЦЕ-ТО.

—

Въ послѣдній-тъ си членъ говорихмы за двойный-тѣ редъ кръвны сѫдове прѣзъ които кръвь-та първо си прѣнося по всичка-тѣ части на тѣло-то, и послѣ са вноси назадъ въ сърдце-то. Нека сега да разгледамы орѫдіе-то чрѣзъ което кръвь-та ся прокарва прѣзъ артерій-тѣ. Колкото за силѫ-тѣ които кара тѣзи машины, ный не можемъ да говоримъ положително; лѣкари-тѣ не могахъ да го изяснятъ добрѣ; та е наистина една тайна сила. Ный можемъ, обаче, да проучѣемъ начинъ-тъ по който та работи. Сърдце-то е положено почти въ срѣдѫ-та на тѣло-то и е образувано отъ два реда мускулны жилы, отъ които е единый-тъ са простира отъ горѣ на долу, а другый-тъ отъ дѣсно къмъ лѣво, и са кръстосватъ единъ другъ. Тѣ-

зи нускун образувать едно тѣло, въ което има нѣкои трапчинки, така що сърдце-то може да се нарече една куѳа мышца. Когато тѣзи мышци се свиватъ, тогава страны-тѣ на тѣзи трапчинки се притискатъ, а колкото кръвь-та намира въ трапчинки-тѣ излаза навынъ; но когато тѣзи мышци се распущатъ, тогава трапчинки-тѣ се отварятъ и пріемать какъвто жидкость може да влѣзе въ тѣхъ. Въ тѣзи трапчинки съ вмѣстени голѣми-тѣ артеріи, въ които кръвь-та се пріѣма по различни-тѣ части на тѣло-то, а голѣми-тѣ вены пріѣзъ които та се пріѣоса назадъ. При всяко свиванѣ на мышци-тѣ на сърдце-то, едно количество кръвь влаза въ артерія-тѣ; и при всяко распущанѣ на мышци-тѣ, едно количество кръвь влаза въ сърдце-то отъ вены-тѣ. Но какъ стана не когато мышци-тѣ на сърдце-то са свиватъ, кръвь-та се вкарва само въ артерія-тѣ, а не и въ вены-тѣ; и какъ стана че когато мышци-тѣ на сърдце-то са распущатъ, кръвь-та тече въ сърдце-то само отъ вены-тѣ, а не и отъ артерія-тѣ? Ако да вѣнаше нѣкои особна наредба, то естественно нѣма да стане тѣй; и въ такъвъ случай нуждно-то кръвообращеніе не можаше да се извръша. Слѣдователно нѣкои искусна наредба е была необходима, и такава наредба дѣйствително е была направена. Въ кръвны-тѣ съдове има два вида похлупки, които извръшатъ тѣзи службѣ. При уста-та на голѣми-тѣ артерія има една похлупка, която сѣстои отъ единъ тѣнъкъ цинцикъ на коѣто единый-тъ край е свързанъ о страна-та на артерія-тѣ, а другы-тѣ я краища са отпуснати, така що когато кръвь-та тече отъ сърдце-то прѣзъ артерія-тѣ, та притиска цинцик-тѣ срѣщо страны-тѣ имъ тѣй щото тѣзи цинцикъ никакъ не прѣпятствува на теченіе-то на кръвь-та; но ако бы кръвь-та да почне да ся повръща отъ артерія-тѣ въ сърдце-то, та ще притисне тѣзи цинцикъ така щото та ще пиклыи проходъ-тѣ и ще спре теченіе-то на кръвь-та. Въ голѣми-тѣ вены подобни похлупки са намирать, но тѣ работятъ по единъ противоположенъ начинъ. Тѣ са така наредены щото тѣ оставятъ кръвь-та да тече свободно отъ вены-тѣ въ сърдце-то, както е потрѣбно, но тѣ не оставятъ кръвь-та да тече отъ сърдце-то въ вены-тѣ. Ный питаемы читатели-тѣ си, това не е ли една твърдѣ искусна механическа наредба? Такава наредба можала ли е да стане случайно или чрѣзъ сѣдно-то дѣйствіе на нѣкои естественни силы? То е невъзможно: трѣба да е дѣло на единъ словесенъ Сѣздатель, който е знаелъ колко необходима е такава сѣна наредба и какъ да ѣ направи.

Въ дѣйствіе-то на сърдце-то има нѣкои твърдѣ забѣлѣжителны нѣща. Първо, нека да забѣлѣжимъ колко бързе сърдце-то си свива, именно 4,000 пѣти въ всякой часъ; и то продължава да ся свива непрѣстанно около 100,000 пѣти въ всяко денонощіе прѣзъ всички-тѣ годины на живота ни. То никога не ся спира да си почине ни да ся прѣправи. Человѣческо-то искусство могло ли е до сега да направи една машина която да може да работи дени и нощи прѣзъ толкова годины, безъ да ся спре нѣкога за да ся прѣправи?

Второ, нека да забѣлѣжимъ още сѣмъ-тъ с кожѣ-то сърдце-то си свива. Около 128 окы кръвь минува прѣзъ сърдце-то въ всякой часъ; и понеже всичка-та кръвь въ человѣческо-то тѣло тѣжи около 9 окы, то сърдце-то праща всичка-та тѣзи кръвь прѣзъ артерія-тѣ 14 пѣти въ всякой часъ. Сърдце-то на кита-тъ е едно чудесни направа. Главни-та артерія, които е свързана съ сърдце-то на кита, е около единъ краях въ прѣчинкъ-тъ, и при всяко нѣгово свиванѣ около 50 окы кръвь ся праща отъ сърдце-то съ тѣзи прѣчинки въ тѣзи артерія.

Трето, нека да забѣлѣжимъ още че особенни грижи е земена за сърдце-то, като едно необходимо орѫдіе за живота ни, за да не бы да ся повреди. Една торбичка, направена отъ якы и твърды вещества, е была приготвена, въ който сърдце-то е турено. Тѣзи торбичка е толкова голѣма колкото да побира сърдце-то и да го остави да работи свободно и въ нѣкѫ вынаги ся намира една жидкость отъ 2—3 ложѫци за да держи повърхность-та му влажна и гъвка.

Накнецъ, нека да забѣлѣжимъ още че дѣйствіе-то на сърдце-то и кръвообращеніе-то, които са необходимы за живота ни, ставатъ безъ най-малкъ грьжѣ отъ наша страна. Бѣли сме будни или спимъ, дѣйствіе-то се продължава непрѣстанно; мислим сме за него или сме были заняти съвершенно съ другы нѣщо, не вреди, сърдце-то испълнява нѣщо служѫк-тъ си дена и нощи за много годины, безъ да ся спре нѣкога, и безъ да ся умори или да ся повреди.

«Нощтишь», казва Германскій-тъ списатель Хамбургеръ, «отъ сърдце-то нищо другго не показва повече мудрость-та на Сѣздатель-тъ.»

ТЕОРІЯ-ТА НА РАЗВИТІЕ-ТО.

Скръ Томсонъ, единъ ученъ мѫжъ въ Единбургскій-тъ университетъ, наслѣдодъкъ длъ слѣдующе-то изъражеѳ на теорія-та че всичкы-тѣ растенія и животни са ся развили отъ нѣкой другъ видъ. Явно е че конь-тъ се е останалъ сѫщій-тъ видъ животно отъ прѣвне-то, когато най-стары-тѣ хероглифны писмена са были издѣлкани върху Ассирійскы-тѣ паматници и гробницы лору сега. Конь-тъ е тъкмо сѫщій-тъ видъ животно сега, какъвто е былъ тогава; и сѫщо-то е истина и за всичкы-тѣ другы животни. Никакво доказателство нѣмамы че прѣзъ цѣлый-тъ періодъ на человѣческа-та исторія, и на человѣческы-тѣ прѣдѣлнѣ сѫщы видъ растеніе или животни сѫ ся развили отъ нѣкой другъ видъ. Нито въ «сенилны-тѣ» останкы, които са намирать въ скалностѣ-тѣ слоеве, има нѣкакво такова доказателство. Въ тѣзи слоеве са намира едно свидѣтелство за форма-та на растенія и животни, които са съществували на земѣ-та отъ незнаѳоми врѣмена прѣди създаніе-то на человѣка. Отъ това свидѣтелство ний сѫ учимъ че хиляды стари видове сѫ изчезнали, и нѣкоѳ нови видове сѫ се появили, но нѣдѣ не намираме нѣкое доказателство че тѣзи разни видове сѫ ся развили едни отъ другы. Ний не намираме омѣзи видове между стары-тѣ и новы-тѣ, които трѣба да намѣримъ, ако всичкы-тѣ дѣйствіе-то сѫ ся развили отъ сѫщо-то първоначало сѫмѣ.

ЕДНО ДѢВИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ ВЪ ЮСКЮДАРЪ.

До Редактора на «Зорница.»

Г-не, — Като сѣмъ добрѣ увѣренъ че добро-то и основно въспитаніе на младо-то Българско поколеніе, а ний повече на дѣвойки-тѣ — сѫдущы-тѣ майки на Българія, — е жарко-то и всеобщо желаніе на нашия народъ, аз Ви умоляавамъ да ми позволите щото чрѣзъ стълпове-тѣ на достоуважаемыя Ви листъ да изявѣя на Българскѣ-тѣ публика за съществованіе-то на едно дѣвическо учебно заведеніе, основано и подкѣрано съ щедры-тѣ поизтрошванія на нѣкои сѫ благородны Американскы Госпожи. То е отворено не отдавна врѣме и аз вѣрвамъ че твърдѣ малко сѣ знае измежду народа за него и неговы-тѣ наредбы, понеже до сега не съ имѣли нищо да ся с спомнѣло въ нѣкой си Българскы листъ было за отваряне-то му, бѣло за съществованіе-то му. (1)

Както казахъ това училище е съградено отъ едно благодѣтелно Женско Дружество въ Америка, което ревностно желае да спомогне за въздигаѳ-то и въспитаніе-то на народно-сти-тѣ въ Истокъ, чрѣзъ образованіе-то и въспитаніе-то на онѣзи които сѫ най-жѣзны-тѣ и приемы дѣятели въ извръшаніе-то на това възражданіе. Здѣшно-то, въ което училище-то е настанено, е отъ прекрасна каменна направа; а мѣстоположеніе-то му е едно отъ най-пріятны-тѣ и очарователны-тѣ които сѣмъ виждалъ на Босфора. Поставено на едно високо мѣсто на горнѣк-тъ часть на Юскюдаръ, то има единъ извънредно прекрасенъ изглѣдъ както на мѣлна Цариградъ, тъй какъо и на Мраморно-то море и Босфора. Въ тѣрпѣнѣ-то на здѣніе-то отговарятъ напълно на пышнашны-ту изглѣдъ, и опретность-та и чистота-та които са сѣглѣжда насѣкѫдѣ показва постоянна-тѣ грѫжѣ и внимателность които владѣе въ наредбы-тѣ на училище-то. Всичко се вижда да е направено и наредено за съвершенно-то спокойствіе на ученически-тѣ; и основательно-то на учителски-тѣ ся рѣшены да не пренебрѣгнѣтъ нѣщо което бы получило да направи живота на дѣвойки-тѣ веселъ и спокоенъ. Една широка градина е едно малко дѣрвено здѣніе, дѣто момичета-та могѫтъ да игрѣятъ въ дъждовно врѣме, съ построены на ръчно за ученически-тѣ и съ подъ тѣхно-то разположеніе.

Языкъ-тъ въ училище-то е Англійскій; но освѣнъ него преподава ся и Френскій и, въ случай че има едно достаточно число дѣвойки отъ единъ и сѫщо-то народность, тогава ся преподава и матерный-тъ имъ языкъ. Науки-тѣ които се слѣдватъ са сѫщы-тѣ както обыкновенны-тѣ науки въ подобны училища, а именно: Числителница, Географіѣ, Алгебра, Геометріѣ, Физика, Физическа и Нравственна Философіѣ и пр. Съ исключеніе на Пѣно, което ся преподава като о-

(1) Това писмо пріехмы прѣди обнародване-то на чless-тъ за това училище въ послѣдній-тъ си брой. *Ред.*

собенъ урокъ съ особнѣ платѣ на онѣзи които бы желали, ученичы-тѣ слѣдватъ тѣй сѫщо Гласна Музика и Рѫкодѣліе като редовны уроци.

Всичкы-тѣ тѣзи уроцы ся преподаватъ отъ учителски, които притѣжаватъ всичкы-тѣ качества изискуемы отъ званіе-то имъ. Учителско-то тѣло ся сѣстои отъ седемъ Госпожи, петь отъ които занимаватъ мѣсто-то на главны учителки, а дѣв-тѣ имъ служатъ за помощницы.

При посѣщеніе-то което направихъ на училище-то прѣди нѣколко дни, аз нинахъ случай да присъствувамъ на нѣкои отъ преподаванія-та и твърдѣ много са задоволихъ както отъ метода-та, тѣй и отъ успѣха на ученически-тѣ. Но онова което ми зарадва още повече бѣше изкренно-то и отхранително-то учителски-тѣ ся старяѫтъ да дадѫтъ на свои-тѣ ученичы. Дѣвойки-тѣ ся намиратъ постоянно подъ надзора на учителки-тѣ, които живѣятъ въ сѫщо-то здѣніе и ся намиратъ въ постоянно спошеніе съ тѣхъ. Вѣнѣ-то отъ общоѫжаніе на ученичы-тѣ, порядъкъ-тъ които тѣ пазятъ както вътрѣ въ здѣніе-то, тѣй и отвѣнъ, сѣхъ явно доказателство че учителы-тѣ имъ ся грѫжѣятъ не само за умственно-то, но и за нравственно-то имъ въспитаніе, и че желѣятъ да видѣятъ своѝ-тѣ ученичы не само учены, но и благородны и почтожны. Аз не вѣрвамъ да има тука нѣкое друго подобно заведеніе което да може да спорничествува, или поне да надмине, домашно-то въспитаніе което това училище дава на дѣвойки-тѣ, и ревностны-тѣ старанія които учителки-тѣ ся полагатъ за образованіе-то на ученички-тѣ.

Имамъ честь-тъ, Г-не Редакторе, да сѫмъ Вашъ покорн. слуга

Единъ Българинъ.

Единъ новъ видъ писаніе.— Единъ Американецъ изнамѣрилъ единъ машина, чрѣзъ който человѣкъ може да пише безъ перо. По видимому тя прилича на единъ машина за шевъ. На прѣдѣлк-та ѝ страна, има една наредба които прилича на струни-тѣ на едно фортопіано. Тя има по една струна за всяка отъ разны-тѣ буквы на Азбук-та и за всяко цѣвръ. Когато писачъ-тъ натисне съ пръста си нѣкоѝ отъ тѣзи струны, една клечица, които има на края си сѫщ-та буква, удара едно ширитче напоено съ мастило, и обкръжа тѣ на бумага-та на напечатана на книгѫ-та, които прѣдпочува подъ него. Една механическа наредба има споредъ който книга-та се тегли, дадѣто край-тъ на линій-тѣ са постигне, когато чрѣзъ другъ наредбѣ книга-та се тегли назадъ до друга-тъ страна и малко напрѣдъ, и тогава нова линія се печати. Буквы-тѣ, които ся употрѣбватъ, са малкы главны буквы, и печать-тѣ е твърдѣ ясенъ. Когато человѣкъ навыкне на тѣзи машина, той може да пише дважды по-бѣрже отколкото съ обыкновенный-тъ начинъ. Съ единъ тѣнъкъ книга, които е была приготвена по единъ особенъ начинъ, много прѣмѣси може да стѣкатъ въ сѫщо-то врѣме. Измислитѣлъ-та тѣзи машина е пріелъ медали отъ нѣколко механическы изложенія, и употрѣбленіе-то ѝ е е въвело въ много градове.

Американски-чѣ рала въ Руссія.— Отъ нѣкое врѣме насамъ Русси-тѣ въ Южна Руссія вѣвеждать чуждестранны рала и другу земледѣчески орѫдія. Тѣ заиматъ че трѣба да употрѣбяватъ по-добри орѫдія, защото другоуче тѣ не щѣ могатъ да продаватъ жито-то си на Западна Европа толкова евтино колкото жито-то кое-то ся праща тамъ отъ Америка.Ednъ Руссинъ, на име Колезко, поспитулъ неодавнашно-то Американско изложеніе, и когато си завърналъ въ Руссія, той шелалъ доста за Американски-тѣ земледѣчески орѫдія. Онѣзи, които продавали Англійски орѫдія, подбу дени отъ това, почнали да нападатъ въ вѣстницы-тѣ Американски-тѣ орѫдія. Г. Колезко ги призовалъ да ги опитатъ и врѣме-то си опрѣдѣлило за това. Американски-тѣ орѫдія были спосучулны, и Русскіи-тѣ земледѣлци, които испращатъ стоны навѣчъ, отправили едно окружно писмо до земледѣлцы-тѣ въ Руссія, въ което имъ прѣпоръчили Американски-тѣ машины като по-евтины и по-добри.

Не прѣди много врѣме едно Англійско рало ся е занесло въ edna отъ области-тѣ на Индія, и жители-тѣ тамъ ся поччили за прѣимущества-та му надъ тѣхни-тѣ рала. Испѣрно Индіи-тѣ ся очудували на туй рало, но щомъ Европейци-тѣ си отидоха, тѣ зехъ рало-то, нарисъ го червено и почнѣхъ да му ся клаиятъ.

Царица Викторія има двадесеть и три внуци, отъ които шестнадесеть са мончета.

—

Въ градъ-тъ Ню-Йоркъ повече отъ 300,000,000 оки вода ся употрѣбва на день.

Онѣзи-тѣ чиста показватъ че въ 1870 въ островъ Кубѫ е имало 363,000 роби; въ 1873 — 287,000 и въ 1876 — 199,000. Число-то на освободени-тѣ робы въ този островъ въ 1873 е было 26,000; въ 1874 — 50,000; въ 1875 —75,000; и въ 1876 — 84,000.

ИСПАНІЯ.

Настоящій-тѣ Испанскы царь, Алфонсо XII, е на 19 годины, и на седь той е едно момче. Той ся е училъ за нѣколко врѣме въ едно военно училище въ Англія, но по-голѣмъ-та часть отъ образованіе-то си е прѣдъ въ Вѣнь. Казва ся че той е доста способенъ за работѫ, и че испитвина царскы-тѣ си длъжности по-добрѣ отъ прѣдшественика си царь Амадея, но мачнотія-тѣ, съ които той има да ся борѝ, са много. По-главни-тѣ отъ нѣлежащы-тѣ въпросы, които Испанія има да рѣшава днесь, са, петь:

1. Въпросъ-тъ на династіяк-та. Алфонсо ли е законный-тъ Царь или Донъ Карло?

2. Религіозный-тѣ въпросъ. Трѣба ли да има edna държавна религія? Трѣба ли да има свобода въ богослуженіе-то, въ образованіе-то и въ печчать-тѣ, и не трѣба ли да има враска между Церква-та и Държава-та?

3. Трѣба ли Испанія да бѫде монархія или република?

4. Финансіаленъ-тѣ въпросъ. Испанія има много дългове, на които не може да плати лихва-та. Тя е почнала отъ нѣколко годины насамъ да заема пары съ голѣми лихвы и продължава още да заема само да крѣпи Правительство-то си. Народъ-тѣ е и натоваренъ съ голѣми данощы, и пакъ не може да плати и лихва-та на дългове-тѣ си, които са въскачѫтъ до 300,000,000 т. д.

5. Междуособна-та война е готова да избухне въ всякъ минутъ между Правительство-то и Карлисты-тѣ.

Повече-то народи имать да ся занимавать съ edинъ отъ тѣзи въпросы, а въ Испанія всичкы-тѣ искатъ рѣшеніе-то на edинъ edинъ. Какъ ще може та да излѣзе отъ тѣзи мачнотіи, никой не може да прѣдвиди.

ЕРЗЕРУМСКЫЙ-ТѢ ВИЛЕТЪ.

Въ срѣдъ-та на Арменія, на едно положеніе отъ 6,000 краска надъ морско-то равнище, ся седи градъ-тъ Ерзерумъ, въ околность-та на който извирать главни-тѣ потоци на Азійк.

Единъ пѫтъ отива отъ Ерзерумъ за Трапезонъ, по който стана пощенската служба. Този пѫтъ, който има около 280 версти на дължи или около 300 километры, е сторенъ на Турско-то Правительство 1,780,000 рубли.

Полета-та на вилетъ-тѣ, които са просторятъ отъ Истокъ къмъ Юго-Истокъ, са въобще твърдѣ плодоносны, и най-гъсто-то населеніе е въ тѣхъ. Заобьколени отъ всякъ страна съ планины, тѣзи полета лесно може да ся защищаватъ отъ Турцы-тѣ, които имать да пазятъ само проходы-тѣ. Най-важны-тѣ полета са Ерзерумско-то, Карско-то, Ерзинганско-то, което е тѣрдѣ плодоносно, Баязидско-то и Мушско-то. Послѣдно-то е най-пострано-то отъ всичкы-тѣ.

Пощенска-та служба е edинъ-та редовна служба на вилетъ-тѣ. При нея има edинъ телеграфическа служба, какъ то свързва Ерзерумъ, не само съ Трапезонъ, но съ всичкы-тѣ главны градове на вилетъ-тѣ и съ Цариградъ. Пространство-то на телеграфическы-тѣ линіи само за вилетъ-тѣ е отъ 900 версты.

Благодарение на издигнато-то му положеніе, вилиетъ-тъ на Ерзерумскый-тѣ вилиетъ е умѣренъ, сухъ и здравъ. Въ низны-тѣ страны произвождатъ памукъ, оризъ и маслины. Въ Ерзерумско-то поле зима-та трае отъ край-тѣ на Ноемврій до начало-то на Марта.

Населеніе-то на вилиетъ-тѣ въ казна е 61100 жители, отъ които 183,000 са Христіяни, отъ които 157,000 Арменци, 2,800 Гръци и 22,000 Несторіяни. Мусулманско-то населеніе са подраздѣля така: 190,000 Турци, 207,000 Кюрди, 25,000 Казалъбаши, 2,900 Татари и 2,700 Черкези.

Колкото за градъ-тъ Ерзерумъ, той има около 60,000 жители. Той се защищава отъ edна крѣпость и отъ нѣколко отдѣлны табіи. Тѣ не са въ състояніе, обаче, да прѣдставятъ голѣмо съпротивленіе. За защита-та на този градъ са изискватъ 150 тона и edна войска отъ 20,000 души. Въ 1829, Генералъ Паскевичъ, слѣдъ като разби при Гоганда Дагъ два Корпуса войска, завладѣ Ерзерумъ безъ да посрѣщне нѣкое съпротивленіе. Тогава, обаче, той е бьлъ твърдѣ слабо укрѣпенъ, а днесь са изискватъ много голѣмы трудове и по-голѣмы жертвы отъ Русси-тѣ за да го прѣзвемать.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

АНГЛІЯ И РУССІЯ.

Слѣдующе-то извличами отъ *Л. Таймсъ*:

Ако разгледаемъ съ внимание послѣдни-тѣ дневны на Лордъ Дерби и на Князь Горчаковъ въ прѣдмѣтъ-та на настоящы-тѣ отношеніи между Англія и Руссія, ще видѣримъ че Горчаковъ има право за дѣто казва че между двѣ-тѣ Правительства почти никакъ разлика не съществува. Ний не мислимъ че Лордъ Дерби и Князь Горчаковъ са съвършено съгласны въ redъ edни-тѣ точки, но разлика-та въ мѣнѣ-та имъ варуй нѣкои отъ тѣхъ не е отъ edна-та важность, тѣй-то-тѣ, варуй които тѣ не ся съглеждатъ напълно, може да ся разсѣяватъ по edни тихъ, отворени и честни начини, и тия прѣтелскы-тѣ отношенія между двѣ-тѣ Державы да могатъ да ся увазатъ. Усилія-та на всичкы-тѣ почестолюбивы, прочее, бѫли тѣ въ прадмѣтъ-тѣ или нѣмъ отъ него, трѣба да вдохнатъ кѫмъ увазаніе-то на прѣтелскый-тѣ духъ между Англія и Руссія.

Англійско-то Правителство обяви неучтадоеть-та и настояща-та война и съвѣрѣнно ни на Русскій-тѣ Дворъ Источны-тѣ си интереси, които ако бы да си доказать, то ще си принуди да ги защища. Нѣрвай-тѣ въ тѣзи интереси е Суезкый-тъ Каналъ. Отговоръ-тъ на Князь Горчаковъ варуй него е напълно задовольителенъ. Въ отговоръ-та е Есмиетъ Горчаковъ отговаря че ако Англія бѫде въ състояніе-то да отвори по edинъ повече отъ edинъ-то-то жежкия за отвиква. Третій-тъ — е Цариградъ, за който Лордъ Дерби казва че «Англійско-то Правителство не може да гледа съ равнодушіе щото той да влѣзе въ другы прѣдѣлы въ настоящы-тѣ му притяжателе.» Горчаковъ отговаря че прадобиваніе-то на Цариградъ е изключено отъ дададоеть-та на Англія, че Русско-то Правителство не бы го оставило да прадобѝ-ва на никоѣ отъ Европейскы-тѣ Силы, и че ако бы бѫлаше-то му да стане въросъ, той трѣба да ся рѣши въ edно общо споразумѣніе. Тука edна разлика, но тя не е отъ тѫлма важность. Лордъ Дерби не бы видѣлъ съ равнодушіе Цариградъ да влѣзе въ redъ-тѣ на другы осебни въ Турцы-тѣ. Горчаковъ казва че той не трѣба да минува въ redъ-тѣ на Русскія или на edноѣ другъ Европейска Сила; но той остави врѣта-та отворена за edно повече прѣимѣстество въ него, които може да ся прадѝ отъ расчесненіе-то на Турска-та дѣржавѫ. Това, обаче, зависи отъ обстоятелства-та на война-та. За сега Англія и Руссія са съгласны че Цариградъ не може да стане Англійски градъ, или Руссыи, или Австрійски, или Французски, или Славянски, или Грьцки, и вѣроятно той ще си остане Турскы. Четвѣртый-тъ — е Персійскій-тѣ Заливъ, и отговоръ-тъ на Горчаковъ варуй него е напълно задовольителенъ. Англія-тъ е Босфоръ-тѣ и Дарданелскый-тѣ проливъ, и варуй него двамъ-та Министри ся е съгласуватъ. За сега прѣимущество-то на edинъ проливъ, было е Черно-то море или въ Средиземно море, е съвсѣмъ запрѣтено за всички корабы въ врѣме на мѣръ и на война, и edинъ съ edинъ-то на Сутана. Лордъ Дерби пишe че «защитующы-тѣ нарѣдбы за тѣзи проливы са направлѣны на Англійско-то Правителство за умѣнь, и че то ще сторяи edно-то-то споразумѣніе, що бы да стѣкъ въ тѣхъ нѣкои съвѣщательны прокѣвенія». Тоя измѣнъ е твърдѣ умѣренъ и прѣдостороженъ. Тѣзи нарѣдбы са мислѣхъ и прѣди 1871 за умѣнь, и важны въпросъ-ния имаше за прокѣвеніе-то имъ; но тѣ са прокѣвали съ съдѣйствіе-то на Великы-тѣ Силы, защото са мѣсть че продлатяватъ-то имъ подлѣжаніе бѫ невъзможно. Отовя, кото са е случило, може пакъ да ся случи. Лордъ Дерби не иска да каже че самостоятующы-тѣ нарѣдбы са измѣнѣвали. Той ги одобрява, и казва че ще имя важны въпросъ-ния за прокѣвеніе-то имъ; но подвалдаетъ отъ това той не отвва. Горчаковъ отъ другъ страна, не искаяи мѣнѣе-то съ варуй настояща-та нарѣдба на проливы-тѣ, но само са задоволява да каже че работа-та ще ся рѣши съ edно общо съгласіе варуй справедливы и назрѣлно по-рачителствуюны основы. Ниво е че Горчаковъ мисли че трѣба да ина нѣкое прокѣвеніе и че е готовъ да го прѣдложи; но то зависи отъ слѣдѫ-та и отъ слѣдствія-та на война-та да зѣ що стане нужда да ся измѣни поня нарѣдба.

ПРОВѢЗГЛАШЕНІЕ ОТЪ РУССКЫЙ-ТѢ ИМПЕРАТОРЪ КѢМЪ БЪЛГАРЫ-ТѢ.

Мои-тѣ войски прѣминаха Дунавъ. Днесь тѣ влазятъ въ земя-та ваша, дѣто тѣ сѫ били вече много пати за удучшеніе-то на състояніе-то на Христіянски-тѣ жители въ Балканскый-тъ полуостровъ. Мои-тѣ прадци, вѣрни на старѣ-тѣ си исторически прѣдания, и като ся прѣемали вовка сила отъ тѣхно-то съединеніе кото-то е сирѣвало за вѣковне-то Православнаго-то Русскый народъ, са сподучили срѣдъ вѣнкіе-то си и чрѣзъ оружія-та си, да придобѝятъ едно ново политическо съществованіе за Сарбоѣ-тѣ и за Румынцы-тѣ. Нѣкакъ-то и обстоятелства-та не са измѣнили съчувствіе-то на Русскія за единовѣрци-тѣ и на Истокъ. Тѣ продлѣжали да ися сѫщи-та любовь и сѫдба-та грѣка за освобожденіе-то велика-та Христіянска чедѣ въ Балканскый-тѣ полуостровъ.

Azъ повѣрвахъ на войска-та си, подъ начѣлство-то на брата си Николая, послѣдното да обезпече свѣщенны-тѣ права на вѣрѫ-та народность, кото са нелишѣмыны условіи за такъ-то и редовно-то развитіе на всяко политическо съществованіе. Бѣй не стѣ придобили тѣзи права съ сѫща или съ вѣоружено съротивленіе, но като прѣгреда за нѣкоѣзи-тѣ страдания и за жалчическа-та крѣпь, които вѣй и прадѣди-тѣ ви за нѣкое са прозвали въ redъ-та на вашѣ-то отечество.

Жители на Българія! Azъ-та съ Русскія е съ братрѫна, и azъ не ви разсѫмна. Та е прѣповѣдь отъ Провидѣніе-то да умрѣ и да прѣвдѣ всичкы-тѣ племена въ redъ-тѣ на просвѣщаніе въ redъ-тѣ на Българія, кото са насѣсени отъ edно населеніе отъ разны племена и вѣри. Отъ днесь azъ-та и всичкы Русски-тѣ войски щѣ прѣдоставѣ всякъ Христіянинъ противъ всяко насѣліе. Никакво нѣнадеяніе вѣрѫ личность-та му или вѣрѫ имотъ-тѣ му, отдѣто и да дойе, не щѣ остане ненаказано, и всяко прѣстѣпленіе щѣ прѣтѣе прѣдмѣто-то си наказаніе. Животъ-тѣ, свѣдоѣ-та, честь-та и имотъ-тѣ на всякой Христіянинъ сѫдѣтно щѣ ся пазятъ отъ прѣстѣпленія. Azъ-тѣ дѣйствія не щѣ бѫдѣтъ отмѣщеніе, но строга справедливость и твърда воля да ся изкѣдѣтъ постепенно порѣдокъ и прѣдѣлъ тѣмъ, дѣто до сега са владѣли безпорѣдокъ и насѣліе.

И на васъ, Мусулмани въ Българія, azъ отправямъ едно полезно извѣстіе. Azъ вече не допущамъ да прѣимущества прѣдставлѣнія и сваріфостѣ-та, за които многина исповѣдвѫ вѣра са виновни сѫщо безъзаконіе-то на Христіяни. Тѣзи сваріфостѣ нѣма да ся забранятъ, но Русскы-тѣ власти не желѣятъ да дѣржатъ всякы отговорны за прѣстѣлленія-та на нѣкоѣзи другы. Закони-то и болшинство-то правилѣзи ще постѣпне само виновати-тѣ, които са остнали ненаказаны, но и инсна-та щѣ да ся добѣрѣ вѣнѣстни на ваше-то Правителство. Правилѣзи-то-то прѣпоръчватъ на всѣки кото ви постиа, и приклонете ся прѣдъ Негова-та воля. Подпесете законы-тѣ си и уредете вашѣ-то вѣстѣ, кото ще ся уредѣтъ дѣто са помѣнѣ войски-тѣ ни; стаете жителодѣвня гражданы на общество-то, кото е готово да ви достоини дѣбрина-тѣ на е-то редовно развитіе. Azъ-то е самостоятелно и вашѣ-тѣ имотъ, животъ-тѣ и честь-та на вашѣ-тѣ чедѣи, щѣ бѫдѣтъ свѣти прѣдъ насъ Христіяни-тѣ.

Христіяни въ Българія! Azъ-тѣ прѣминувѣте прѣдъ единъ достоинственъ пѣріодъ; честь-та на освобожденіе-то ни отъ Мусулманско-то сновоѣе насѣліе е удирѣдъ. Azъ-тѣ ви сѫвѣтъ-та единъ примѣръ на Христіянска любовь; забравете нѣтки-тѣ братрѫшны раздоры, кото умаяваите законны-тѣ права на всяка народность. Съединѣте ся съ единовѣрци-тѣ си въ чувства-та на съглѣсіе и на братска любовь, които са единчи-тѣ здрави основы за едно трайно зданіе. Сѣберете ся любливо около Русското знамя, на кото побѣдѣ-тѣ тоякова често са явивали отанѣ по бѣрѣове-тѣ на

Дуная и въ Балканъ-тъ. Щомъ Русскіи-тѣ войски напрѣмкаютъ въ настоящностъ-та въ мѣсти отъ сѣю редовно управленіе. Туземни-тѣ жители що си показаютъ да знаютъ една дѣятелна часть въ управленіе-то подъ особенни-тѣ власти. Ноки Българскіи легіонъ ще се образуватъ за да служатъ като ядка на една жѣстка въоружена сила наединъ да подадатъ подкрѣпа и безопасностъ. Ревностъ-та, които ще показате за да служите набрзо на отечество-то, и безпристрастностъ-та, които ще употрѣбите, да изврышавате-то на тази всѣка длъжность, ще доказятъ прѣдъ свѣтъ-тъ чей сте достойни за положеніе-то, които Русіи ви е приготвили отъ толкова години насамъ съ толкова голѣми жертви. Покровайте се на Руски-тѣ власти; слѣдвайте съвѣсно насталеніе-та ими, защото тоѣ е знакъ-та сила и вяно-то спасеніе.

Смиренно молѣ Бога да на дадо побѣда въ видъ непритеклетъ на Христіянство-то и да благосклони справедливо-то на прѣдпріятіе.

АЛЕКСАНДЪРЪ.

ВОЙНА-ТА

Въ Европейски-тѣ вѣстницы намирамы слѣдующи-тѣ подробности въ прѣмѣнувание-то на Дуная отъ Руски-тѣ при Сишовъ:

Русси-тѣ имали $1^1/_2$ корпусъ войска, т. е. 45,000 души при Турски Мигурски сѣщо Никополъ и другъ $1^1/_2$ корпусъ при Зимница сѣщо Сишовъ. Тѣ имали намѣрение да прѣмѣнатъ и на дѣвѣ-тѣ мѣста щомъ намѣрятъ благопріятно. Сѣщо Никополъ и прояли тѣй само протоплени-та си за прѣмѣнувание-то на Дуная, щото Турци-тѣ съсрдоточили тамъ голѣмо число войска, като останали само нѣколко табори при Сишовъ. Русси-тѣ като се въспозлували отъ нападение-то на Турска-та сила при тоя мѣсто, рѣшили да прѣмѣнатъ рѣка-та при Сишовъ вмѣсто при Никополъ. И така на 15 Іюнія прѣмѣнуваніе-то прѣмѣнувано-то станало съ 208 нарыд. Додѣто тѣи варяли прѣносили Русси-та войска, Турски-тѣ войски сѣдѣвали да хвърлятъ топове и съ пушки въ-ху нѣя, но кратко число-то на Русси-тѣ са умножило на Турскій-тѣ бѣгѣ на Дуная, та са отстегнали. Прѣдъ-то-то прѣмѣнувание-то на Русси-тѣ, слѣдѣ Турски-то военско корабъ са намирали набрзо, по той нѣкакъ не всѣ участіе въ борбъ-та. Другъ единъ Турски военско корабъ като прѣближилъ до Никополъ въ сѣщо-то врѣме, Русси-тѣ са рѣшили да го въ-хвѣрятъ, и за тоа тѣ пустили изнесѣрдъ противъ него 4 торпидоносни випорчета. Борба-та траяла нѣколко часове между воениятъ корабъ и торпидоносни-тѣ випорчета, но нѣкоѣ-то пъ-пъ пъ-пъ-та отстегнали. Да каштиваютъ-та назвать че показаха голѣмо искуство въ управленіе-то на корабъ-тъ и голѣма сѣмѣность и рѣшителность като стоятъ непокоѣдвѣ въ-ху него Русски-тѣ голѣста и куршуми. При отстегнание-то на корабъ-тъ, обаче, са сказали че той не въ управленіе-то на Турски-тѣ, това си прѣдполага че той може да е пи убитъ или ранеенъ.

Четвирнедесетъ-то отдѣление на 8-й Корпусъ подъ управленіе-то на Драгомировъ бѣло прѣно-то, като прѣмѣнало Дуная при Сишовъ. Единъ доносникъ казва че то нѣкако около 200 души убити и ранени отъ голѣста-та и куршуми-тѣ на Турска-тѣ войска.

Великій-тъ Дукъ Николай са намирѣ вече въ главный-тѣ сѣ щабъ въ Сишовъ. Руски-тѣ Императоръ ходѣлъ прѣди нѣкоѣ дени въ Сишовъ, дѣто са чарулвалъ и прочистилъ, и послѣ си завзялъ пакъ въ Румынія.

Шумненскій-тъ доносникъ въ *Сиалоуда* телеграмвалъ слѣдующе-то отъ 28 числ.:

Турски-тѣ войски при Мъмъстрійа (село на пакъ-тъ между Бѣла и Русчукъ) сѣрѣли Русски-тѣ, които прѣмѣнали р. Ръ-при при Бѣла. Вчера, пъ-пъ-то топовни гѣрмежи са са размѣнили отъ дѣв-тѣ непріятелски Силы. Пъ-то-то Русско отдѣление-то, като бѣ-то,